

תמצית דוחות כספיים
ליום 31 במרס 2018
מגדל חברה לביטוח בע"מ

תוכן העניינים

פרק 1 דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

פרק 2 הצהרות בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

פרק 3 דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

מספר חברה: 52-000489-6 כתובת: אפעל 4 קרית אריה, פתח תקווה

טלפון: 076-8868959, 076-8868962 פקסימיליה: 03-9238988

דוא"ל: migdalhold@migdal.co.il אתר אינטרנט: www.migdal.co.il

דירקטוריון

- פרופ' עודד שריג - יו"ר (מונה ביום 25/3/2018, בתוקף מיום 1/4/2018)
- יוחנן דנינו - יו"ר לשעבר (פרש מהדירקטוריון ביום 1/4/2018)
- שלמה אליהו
- ישראל אליהו
- רונית בודו - דח"צ
- אברהם ביגר - דח"צ
- מירב בן כנען הלר - דח"צ
- עזריאל מוסקוביץ (מונה ביום 23/5/2018)
- ד"ר גבריאל פיקר

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד

פרק 2 - דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד - תוכן עניינים

1	..... תיאור הקבוצה	1
1.1	..... כללי	1
1.2	..... התפתחויות עיקריות בקבוצה במהלך שנת 2018 ועד למועד פרסום הדוח	1
2	..... הסברי הדירקטוריון למצב עניני התאגיד	2
2.1	..... ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות	2
2.2	..... תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון המדווח	3
2.3	..... תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך	4
2.4	..... פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים	5
2.5	..... תחום ביטוח בריאות	6
2.6	..... תחום ביטוח כללי	6
2.7	..... נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים	7
2.8	..... מקורות מימון	7
3	..... מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית	8
3.1	..... סביבה מקרו כלכלית	8
3.2	..... משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2	9
4	..... שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים	10
4.1	..... הסדרים תחיקתיים בביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך	10
5	..... היבטי ממשל תאגידי	11
5.1	..... שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה בקבוצה	11
6	..... אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	11
6.1	..... בקרות ונהלים לגבי הגילוי	11
6.2	..... בקרה פנימית על דיווח כספי	11
7	..... אירועים לאחר תקופת הדיווח	11

דוח הדירקטוריון על מצב עניני התאגיד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2018

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות קבוצת מגדל לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 ("תקופת הדוח").

הדוח נערך מתוך הנחה שבפני המעיין מצוי גם הדוח התקופתי המלא לשנת 2017 מיום 26 במרס 2018 ("הדוח התקופתי").

1. תיאור הקבוצה

1.1. כללי

מגדל חברה לביטוח בע"מ ("החברה" או "מגדל", "מגדל ביטוח"), באמצעות חברות הבנות שלה ("קבוצת מגדל", "הקבוצה"), פועלת בעיקר בתחום הביטוח, הפנסיה והגמל.

בעלת השליטה המלאה בחברה הינה מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ ("מגדל אחזקות" ו/או "קבוצת מגדל אחזקות").

נכון למועד דוח זה, חברת אליה הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ, מחזיקה כ- 68.46% מהון המניות המונפק והנפרע של מגדל אחזקות.

לפרטים נוספים בדבר אחזקות בעלי השליטה בחברה, למבנה האחזקות העיקרי של הקבוצה ולתיאור תחומי הפעילות של הקבוצה, ראה סעיפים 2.2, 2.3 ו-3 בחלק א' לדוח התקופתי - תיאור עסקי התאגיד ("תיאור עסקי התאגיד").

1.2. התפתחויות עיקריות בקבוצה במהלך שנת 2018 ועד למועד פרסום הדוח

להלן עדכונים לתיאור המובא בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי:

1.2.1. השפעת הסביבה הכלכלית ותנודתיות בעקום הריבית חסרת הסיכון

הקבוצה פועלת בסביבה כלכלית המושפעת, בשנים האחרונות, בין היתר, מריבית נמוכה ומתנודתיות של עקום הריבית. לשיעורי הריבית הנמוכים השלכה מהותית הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה, ובכלל זה על גובה ההתחייבויות הביטוחיות של הקבוצה.

בהמשך לתנודתיות ניכרת של עקום הריבית שאפיינה את שנת 2017 אשר בסיכומה חלה ירידה של עקום הריבית לעומת סוף שנת 2016, ברבעון הראשון של שנת 2018 ("הרבעון המדווח") המשיכה התנודתיות בעקום הריבית לעומת סוף שנת 2017.

בעקבות האמור לעיל, בסיכומו של הרבעון המדווח חל גידול נטו, בעתודות ביטוח החיים בסך של כ-48 מיליון ש"ח (לפני מס).

בנוסף, חלה ירידה ניכרת ברבעון המדווח בהכנסות מהשקעות שנבעה מירידות שערים בשווקי ההון, בעיקר במדדי המניות. לפירוט נוסף, ראה סעיפים 2.1 ו-3.1 להלן.

בדבר רגישות הרווח (והפסד) וההתחייבויות הביטוחיות לשינויים בריבית, ראה באור 1.37.ב.א) בדוחות הכספיים לשנת 2017.

בנוסף, לשינויים בעקום הריבית השפעה גם על ההתחייבויות האקטואריות של עמיתי קרנות הפנסיה המנוהלות על ידי הקבוצה כמפורט להלן:

ביחס לחשבונות העמיתים מקבלי הקצבה בקרנות הפנסיה החדשות וביחס לסך כל המבוטחים בקרן הפנסיה יזמה ותיקה חל גידול בהתחייבויות ברבעון המדווח כתוצאה מירידה של עקום הריבית המשמש להיוון ההתחייבויות כלפיהם. יצוין כי הריבית הינה רק חלק ממנגנון האיזון האקטוארי, והעודף/ גירעון נקבע גם לפי תוצאות ההשקעות והשפעת גורמים דמוגרפיים.

1.2.2. הנפקת כתבי התחייבויות נדחים (אג"ח סדרה ו')

לפרטים ומידע בדבר הנפקת אגרות החוב (סדרה ו') ("אג"ח ו') אשר תמורתן הופקדה ונרשמה בדוחות הכספיים של מגדל ביטוח ביום 1 בינואר 2018, לרבות העובדה שתמורתן תוכר כהון רובד 2 במגדל ביטוח, בכפוף למגבלות על שיעורו המרבי של ההון המשני בהתאם לאישורי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ("הממונה"), ראה באור 7.7. להדוחות הכספיים.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עיני התאגיד

2.1 ניתוח המצב הכספי ותוצאות הפעילות (במיליוני ש"ח)

2017	שינוי ב-%	1-3/2017	1-3/2018	
תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך				
18,213.5	5%	4,346.3	4,585.0	פרמיות שהורווחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽¹⁾
423.9		430.8	39.5	רווח לתקופה לפני מס
556.6		402.5	2.0	רווח כולל לפני מס
תחום ביטוח בריאות				
1,325.7	14%	315.5	358.1	פרמיות שהורווחו ברוטו
46.6		7.0	1.2	רווח לתקופה לפני מס
57.2		4.9	-3.7	רווח (הפסד) כולל לפני מס
תחום ביטוח כללי				
2,380.8	-1%	609.5	600.4	פרמיות שהורווחו ברוטו
2,202.0	34%	691.6	926.6	פרמיות ברוטו
1,695.1	42%	571.6	812.5	פרמיות בשייר
19.0		24.5	3.8	רווח לתקופה לפני מס
107.1		37.3	-20.1	רווח (הפסד) כולל לפני מס
סך תחומי הפעילות				
21,920.1	5%	5,271.3	5,543.6	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים
21,741.2	10%	5,353.4	5,869.7	סה"כ פרמיות ברוטו, תקבולים בגין חוזי השקעה ודמי גמולים ⁽²⁾
489.6		462.3	44.5	סה"כ רווח לתקופה לפני מס
720.9		444.6	-21.8	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס
אחר⁽³⁾				
77.5		1.1	4.1	רווח לתקופה לפני מס
216.3		27.5	-29.8	רווח (הפסד) כולל לפני מס
567.1		463.4	48.6	רווח לתקופה לפני מסים
937.2		472.2	-51.6	רווח (הפסד) כולל לתקופה לפני מסים ⁽⁴⁾
מסים על ההכנסה				
188.6		162.1	12.5	מסים על הכנסה - במונחי רווח לתקופה
313.3		165.0	-21.8	מסים על הכנסה - במונחי רווח כולל
378.5		301.3	36.1	רווח לתקופה
623.9		307.2	-29.8	רווח (הפסד) כולל לתקופה
7.8%		6.2%	0.7%	תשואה להון (על בסיס רווח לתקופה)
12.8%		6.3%	-0.5%	תשואה להון (על בסיס רווח כולל)
12.8%		25.3%	-2.2%	תשואה להון במונחים שנתיים (על בסיס רווח כולל) ⁽⁵⁾

(1) תקבולים בגין חוזי השקעה לא נכללים בסעיף הפרמיות, אלא נזקפים ישירות להתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה. נתוני דמי הגמולים המיוחסים לקרנות הפנסיה וקופות הגמל אשר מנוהלות על ידי הקבוצה אינם נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים.

(2) בביטוח כללי כולל נתוני פרמיות ברוטו ובביטוח חיים ובריאות כולל פרמיות שהורווחו ברוטו.

(3) סעיף אחר כולל בעיקרו את תוצאות הפעילות של סוכנויות הביטוח בקבוצה, וכן הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות וכן התאמות במסגרת איחוד הדוחות.

(4) הרווח הכולל לתקופה כולל גם את תוצאות פעילות ההשקעה של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה (תיק הנוסטרו) שטרם מומשו.

(5) התשואה להון במונחים שנתיים מחושבת על בסיס התשואה לרבעון מוכפלת פי 4.

2.2. תיאור התפתחות תוצאות הפעילות ברבעון המדווח

ההפסד הכולל ברבעון המדווח הושפע בעיקרו מירידה ניכרת בתשואות שהושגו על ידי הקבוצה בשווקי ההון, בעיקר על רקע ירידה בשערי המניות.

בנוסף, התוצאות הושפעו מגידול בהפרשות בגין שינויים בעקום הריבית בסך של כ-69 מיליון ש"ח לפני מס שרשמה החברה בביטוח חיים וביטוח כללי, כמתואר להלן.

בביטוח חיים, שינויים בעקום הריבית ברבעון המדווח גרמו להגדלת ההפרשות בסך של כ-48 מיליון ש"ח לפני מס, מזה: גידול של כ-133 מיליון ש"ח לפני מס בגין בחינת נאותות העתודות (LAT), ומנגד קיטון בסך כ-85 מיליון ש"ח בעתודה המשלימה לגמלאות. ברבעון המקביל אשתקד, בשל עליית עקום הריבית, חל קיטון בהפרשות אלו בסך של כ-168 מיליון ש"ח לפני מס, לפירוט ראה באור 10 בדוחות הכספיים.

בביטוח כללי, הירידה של עקום הריבית ברבעון המדווח הביאה להגדלת ההפרשות בענפי החבויות בסך של כ-21 מיליון ש"ח, לעומת גידול בהפרשות בסך של כ-10 מיליון ש"ח לפני מס ברבעון המקביל אשתקד, בענפים בהם מחושבות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי. לפירוט ראה סעיף 2.6 להלן ובאור 10 לדוחות הכספיים.

במרווח הפיננסי הכולל מהשקעות העומדות כנגד פוליסות מבטיחות תשואה בביטוח חיים חלה ירידה ניכרת לעומת הרבעון המקביל אשתקד בשל קיטון בתשואות הריאליות שהושגו בהשקעות שאינן אגרות חוב מיועדות. בנוסף, חלה ירידה ניכרת בהכנסות הריאליות מהשקעות בתחומי ביטוח כללי וביטוח בריאות וכן בהכנסות מהשקעות העומדות כנגד ההון¹ בשל קיטון בתשואות שהושגו על ידי הקבוצה בשווקי ההון לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

ברבעון המדווח, דמי הניהול המשתנים בפוליסות המשתתפות ברווחים בביטוח חיים ששווקו עד שנת 2004, הסתכמו בסך של כ-20 מיליון ש"ח לפני מס, לעומת כ-144 מיליון ש"ח לפני מס ברבעון המקביל אשתקד, בשל קיטון בתשואות הריאליות שהושגו על ידי החברה בשווקי ההון. לפירוט נוסף, ראה סעיף 2.4 להלן.

פעילות הקבוצה ותוצאותיה מושפעות במידה ניכרת משווקי ההון, ובין היתר גם משיעורי הריבית הנמוכים אשר להם השלכה על התשואות הגלומות בתיקי הביטוח ובכנסים הפיננסיים האחרים וכנגזרת גם על דמי הניהול / המרווח הפיננסי מהשקעות.

בדבר ההתפתחות בשווקי ההון בארץ ובעולם, בשנת הדוח ולאחר תאריך המאזן, ראה גם סעיף 3.1 להלן.

במכירות החדשות (ללא הגדלות) בביטוח חיים חלה עלייה לעומת הרבעון המקביל אשתקד, ואילו במכירות הפנסיה חלה ירידה.

בנוסף, בפנסיה התגברה מגמת העברות הכספיים נטו לגופים מוסדיים אחרים לעומת הרבעון המקביל אשתקד. לעומת זאת, בגמל חל קיטון בהעברות הכספיים נטו לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

בביטוח חיים, חלה עלייה בהכנסות מדמי הניהול הקבועים בפוליסות המשתתפות ברווחים בעקבות גידול בהיקף הנכסים המנוהלים, וכן חל קיטון בהוצאות הנהלה וכלליות. הרווח מסיכון נותר ברמה דומה לרבעון המקביל אשתקד.

בענף הפנסיה חל שיפור בתוצאות כתוצאה מירידה בהוצאות הרכישה. בענף הגמל, חלה הרעה בתוצאות כתוצאה משחיקה בשיעור דמי הניהול הממוצעים וגידול בהוצאות הנהלה וכלליות.

בתחום ביטוח הבריאות, חל ברבעון המדווח שיפור בתוצאות החיתומיות (הרווח בניכוי הכנסות מהשקעות ובניכוי השפעת האינפלציה על העתודות) (להלן "תוצאות חיתומיות") בענפי בריאות אחרים בשל קיטון בתביעות, שקוזז בחלקו בשל הרעה בתוצאות החיתומיות בביטוח סיעודי בשל גידול בתביעות.

בתחום הביטוח הכללי, חלה ירידה בתוצאות החיתומיות (וללא השפעת ההפרשות המיוחדות כמתואר לעיל), בשל הרעה בתוצאות בביטוח רכב חובה וענפי החבויות והשפעת נזקי החורף על ענפי הרכוש, שקוזזה בחלקה בשל שיפור בענף רכב רכוש.

במגזרי הפעילות האחרים, הכוללים בעיקרם את תוצאות הפעילות של סוכנויות הביטוח בקבוצה, חלה עלייה ברווח ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

לפירוט בדבר התוצאות הכספיות לפי תחומי הפעילות ראה להלן וכן באור 5 בדוחות הכספיים.

¹ הכנסות מהשקעות נטו (ובכלל זה הכנסות מחברות כלולות) שלא נזקפו לתחומי הפעילות.

2.3. תחום ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך**היקף הפעילות ברבעון המדווח****ביטוח חיים**

הפרמיות השוטפות (כולל תקבולים שוטפים בגין חוזי השקעה) הסתכמו בכ-1,926 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-1,872 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-3%. הפרמיות החד פעמיות בגין חוזי ביטוח והתקבולים החד פעמיים בגין חוזי השקעה הסתכמו בכ-484 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-403 ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-20%.

שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת (במונחים שנתיים) הסתכם ברבעון המדווח בכ-2.1%, בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

על פי נתוני משרד האוצר², נכון ליום 31 במרס 2018 היקף הנכסים המצרפי בביטוח חיים משתף ברווחים הסתכם בכ-303 מיליארד ש"ח לעומת כ-270 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2017 (עלייה של כ-12%) ולעומת כ-299 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017 (עלייה של כ-1%).

היקף התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה בביטוח חיים בקבוצה הסתכם בכ-98.5 מיליארד ש"ח לעומת כ-89.6 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2017 (עלייה של כ-10%) ולעומת כ-97.8 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017 (עלייה של כ-1%).

קרנות פנסיה

דמי הגמולים הסתכמו בכ-1,750 ברבעון המדווח לעומת כ-1,660 ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-5%. העלייה הושפעה ממכירות חדשות ומהגדלות שכר, בניכוי ביטולים.

ברבעון המדווח, בענף הפנסיה התגברה מגמת העברות הכספיים נטו לגופים מוסדיים אחרים³ לעומת הרבעון המקביל אשתקד. העברות הכספיים לקרנות הפנסיה החדשות של הקבוצה ברבעון המדווח הסתכמו בכ-639 מיליון ש"ח (לעומת כ-592 ברבעון המקביל אשתקד), ומנגד העברות הכספיים מקרנות הפנסיה החדשות של הקבוצה לקרנות/קופות אחרות הסתכמו בכ-1,313 מיליון ש"ח (לעומת כ-1,081 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד). העברות הכספיים נטו לגופים מוסדיים אחרים, כאמור, הסתכמו בכ-674 מיליון ש"ח ברבעון המדווח (לעומת כ-489 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד). העברות הכספיים לקרנות הפנסיה החדשות של הקבוצה ומנגד העברות הכספיים מקרנות הפנסיה החדשות של הקבוצה לקרנות/קופות אחרות הושפעו בחלקן מיישום הוראות חוזר בעניין איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות - הוראת שעה - יישום נוסף, לפירוט ראה סעיף 6.3.9 לדוח תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

על פי נתוני משרד האוצר⁴ נכון ליום 31 במרס 2018, היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קרנות הפנסיה הסתכם בכ-311 מיליארד ש"ח, לעומת כ-264 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2017 (עלייה של כ-18%) ולעומת כ-304 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017 (עלייה של כ-2%).

הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-64.2 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2018, לעומת כ-57.4 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2017 (עלייה של כ-12%) ולעומת כ-63.6 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017 (עלייה של כ-1%). העלייה לעומת 2017.31.31 הושפעה מהעלייה בצבירה השוטפת נטו⁵ וכן מרווחים מהשקעות.

קופות גמל

דמי הגמולים הסתכמו בכ-425 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-412 ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-3%. העלייה בדמי הגמולים נבעה בעיקרה מגידול בהפקדות לקופת גמל להשקעה ולחיסכון ארוך טווח לכל ילד.

ברבעון המדווח, בענף הגמל חלה ירידה בהעברות הכספיים נטו לגופים מוסדיים אחרים⁶ לעומת הרבעון המקביל אשתקד. העברות הכספיים לקופות הגמל של הקבוצה הסתכמו בכ-218 מיליון ש"ח (לעומת כ-174 מיליון ש"ח ברבעון

² מבוסס על נתוני אתר "ביטוח נט".

³ דמי הגמולים בפנסיה אינם כוללים העברות כספיים בגין מעבר עמיתים מקרן לקרן.

⁴ מבוסס על נתוני אתר ה"פנסיה-נט".

⁵ צבירה שוטפת, נטו, מוגדרת כדמי גמולים בתוספת מעבר עמיתים נטו ובניכוי פדיונות ותשלומי פנסיה.

⁶ דמי הגמולים בגמל אינם כוללים העברות כספיים בגין מעבר עמיתים מקופה לקופה.

המקביל אשתקד), ומנגד העברות הכספים מקופות הגמל של הקבוצה לקופות אחרות הסתכמו בכ-395 מיליון ש"ח (לעומת כ-522 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד). העברות הכספים נטו לגופים מוסדיים אחרים, כאמור, הסתכמו בכ-177 מיליון ש"ח ברבעון המדווח (לעומת כ-348 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד).

על פי נתוני משרד האוצר⁷ נכון ליום 31 במרס 2018, היקף הנכסים המנוהלים המצרפי בענף קופות הגמל הסתכם בכ-450 מיליארד ש"ח, לעומת כ-410 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2017 (עלייה של כ-10%) ולעומת כ-448 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017 (עלייה של כ-1%).

הנכסים המנוהלים בקופות הגמל שבניהול הקבוצה, הסתכמו בכ-16.1 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2018, לעומת כ-15.4 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2017 (עלייה של כ-4%) ולעומת כ-16.2 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017 (ירידה של כ-1%). העלייה לעומת 2017.31 הושפעה בעיקרה מעלייה בהכנסות מהשקעות בקיזוז העברות כספים נטו בגין מעבר עמיתים לגופים מוסדיים אחרים.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ביטוח חיים

ברבעון המדווח בביטוח חיים נרשם הפסד כולל של כ-6 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל של כ-401 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. לפירוט ראה סעיף 2.2 לעיל.

פנסיה

הרווח הכולל ברבעון המדווח בפנסיה הסתכם בכ-7 מיליון ש"ח לעומת איזון ברווח הכולל ברבעון המקביל אשתקד. העלייה ברווח נובעת מירידה בהוצאות הרכישה.

קופות גמל

ברבעון המדווח נרשם רווח כולל של כ-1 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל של כ-2 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הירידה ברווח הכולל ברבעון המדווח נבע בעיקרו מקיטון בהכנסות מדמי ניהול בשל המשך שחיקה בשיעור דמי הניהול הממוצעים לנוכח התחרות בשוק וגידול בהוצאות הנהלה וכלליות.

2.4. פרטים נוספים בהתפתחות הרווח בביטוח חיים

תשואות משוקללות בפוליסות המשתתפות ברווחים (קרן י) (באחוזים):

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003			פוליסות שהוצאו החל משנת 2004		
רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2017
0.66	1.90	8.35	0.13	1.71	7.57
0.43	1.49	6.57	-0.16	1.41	6.29
0.35	1.70	8.68	-0.17	1.51	7.90
0.13	1.29	6.89	-0.47	1.21	6.61

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003					פוליסות שהוצאו החל משנת 2004				
רבעון ראשון 2018	רבעון רביעי 2017	רבעון רביעי 2017	רבעון רביעי 2017	רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2018	רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2017
0.66	2.99	2.48	0.73	1.90	0.13	2.49	0.69	1.71	7.57
0.43	2.44	2.00	0.48	1.49	-0.16	2.19	0.36	1.41	6.29
0.35	3.10	1.98	1.62	1.70	-0.17	2.60	1.58	1.51	7.90
0.13	2.54	1.50	1.38	1.29	-0.47	2.28	1.69	1.21	6.61

⁷ מבוסס על נתוני אתר ה"גמל-נט".

רווחי השקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול בגינם - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתתפים ברווחים ודמי ניהול המחושבים בהתאם להנחיות שקבע הממונה, וזאת על בסיס התשואה והיתרות הרבעוניות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה:

רבעון ראשון 2017	רבעון שני 2017	רבעון שלישי 2017	רבעון רביעי 2017	רבעון ראשון 2018	2017	רבעון ראשון 2017	רבעון ראשון 2018	
1,056	1,213	1,399	2,491	-314	6,158	1,056	-314	רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול
319	231	385	477	214	1,411	319	214	דמי ניהול

המעבר מרווחי השקעה שנזקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול ברבעון המקביל אשתקד להפסדי השקעה ברבעון המדווח, נובעת מהירידה בתשואות הנומינליות שהושגו וכן מהשפעת ירידת מדד המחירים לצרכן.

2.5. תחום ביטוח בריאות

היקף הפעילות ברבעון המדווח

הפרמיות שהורווחו ברוטו בביטוח בריאות הסתכמו בכ-358 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-315 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-14%.

העלייה בפרמיות ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובעת בעיקרה מגידול בפרמיות ביטוחי פרט, בשל השפעת המכירות החדשות בניכוי ביטולים. מגמת העלייה בפרמיות ניכרת בכל מוצרי הבריאות אותם הקבוצה משווקת. בנוסף, חלה עלייה בפרמיות מביטוחים קבוצתיים.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס

ברבעון המדווח נרשם הפסד כולל בסך כ-4 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך כ-5 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר מרווח כולל ברבעון המקביל אשתקד להפסד כולל ברבעון המדווח נבע בעיקרו מירידה בהכנסות הריאליות מהשקעות העומדות כנגד ההתחייבויות הביטוחיות.

מנגד, חל שיפור בתוצאות החיתומיות בענפי ביטוח בריאות אחרים שקוזז בחלקו בשל הרעה בענף ביטוח סיעודי בשל שינוי בתביעות בענפים האמורים.

2.6. תחום ביטוח כללי

היקף הפעילות ברבעון המדווח

הפרמיות ברוטו בביטוח כללי הסתכמו בכ-927 מיליון ש"ח ברבעון המדווח לעומת כ-692 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של כ-34%.

העלייה הניכרת בפרמיות ברוטו ברבעון המדווח לעומת הרבעון המקביל אשתקד התבטאה בעיקרה בביטוחי הרכב, והושפעה ברובה מזכייתה של מגדל ביטוח במרכז ביטוח רכב לעובדי המדינה לשנת 2018 אשר נכנס לתוקף ברבעון המדווח, בהיקף פרמיות ברוטו בסך של כ-188 מיליון ש"ח. זאת, כאשר הפרמיות בעבור מרכז עובדי המדינה לשנת 2017 נרשמו בחודש דצמבר 2016 ועל כן נכללו בדוחות של שנת 2016 והסתכמו בסך של כ-147 מיליון ש"ח.

מנגד, בביטוחי רכוש אחרים ובביטוחי חבויות חלה ירידה בפרמיות לעומת הרבעון המקביל אשתקד שנבעה בעיקרה משינוי במועדי חידוש פוליסות בהן הכיסוי הביטוחי ארוך משנה במספר עסקים גדולים וכן מקיטון מסוים בהיקף העסקים המבוטחים.

תוצאות הפעילות - רווח כולל לפני מס ברבעון המדווח

ברבעון המדווח נרשם הפסד כולל בסך כ-20 מיליון ש"ח לעומת רווח כולל בסך כ-37 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר להפסד כולל לעומת רווח כולל ברבעון המקביל אשתקד נבע בעיקרו מקיטון בהכנסות הריאליות מהשקעות. בנוסף, חלה הרעה בתוצאות החיתומיות במרבית הענפים שקוזזה בחלקה בשל שיפור בביטוח רכב רכוש.

בנוסף לכך, במסגרת בחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי, חל ברבעון המדווח גידול בהתחייבויות הביטוחיות בענפי חבות צד ג' וחבות מעבידים בסך כ-20 מיליון ש"ח לעומת גידול של כ-10 מ' ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, כאמור בסעיף 2.2 לעיל.

להלן ניתוח התוצאות החיתומיות (ללא השפעת הפרשות המיוחדות כמתואר לעיל) לפי ענפים:

בענף רכב חובה - חל קיטון בתוצאות החיתומיות ברבעון המדווח בעיקר בשל הפסדים בשנת החיתום השוטפת בשל עלייה בחומרת התביעות.

בענף רכב רכוש - חל שיפור בתוצאות החיתומיות אשר הושפע בעיקרו משיפור בניסיון התביעות לרבות בגין שנת נזק קודמת.

בענפי רכוש (ללא רכב) - חלה הרעה בתוצאות החיתומיות לעומת הרבעון המקביל אשתקד הנובעת בעיקרה מנזקי סופת החורף ברבעון המדווח לעומת התפתחות חיובית בניסיון התביעות ברבעון המקביל אשתקד שהובילה לקיטון בהערכה האקטוארית בגין נזקי שריפות.

בענפי החבויות - חל גידול בהפסד החיתומי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, אשר הושפע בעיקרו מהתפתחות בניסיון התביעות שהובילה לקיטון בהערכה האקטוארית שהיה מתון יחסית לקיטון בהערכה האקטוארית ברבעון המקביל אשתקד, בעיקר אחריות מעבידים. מנגד, חל צמצום בהפסד בגין שנת החיתום השוטפת לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

2.7. נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים

היקף הנכסים בגין חוזים תלויי תשואה ליום 31.3.2018 הסתכם בכ-101,738 מיליוני ש"ח, עלייה של כ-1% לעומת 31 בדצמבר 2017 ושל כ-10% לעומת 31.3.2017. העלייה הושפעה בעיקרה מגידול בצבירות נטו בתיק הנכסים המנוהלים וכן מהתשואות שהושגו על ידי הקבוצה בשווקי ההון.

יתרת הפרמיה לגבייה ליום 31.3.2018 הסתכמה בכ-935 מיליוני ש"ח, לעומת כ-765 מיליוני ש"ח 31 נכון ליום 31.12.2017 וכ-845 מיליון ש"ח נכון ליום 31.3.2017. העלייה בפרמיה לגבייה לעומת 31.1.2.2017 מתרכזת בביטוח כללי ונובעת בעיקרה מעסקת ביטוח רכב לעובדי המדינה שנרשמה ברבעון הראשון של שנת 2018, בנוסף חלה עלייה בפרמיה לגבייה בביטוח חיים הנובעת בעיקרה מגידול בהיקף הפרמיה. העלייה בפרמיה לגבייה לעומת 31.3.2017 מתרכזת בביטוח חיים ונובעת בעיקרה מגידול בהחזרי פרמיה למעסיקים בגין הפקדות שאינן בהתאם להנחיות תקנות התשלומים, ומגידול בעומק החוב של מעסיקים עקב תהליכי גביה שטרם הסתיימו.

יתרת ההון ליום 31.3.2018 הסתכמה בכ-5,452 מיליוני ש"ח לעומת כ-5,482 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017. הקיטון בהון נובע בעיקרו מהפסד כולל בסך כ-30 מיליון ש"ח ברבעון המדווח.

ההון הקיים במגדל ביטוח ליום 31.3.2018, על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 ("תקנות ההון") הינו כ-9,070 מיליוני ש"ח, כולל הון משני ושלישוני מורכב מוכר של כ-3,627 מיליון ש"ח. למגדל ביטוח עודף של כ-4,577 מיליוני ש"ח מעל ההון המינימלי הנדרש. לפרטים נוספים בדבר דרישות ההון ראה פירוט בבאור 6.6 בדוחות הכספיים. לפירוט נוסף, ובכלל זה תוצאות החישוב בהתאם למשטר כושר הפירעון החדש (סולבנסי 2), ראה סעיף 3.2 להלן וכן באור 6.6 בדוחות הכספיים.

יתרות המזומנים ושווי המזומנים הסכמו בכ-8.2 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרס 2018 לעומת כ-10.8 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2017. הירידה נובעת בעיקרה מקיטון בתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת נטו שקוזזה בחלקה בעקבות עלייה במזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון (תמורה מהנפקת אג"ח ו'), לפירוט ראה את דוח תזרים המזומנים בדוחות הכספיים של החברה.

2.8. מקורות מימון

במיליוני ש"ח	31.3.2018	31.12.2017
התחייבויות פיננסיות	5,625	3,721
הלוואות לזמן ארוך ⁽¹⁾	4,725	3,617
אחרים ⁽²⁾	900	104

(1) יתרת הלוואות לזמן ארוך נכון ליום 31.12.2017 מורכבת בעיקרה מהנפקות של מגדל גיוס הון, לרבות אג"ח ו' שהתמורה בגינה בסך כ-1,121 מיליון ש"ח התקבלה בינואר 2018, שיתרתן בדוחות הכספיים (ללא ריבית לשלם) הינה כ-4,729 מיליון ש"ח. אגרות החוב האמורות משמשות במגדל ביטוח כהון משני ושלישוני מורכב, לפי העניין, בכפוף למגבלות על שיעורו המרבי של ההון המשני. לפירוט ראה באור 6 בדוחות הכספיים.

(2) היתרה כוללת בעיקרה נגזרים. יתרת הנגזרים הכלולה בהתחייבויות הפיננסיות משקפת את ההתחייבות שנוצרה ליום המאזן בשל הפעילות בנגזרים, בעיקר בנושא החשיפה למט"ח.

3. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות הקבוצה ובסביבתה העסקית

3.1. סביבה מקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה.⁸

התפתחויות במשק ובתעסוקה

הקבוצה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעולה. לרמת התעסוקה והשכר במשק הישראלי השפעה בעיקר על היקף עסקי ביטוח חיים והחיסכון לטווח ארוך של הקבוצה.

הסביבה העולמית - במהלך הרבעון המדווח הנתונים המאקרו כלכליים מצביעים על התבססות השיפור בכלכלה העולמית, בכלל זה בארה"ב, באירופה ובמשקים המתעוררים. יחד עם זאת, מדדים שונים מצביעים על חוסר ודאות ועלייה בסיכונים, תוך התגברות החששות ל"מלחמת סחר", התגברות המתח הגיאופוליטי והידוק התנאים הפיננסיים בארה"ב. מרבית הבנקים המרכזיים העיקריים מוסיפים לנקוט מדיניות מוניטרית מרחיבה. בסוף הרבעון המדווח הבנק המרכזי של ארה"ב (ה-Fed) העלה את הריבית פעם נוספת ב-0.25%.

המשק הישראלי - ברבעון המדווח המשק המשיך לצמוח בקצב נאה, כאשר הייצוא וההוצאה לצריכה פרטית המשיכו לתרום לצמיחה. על פי אומדן ראשוני של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון הראשון של שנת 2018⁹, ברבעון המדווח עלה התוצר המקומי הגולמי בשיעור של כ-4.2% בחישוב שנתי וזאת לאחר עליות של 4.4% ברבעון הרביעי של שנת 2017 ושל 4.1% ברבעון השלישי של 2017, ולאחר עלייה של 3.3% בשנת 2017 כולה. בתוצר המקומי לנפש חלה עלייה של כ-2.3% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של כ-1.3% בשנת 2017.

שוק העבודה - במהלך הרבעון המדווח נמשך השיפור בשוק העבודה. שיעור האבטלה ירד לכ-3.7% בממוצע לעומת כ-4.2% בממוצע בשנת 2017. כמו כן בחודשים ינואר-פברואר 2018 חלה עלייה של כ-2.0% בשכר הריאלי הממוצע לעומת ממוצע שנת 2017, וכן חלה עלייה קלה במספר משרות השכיר לעומת שנת 2017.

שוק ההון

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה וקופות הגמל והחברות הפועלות במסגרת השירותים הפיננסיים, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון. לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית, הן על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה והן על רווחי הקבוצה.

ברבעון המדווח בשוקי המניות נרשמו ירידות שערים תוך תנודתיות גבוהה.

להלן מגמות עיקריות באפיקי ההשקעה העיקריים והשלכותיהן:

שינוי במדדי שוק ההון	1-3.2018
אינפלציה (מדד ידוע)	-0.3
אינפלציה (מדד בגין)	-0.1
אג"ח ממשלתיות שקליות בריבית קבועה (ריאלי)	0.5
אג"ח ממשלתיות צמודות (ריאלי)	0.6
אג"ח קונצרניות (ריאלי)	-0.3
מדד ת"א 35 (ריאלי)	-4.8
מדד ת"א 90 (ריאלי)	-1.5
מדד ת"א 125 (ריאלי)	-3.7
מדד MSCI (נומינלי)	-1.4
מדד 100NASDAQ (נומינלי)	2.9
מדד DOW JONES (נומינלי)	-2.5
שער הדולר (נומינלי)	1.4

⁸ הסקירה מבוססת, בין היתר, על פרסומי בנק ישראל ועל פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
⁹ לפי אומדן החשבונות הלאומיים לישראל לרבעון הראשון של שנת 2018 שפורסם ביום 16 במאי 2018.

ריבית - הריבית המוניטרית לחודש מרס 2018 הסתכמה ב-0.1%, ללא שינוי לעומת דצמבר 2017. הריבית הריאלית (בהתחשב בצפיית לאינפלציה) בסוף הרבעון המדווח הייתה שלילית בשיעור של כ-0.5%, לעומת ריבית ריאלית שלילית של כ-0.4% בסוף שנת 2017.

אגרות חוב ממשלתיות - בסיכומו של הרבעון המדווח, נרשמה עלייה בתשואות לפדיון של האג"ח השקליות לעומת ירידה בתשואות לפדיון של האג"ח הצמודות במרבית הטווחים.

אגרות חוב קונצרניות - בסיכומו של הרבעון המדווח, חלו עליות בתשואות לפדיון באג"ח הקונצרניות הצמודות והשקליות, אשר הושפעו הן מעלייה בתשואות לפדיון באג"ח הממשלתיות השקליות והן מעלייה במרווח הסיכון מול האג"ח הממשלתיות.

שינויי הריבית והאינפלציה הצפויה גרמו לשינויים בתשואות הגלומות בתיקי הנכסים הפיננסיים שמחזיקות חברות הביטוח, לרבות תיקי הנכסים המוחזקים מול הפוליסות המשתתפות ברווחים, מהן נגזרים רווחי ההשקעות של חברות הביטוח. לרמת הריביות הנמוכה השפעה על הקטנת התשואות העתידיות בעת מיחזור הנכסים כנגד ההתחייבויות ולהקטנת הערך הגלום של תיק ביטוח החיים, כמו גם להקטנת התשואה העתידית של כספי העמיתים. לפרטים נוספים בדבר השפעת הריבית על העתודות בביטוח חיים ויצירת גירעון אקטוארי בקרנות הפנסיה, ראה גם סעיף 1.2.1 לעיל.

מניות (שוק מקומי) - בסיכומו של הרבעון המדווח נרשמו ירידות בכל מדדי המניות.

מניות (שווקי חו"ל) - בסיכומו של הרבעון המדווח נרשמו ירידות שערם, בעיקר באירופה.

התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן ועד סמוך למועד פרסום הדוח, חלו עליות במדדי המניות. מדד המחירים לצרכן בגין חודשים אפריל ומאי 2018 עלה בכ-0.7%.

3.2. משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי 2

בחודש יוני 2017 פורסם חוזר Solvency II ("חוזר הסולבנסי"), לפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי בהתאם לחוזר הסולבנסי כאמור, וזאת מבלי לגרוע מחובתה לקיים את הוראות תקנות ההון.

לפרטים נוספים בדבר חוזר הסולבנסי בהתאם למשטר כושר הפירעון החדש (סולבנסי 2) והוראות רגולטוריות נוספות בקשר עימו, ראה באור ה-14.4 לדוחות הכספיים לשנת 2017. להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון:

יחס כושר פירעון (במיליוני ש"ח) בלתי מבוקר ובלתי סקור -

ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה:

31.12.2016	
11,063	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
11,931	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
-869	גירעון ליום הדוח
93%	יחס כושר פירעון ליום הדוח (באחוזים)

עם עמידה באבני דרך בתקופת הפריסה:

31.12.2016	
10,652	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה (SCR)
6,664	הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה (SCR)
3,988	עודף בתקופת הפריסה

סף ההון (MCR) (במיליוני ש"ח) בלתי מבוקר ובלתי סקור

31.12.2016	
סף ההון (MCR) ⁽¹⁾	2,999
הון עצמי לעניין סף הון (MCR)	7,919

⁽¹⁾ ה-MCR מחושב בטווח שבין 25% ל-45% מההון הנדרש לכוסר פירעון בתקופת הפריסה. לשם זהירות, חושב בשלב זה הסכום המקסימאלי.

על פי חישוב שערכה מגדל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2016, לחברה עודף הון משמעותי של כ-4 מיליארד ש"ח, על פי אבני הדרך בתקופת הפריסה. עם זאת, על החברה להשלים סך של כ-0.9 מיליארד ש"ח עד ליום 31 בדצמבר 2024.

תוצאת החישוב כאמור, אינה כוללת הנפקת הון רובד 2 בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח שתמורתה התקבלה לאחר ה-31 בדצמבר 2017. סכום זה גבוה בכ-0.2 מיליארד ש"ח מהסכום להשלמה עד ליום 31 בדצמבר 2024 כאמור בחישוב ליום 31.12.2016 לעיל, לפירוט ראה באור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2017, וכן את השפעת פעילות החברה ותוצאותיה בשנת 2017 וברבעון הראשון של שנת 2018, על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות והשפעות אקסוגניות כגון שינוי של עקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים רגולטוריים המשפיעים על ההון הכלכלי ועל דרישות ההון תחת דירקטיבת הסולבנסי. מצב ההון ליום 31 בדצמבר 2017 ידווח במועד פרסום הדוח התקופתי ליום 30 ביוני 2018.

החישוב שערכה מגדל ביטוח כאמור, אינו מבוקר ואינו סקור. לפי הנחיות הממונה, הוגש לממונה דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר (שאינו מהווה ביקורת או סקירה), שמטרתו, בין היתר, בדיקת התהליך, הבקורות ושלמות הנתונים ששימשו לחישוב שביצע מגדל ביטוח כאמור.

למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד. כמו כן, קיימים גורמים המשפיעים מהותית על תוצאות הדיווח, הטיפול בהם טרם נקבע סופית ונמצא בדיון בין הממונה לבין חברות הביטוח בישראל. חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש ("חישוב ההון") מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית הדמוגרפית וההתנהגותית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

ידגש כי, חישוב יחס כושר פירעון בהתאם לחוזר הסולבנסי, מבוסס על תזרימי מזומנים המופקים ממערכות עזר שונות שאינן חלק אינטגרלי ממערכת החשבונות השוטפת. תזרימים אלו כוללים שורה של הנחות והקצאות תמחירויות אשר טרם הושלמה בחינת רגישותן ותיקופן. בנוסף, החישוב כולל, בין היתר, שורה ארוכה של קורלציות בין הסיכונים השונים. מגדל ביטוח פועלת להטמעת מערכות המאפשרות בקרה וניתוח אפקטיביים. כמו כן, הוחל בהגדרת תהליכים לצורך הבטחת אפקטיביות הבקרה הפנימית.

החישובים הנדרשים ליחס כושר פירעון בהתאם לחוזר הסולבנסי הינם מורכבים ביותר בהיבטים רבים. הכלים הקיימים כיום, ובכלל זה המודלים האקטואריים, אינם ערוכים במלואם לחישוב ברמת הפירוט והדיוק הנדרשת להבטחת נאותות הדיווח והבקרה על יחס כושר פירעון. מגדל ביטוח ממשיכה להשקיע משאבים במיכון התהליכים התומכים, על מנת לצמצם את החשיפה והפערים בנושא, שהשפעתם אינה ידועה.

בהתאם לכל האמור לעיל, התוצאות יכולות להיות שונות באופן מהותי.

4. שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים

תחומי הפעילות של הקבוצה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. חלק מההסדרים התחיקתיים המהותיים שפורסמו בתקופה החל מינואר 2018 ועד לפרסום הדוח התקופתי, כאמור, נכללו בדוח התקופתי לשנת 2017. בפרק זה יובאו שינויים מהותיים בהסדרים התחיקתיים אשר פורסמו ממועד הדוח התקופתי ועד למועד פרסום דוח זה.

המידע המופיע בסעיף זה בנוגע להערכות החברה הינו בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על נוסח החוזר/טיוטה כפי שהיא במועד הדוח ועל הערכות והנחות החברה בדבר דרכי פעולה שבהם יבחרו הגופים הפועלים בשוק. הערכות אלה עשויות שלא להתממש אם ישתנו ההוראות או יעודכנו או ייושמו באופן אחר מזה החזוי.

4.1. הסדרים תחיקתיים בביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך**הסדרים בתוקף**

4.1.1. בחודש מאי 2018 פורסם חוזר בעניין תכניות לביטוח מפני אובדן כושר עבודה, המבקש לקבוע הוראות להסדרת הליך שיווק כיסוי מפני אובדן כושר עבודה לקראת כריתת חוזה ביטוח, כך שיימכר רק למבוטחים שהכיסוי רלוונטי עבורם, וזאת לאור העובדה כי סכום תגמולי ביטוח בתכניות אובדן כושר עבודה מוגבל, בין היתר, לגובה השכר המבוטח ערב מקרה הביטוח. בין יתר הוראות החוזר, מוצע לקבוע כי גוף מוסדי, בעל רישיון או סוכן ביטוח יברר אודות קיומו של כיסוי ביטוחי קיים במסגרת בדיקת צרכיו של המועמד לביטוח, וזאת במטרה למנוע מהמועמד לביטוח לרכוש כיסוי ביטוחי עודף. כמו כן, מוצע בנוסף לקבוע כי לא ניתן יהיה לרכוש כיסוי מפני אובדן כושר עבודה כאמור, במידה והעלות המצטברת של סך כל הכיסויים הביטוחיים של המבוטח בקופת הגמל, לרבות כיסוי ביטוחי הנרכש בנפרד על ידי המעסיק ועל חשבון ההפקדות למרכיב החיסכון, חורגת ממגבלה של 35% מסך כל ההפקדות למרכיב התגמולים עד לאותו מועד. תחולת החוזר הינה מיום פרסומו, למעט האמור בדבר תכנית אובדן כושר עבודה הנמכרת אגב קופת גמל, אשר תחולתה נקבעה מיום 1 באפריל 2019.

החברה מעריכה כי עשויה להיגרם ירידה בהיקף הכיסוי הנרכש והיקף הרכישות של ביטוח אובדן כושר עבודה וביטוח למקרה מוות, במסגרת הביטוח הפנסיוני מחד, אך יחד עם זאת עשוי להיווצר פוטנציאל לרכישת כיסויים ביטוחיים במסגרת פוליסות פרטיות.

5. היבטי ממשל תאגידי**5.1. שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה בקבוצה**

5.1.1. ביום 1 באפריל 2018 סיים את תפקידו מר יוחנן דנינו כיו"ר מגדל אחזקות ויו"ר החברה. באותו מועד, החל פרופ' עודד שריג את כהונתו כיו"ר דירקטוריון החברה, לאחר שנתקבל אישור הממונה. ראה גם דוחות מידיים של מגדל אחזקות מיום 28 במרס 2018 מספר אסמכתא: 2018-01-031513 ומספר אסמכתא: 2018-01-031414 המובא על דרך הפניה.

5.1.2. בהמשך לאמור בסעיף 2.4.7 (ט) בדוח התקופתי בדבר מינויו של מר דורון ספיר כמנכ"ל החברה, הודיעה החברה כי ביום 1 ביוני 2018 תחל כהונתו כמנכ"ל החברה. לפירוט ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 17 באפריל 2018 מספר אסמכתא: 2018-01-039085.

5.1.3. ביום 23 במאי 2018 החל מר עזריאל מוסקוביץ את כהונתו כדירקטור בחברה, לאחר שנתקבל אישור הממונה. לפירוט ראה דוחות מידיים של מגדל אחזקות מיום 29 באפריל 2018 מספר אסמכתא: 2018-01-041794 מיום 23 במאי 2018 מספר אסמכתא: 2018-01-041697.

5.1.4. ביום 27 במאי 2018 הודיעה מגדל אחזקות כי החל מיום 28 במאי 2018 יסיים מר ישראל אליהו את כהונתו כדירקטור בחברה. מר ישראל אליהו ימשיך לכהן כיו"ר ועדת השקעות נוסטרו של החברה. לפירוט ראה דוח מידי של מגדל אחזקות מיום 27 במאי 2018 מספר אסמכתא: 2018-01-043092.

6. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי**6.1. בקורות ונהלים לגבי הגילוי**

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל חטיבת פיננסים ואקטואריה של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי ומנהל חטיבת פיננסים ואקטואריה הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

6.2. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 במרס 2018, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

7. אירועים לאחר תקופת הדיווח

בדבר התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית לאחר תאריך המאזן, ראה סעיף 3.1 לעיל.

הדירקטוריון מודה להנהלות חברות הקבוצה, לעובדי הקבוצה ולסוכניה על תרומתם להישגיה.

עופר אליהו

מנכ"ל

פרופ' עודד שריג

יו"ר הדירקטוריון

27 במאי 2018

הצהרות בדבר בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, עופר אליהו, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.18 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

27.05.2018

עופר אליהו, מנהל כללי

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מגדל חברה לביטוח בע"מ

הצהרה (certification)

אני, ערן צ'רנינסקי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.18 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

27.05.2018

ערן צ'רנינסקי, ראש חטיבת פיננסים ואקטואריה

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

דוחות כספיים מאוחדים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס 2018

בלתי מבוקרים

מגדל חברה לביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 31 במרס 2018

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	..... דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	..... תמצית דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי
5	..... תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים
6	..... תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל
7	..... תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
9	..... תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
	..... באורים לתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים
12	..... כללי
12	..... באור 1 -
12	..... בסיס עריכת הדוחות הכספיים
12	..... באור 2 -
13	..... עיקרי המדיניות החשבונאית
13	..... באור 3 -
13	..... עונתיות
13	..... באור 4 -
14	..... מגזרי פעילות
14	..... באור 5 -
28	..... ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה
28	..... באור 6 -
32	..... מכשירים פיננסיים
32	..... באור 7 -
43	..... התחייבויות תלויות
43	..... באור 8 -
68	..... מיסים על הכנסה
68	..... באור 9 -
68	..... אירועים מהותיים בתקופת הדיווח
68	..... באור 10 -
71	..... דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד
71	.....
72	..... נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה
72	.....
77	..... נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות
77	.....

קוסט פורר גבאי את קסירר
 דרך מנחם בגין 144א'
 תל-אביב, 6492102
 טל. 972 3 623 2525
 פקס 972 3 562 2555
 ey.com

סומך חייקין
 מגדל המילניום KPMG
 רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
 תל אביב 6100601
 03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

לבעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מגדל חברה לביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס 2018 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, שינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הינה כ-343,361 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2018, חלקה של הקבוצה ברווחיהן הינו כ-6,127 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 8 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
 רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
 רואי חשבון

תל אביב,
 27 במאי 2018

			תמצית דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי, באלפי ש"ח
ליום 31 בדצמבר 2017 מבוקר	ליום 31 במרס 2017 בלתי מבוקר	ליום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	
			נכסים
825,457	842,828	819,907	נכסים בלתי מוחשיים
2,797	4,971	3,088	נכסי מסים נדחים
1,963,402	1,936,029	2,015,212	הוצאות רכישה נדחות
619,123	638,690	611,710	רכוש קבוע
347,650	307,541	349,243	השקעות בחברות כלולות
5,992,310	5,708,713	6,071,673	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
645,627	641,905	675,303	נדל"ן להשקעה - אחר
1,035,690	976,328	1,050,449	נכסי ביטוח משנה
128,144	36,203	143,938	נכסי מסים שוטפים
599,752	976,224	1,512,045	חייבים ויתרות חובה
765,307	844,619	934,754	פרמיות לגביה
85,292,178	77,492,254	88,278,797	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
10,933,555	9,249,132	11,788,512	נכסי חוב סחירים
23,541,114	24,041,153	23,806,703	נכסי חוב שאינם סחירים
1,047,120	1,015,851	1,073,703	מניות
2,485,244	2,452,663	2,625,424	אחרות
38,007,033	36,758,799	39,294,342	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
8,497,605	8,252,236	5,829,628	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,264,765	1,718,526	2,352,852	מזומנים ושווי מזומנים - אחרים
<u>146,986,840</u>	<u>137,135,866</u>	<u>149,942,941</u>	סך הכל נכסים
<u>100,525,815</u>	<u>92,369,857</u>	<u>101,738,006</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ליום 31 בדצמבר 2017 מבוקר	ליום 31 במרס 2017 בלתי מבוקר	ליום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	תמצית דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי, באלפי ש"ח
			הון והתחייבויות
			הון
512,345	512,345	512,345	הון מניות ופרמיה
562,578	311,764	496,660	קרנות הון
4,398,590	4,333,978	4,433,954	עודפים
5,473,513	5,158,087	5,442,959	סך הכל הון המיוחס לבעלי המניות של החברה
8,478	7,206	9,263	זכויות שאינן מקנות שליטה
5,481,991	5,165,293	5,452,222	סך הכל הון
			התחייבויות
34,944,200	33,747,229	35,547,372	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
99,893,609	91,568,818	100,590,142	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
508,322	411,991	477,490	התחייבויות בגין מסים נדחים
323,095	315,287	334,965	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
26,751	145,783	29,920	התחייבויות בגין מסים שוטפים
2,088,304	2,068,927	1,886,313	זכאים ויתרות זכות
3,720,568	3,712,538	5,624,517	התחייבויות פיננסיות
141,504,849	131,970,573	144,490,719	סך הכל התחייבויות
146,986,840	137,135,866	149,942,941	סך הכל הון והתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

27 במאי 2018

ערן צ'רנינסקי
מנהל כספים

עופר אליהו
מנכ"ל

פרופ' עודד שריג
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים, באלפי ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 מבוקר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 בלתי מבוקר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	
12,622,168	3,099,326	3,253,666	פרמיות שהורווחו ברוטו
769,593	203,433	179,868	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,852,575	2,895,893	3,073,798	פרמיות שהורווחו בשייר
9,548,214	1,822,037	230,230	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,872,811	433,801	328,483	הכנסות מדמי ניהול
332,578	103,076	87,773	הכנסות מעמלות
37,665	5,903	9,026	הכנסות אחרות
23,643,843	5,260,710	3,729,310	סך הכל הכנסות
20,780,873	4,156,095	3,080,049	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
411,019	44,221	97,285	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
20,369,854	4,111,874	2,982,764	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,659,435	422,970	423,427	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
932,054	237,239	238,165	הוצאות הנהלה וכלליות
26,647	4,962	4,497	הוצאות אחרות
129,343	28,043	38,138	הוצאות מימון
23,117,333	4,805,088	3,686,991	סך הכל הוצאות
40,560	7,731	6,296	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
567,070	463,353	48,615	רווח לפני מסים על הכנסה
188,604	162,051	12,466	מסים על ההכנסה
378,466	301,302	36,149	רווח לתקופה
376,720	300,804	35,364	מיוחס ל:
1,746	498	785	בעלי המניות של החברה
378,466	301,302	36,149	זכויות שאינן מקנות שליטה
			רווח לתקופה
2.02	1.61	0.19	רווח בסיסי ומדולל למניה 1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
0.20	0.16	0.02	רווח בסיסי ומדולל למניה 0.1 ש"ח המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על הרווח הכולל, באלפי ש"ח

	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 בלתי מבוקר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	
	378,466	301,302	רווח לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לרווח כולל אחר	597,946	-2,656	
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד	-281,358	-105,903	
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד	68,999	8,145	
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ	-1,672	247	
השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה	-130,031	34,331	
השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר	570	-82	
	254,454	-65,918	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכניות הטבה מוגדרת	-13,793	0	
השפעת המס	4,802	0	
	-8,991	0	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
	245,463	-65,918	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
	623,929	-29,769	רווח (הפסד) כולל לתקופה
			מיוחס ל:
בעלי המניות של החברה	622,151	-30,554	
זכויות שאינן מקנות שליטה	1,778	785	
	623,929	-29,769	רווח (הפסד) כולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון, באלפי ש"ח

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון סה"כ	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון יתרת עודפים	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון הערכה מחדש	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון תרגום של פעילויות חוץ	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון נכסים פיננסיים זמינים למכירה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון עסקה עם בעל שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון חלוקת מניות הטבה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון מניות ופרמיה
5,481,991	8,478	5,473,513	4,398,590	3,352	-1,157	485,945	21,368	53,070	512,345
36,149	785	35,364	35,364	0	0	0	0	0	0
-65,918	0	-65,918	0	0	165	-66,083	0	0	0
-29,769	785	-30,554	35,364	0	165	-66,083	0	0	0
<u>5,452,222</u>	<u>9,263</u>	<u>5,442,959</u>	<u>4,433,954</u>	<u>3,352</u>	<u>-992</u>	<u>419,862</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון סה"כ	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון יתרת עודפים	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון הערכה מחדש	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון תרגום של פעילויות חוץ	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון נכסים פיננסיים זמינים למכירה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון עסקה עם בעל שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון חלוקת מניות הטבה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון מניות ופרמיה
4,858,062	6,700	4,851,362	4,030,893	3,352	-55	230,389	21,368	53,070	512,345
301,302	498	300,804	300,804	0	0	0	0	0	0
5,929	8	5,921	2,281	0	-577	4,217	0	0	0
307,231	506	306,725	303,085	0	-577	4,217	0	0	0
<u>5,165,293</u>	<u>7,206</u>	<u>5,158,087</u>	<u>4,333,978</u>	<u>3,352</u>	<u>-632</u>	<u>234,606</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2018 (מבוקר)

רווח לתקופה

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס

סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017 (מבוקר)

רווח לתקופה

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס

סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון, באלפי ש"ח

סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון סה"כ	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון יתרת עודפים	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון הערכה מחדש	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון תרגום של פעילויות חוץ	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון נכסים פיננסיים זמינים למכירה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון עסקה עם בעל שליטה	מיוחס לבעלי מניות החברה קרנות הון חלוקת מניות הטבה	מיוחס לבעלי מניות החברה הון מניות ופרמיה	
4,858,062	6,700	4,851,362	4,030,893	3,352	-55	230,389	21,368	53,070	512,345	יתרה ליום 1 בינואר 2017 (מבוקר)
378,466	1,746	376,720	376,720	0	0	0	0	0	0	רווח לתקופה
245,463	32	245,431	-9,023	0	-1,102	255,556	0	0	0	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
623,929	1,778	622,151	367,697	0	-1,102	255,556	0	0	0	סך הכל רווח (הפסד) כולל
<u>5,481,991</u>	<u>8,478</u>	<u>5,473,513</u>	<u>4,398,590</u>	<u>3,352</u>	<u>-1,157</u>	<u>485,945</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים, באלפי ש"ח			
	לתקופה של שלושה חודשים	לתקופה של שלושה חודשים	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	שהסתיימה ביום 31 במרס 2017	שהסתיימה ביום 31 במרס 2018	נספח
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
2,011,373	1,071,720	-3,679,799	א
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
			השקעה בחברות מוחזקות
-4,531	-1,303	0	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות בניכוי עלויות עסקה
750	188	190	השקעה ברכוש קבוע
-32,987	-10,129	-5,737	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
-112,128	-24,555	-37,507	פירעון הלוואות שניתנו לחברות מוחזקות
10,425	4,467	4,789	דיבידנד שהתקבל מחברות מוחזקות
2,169	381	162	תמורה ממימוש נכסים בלתי מוחשיים
2,291	285	508	תמורה ממימוש רכוש קבוע
5,531	2,349	22	
-128,480	-28,317	-37,573	מזומנים נטו שנבעו ששימשו לפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
			תמורה מהנפקת אגרות חוב
0	0	1,120,617	בניכוי הוצאות הנפקה
0	0	-12,419	פירעון הלוואות מבנקים ואחרים
-1,380	-238	0	שינוי באשראי לזמן קצר מתאגידי בנקאיים ואחרים, נטו
-580	320	0	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
-1,960	82	1,108,198	
-210,136	-164,296	29,284	השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
1,670,797	879,189	-2,579,890	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
9,091,573	9,091,573	10,762,370	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
10,762,370	9,970,762	8,182,480	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
			ג

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים, באלפי ש"ח
נספח א- תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה (1)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 מבוקר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 בלתי מבוקר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	
378,466	301,302	36,149	רווח לתקופה
-40,560	-7,731	-6,296	<u>פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים</u> חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות, נטו הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
-7,184,246	-1,310,653	197,350	<u>הפסדים (רווחים), נטו מהשקעות פיננסיות אחרות</u> נכסי חוב סחירים נכסי חוב שאינם סחירים מניות השקעות אחרות
-168,830	80,058	-85,715	הוצאות (הכנסות) מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות
-1,175,500	-239,182	-253,873	<u>הפסד (רווח) ממימוש</u> נכסים בלתי מוחשיים רכוש קבוע
-13,603	-3,390	-22,916	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
-426,471	-242,103	42,007	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
8,341	-185	-930	<u>פחת והפחתות</u> רכוש קבוע נכסים בלתי מוחשיים ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
-2,006	0	-1,298	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
-679	-208	-149	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
-181,931	0	3,801	שינוי בנכסי ביטוח משנה
250	0	1,952	שינוי בהוצאות רכישה נדחות מסים על הכנסה
50,981	12,423	12,696	<u>שינויים בסעיפים מאזניים אחרים</u> <u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה</u> רכישת נדל"ן להשקעה רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
139,768	34,115	34,304	<u>השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר</u> רכישת נדל"ן להשקעה רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
5,835	0	0	פרמיות לגביה חייבים ויתרות חובה זכאים ויתרות זכות התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
10,370,258	2,045,467	696,533	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים ששימשו לפעילות שוטפת
1,154,485	-42,486	603,172	<u>מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור</u> ריבית ששולמה ריבית שהתקבלה מסים שהתקבלו (ששולמו), נטו דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות
-8,978	50,384	-14,759	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
-69,026	-41,653	-51,810	
188,604	162,051	12,466	
-108,255	-22,709	-96,884	
-4,290,742	-422,723	-3,170,100	
-3,144	-1,090	-34,748	
-1,494,821	-497,437	-1,142,236	
-46,207	-125,519	-169,447	
325,692	-50,093	-910,724	
464,793	426,450	-109,963	
-93	9,257	11,870	
-2,506,085	-186,957	-4,455,697	
-121,935	-74,101	-66,769	
2,793,950	430,385	498,955	
-5,660	268,337	-21,965	
1,472,637	332,754	329,528	
2,011,373	1,071,720	-3,679,799	

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, הנובעים בעיקר מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

תמצית דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים, באלפי ש"ח

	לתקופה של שלושה חודשים	לתקופה של שלושה חודשים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	שהסתיימה ביום 31 במרס 2017	שהסתיימה ביום 31 במרס 2018
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר

נספח ב - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

7,267,318	7,267,318	8,497,605
1,824,255	1,824,255	2,264,765
9,091,573	9,091,573	10,762,370

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נספח ג - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

8,497,605	8,252,236	5,829,628
2,264,765	1,718,526	2,352,852
10,762,370	9,970,762	8,182,480

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

נספח ד - פעילות מהותית שאינה כרוכה בתזרימי מזומנים

33,974	10,549	10,626
2,695	0	0
0	125	0

רכישת רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים ונדל"ן להשקעה כנגד זכאים
תמורה ממכירת חברה כלולה ותיק ביטוח שטרם התקבלה
דיבידנד מחברות כלולות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב אפעל 4, קריית אריה, פתח תקווה. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה ליום 31 במרס 2018 כוללים את אלה של החברה, של החברות הבנות שלה (להלן יחד - "הקבוצה") והשקעות בחברות כלולות. הקבוצה עוסקת בעיקר בפעילות ביטוח, פנסיה וגמל.

ב. שליטה בחברה

החברה נשלטת על-ידי מגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ (להלן - "החברה האם"). החברה האם נשלטת על-ידי חברת אליהו הנפקות בע"מ (להלן - אליהו הנפקות) חברה בת בבעלות מלאה של אליהו 1959 בע"מ (לשעבר - "אליהו חברה לביטוח בע"מ") (להלן - "אליהו בטוח"), המחזיקה כ-68% מהון המניות של החברה. כפי שנמסר לחברה על ידי אליהו בטוח:

- בחודש ספטמבר 2017 ביצעה אליהו הנפקות הנפקה פרטית של אגרות חוב לטווח ארוך למשקיעים מסווגים אשר נרשמו למסחר בבורסה במסגרת רצף המוסדיים. בהתאם לכך, לאחר שהתקבל היתר הממונה ביום 19 בספטמבר 2017 להחזקת אמצעי שליטה ולשליטה במבטחים מגדל ביטוח, מגדל מקפת ויוזמה, ביום 26 בספטמבר 2017 הועברו מניות החברה מאליהו בטוח לאלהו הנפקות.
  - במסגרת ההנפקה, אליהו הנפקות הנפיקה, ללא תמורה לרוכשי אגרות החוב, אופציות לרכישת 159,900 אלפי מניות החברה מידי אליהו הנפקות, בשלוש סדרות שוות בכמותן, אשר יהיו ניתנות למימוש במשך שנתיים, שלוש שנים וארבע שנים בהתאמה ממועד העברת המניות לאלהו הנפקות.
  - בחודש יוני 2017 מכרה אליהו בטוח כ-0.73% מאחזקותיה בחברה בעסקה מחוץ לבורסה.
  - מר שלמה אליהו וגב' חיה אליהו הינם המחזיקים הסופיים במניות אליהו בטוח, בין היתר, באמצעות החברות שלמה אליהו אחזקות בע"מ ואחים אליהו חברה לנאמנות והשקעות בע"מ, שבבעלותם המלאה.
- אליהו בטוח שעבדה לטובת בנק לאומי לישראל בע"מ כ-30% מהון המניות של החברה. שעבוד זה בוטל ביום 3 באוקטובר 2017 לאחר שהתקבל היתר הממונה להעברת המניות כמפורט לעיל.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. מתכונת עריכת של תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל-IAS34, דיווח כספי לתקופות ביניים ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך (להלן - "הדוחות השנתיים"). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברה ביטוח.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההנחות והוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. לענין עדכון ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב הפרשות לגמלה ולחישוב נאותות העתודות, ראה באור 10.א.

- ג. בוצעו סיווגים בתוך מרכיבי באור 7. לסיווגים המפורטים לעיל לא הייתה השפעה על ההון, על הרווח והפסד ועל הרווח הכולל.

המדיניות החשבונאית שיושמה בעריכת תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט המפורט להלן.

א. יישום לראשונה של תקנים חדשים

IFRS15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

החל מיום 1 בינואר 2018 הקבוצה מיישמת לראשונה את IFRS15, אשר קובע הנחיות לעניין הכרה בהכנסה.

התקן מחליף, בין היתר, את IAS18 הכנסות. התקן אינו חל על הכרה בהכנסה מחוזי ביטוח אך חל על חלק מההכנסות האחרות של הקבוצה שאינן מחוזי ביטוח.

התקן מציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים:

- שלב 1 - זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים בחוזים.
- שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה.
- שלב 3 - קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.
- שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.
- שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

ליישום התקן לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

ב. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב %	מדד המחירים לצרכן מדד ידוע %	מדד המחירים לצרכן מדד בגין %
----------------------------------	------------------------------	------------------------------

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום

1.4	-0.3	-0.1	31 במרס 2018
-5.5	-0.2	0.1	31 במרס 2017
-9.8	0.3	0.4	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

א. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

ב. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר, וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעליה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

א. כללי

באור מגזרי פעילות כולל מספר מגזרים המהווים יחידות עסקיות אסטרטגיות של הקבוצה. יחידות עסקיות אלה כוללות מגוון מוצרים ומנהלות בנפרד לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועים. המוצרים בבסיס כל מגזר דומים בעיקרם לעניין מהותם, אופן הפצתם, תמהיל הלקוחות, מהות הסביבה המפקחת וכן במאפיינים כלכליים ודמוגרפיים ארוכי טווח הנגזרים מחשיפה בעלת מאפיינים דומים לסיכונים ביטוחיים. כמו כן, לתוצאות תיק ההשקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות עשויה להיות השפעה ניכרת על הרווחיות.

תוצאות כל מגזר כוללות פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן ליחסם על בסיס סביר.

כללי החשבונאות שישומו בדיווח המגזרי תואמים את כללי החשבונאות המקובלים שאומצו לצורך העריכה וההצגה של הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה.

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח לביטוח חיים, פנסיה וגמל.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות מרכז את כל פעילות הקבוצה בביטוח בריאות - המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, וענפי חבויות אחרים.

- ענף רכב חובה
ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

- ענף רכב רכוש
ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

- ענפי חבויות אחרים
ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר, גוף אוניות וגוף מטוסים.

- ענפי רכוש ואחרים
יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות לרבות אובדן רכוש, מקיף בתי עסק, מקיף דירות, בנקים למשכנתאות, תאונות אישיות, מטענים בהובלה, ביטוח הנדסי וסיכונים אחרים.

4. מגזרי פעילות אחרים

מגזרי פעילות אחרים כוללים תוצאות מפעילות סוכנויות ביטוח.

5. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה הקבוצה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות הקבוצה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה בהתאם לתקנות ההון.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
3,253,666	0	0	0	600,417	358,133	2,295,116	פרמיות שהורווחו ברוטו
179,868	0	0	0	119,202	23,330	37,336	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
3,073,798	0	0	0	481,215	334,803	2,257,780	פרמיות שהורווחו בשייר
230,230	-6,287	32,941	149	28,953	3,021	171,453	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
328,483	0	0	0	0	0	328,483	הכנסות מדמי ניהול
87,773	-40,848 ^(*)	0	88,003	21,512	4,708	14,398	הכנסות מעמלות
9,026	-518	149	8,970	425	0	0	הכנסות אחרות
3,729,310	-47,653	33,090	97,122	532,105	342,532	2,772,114	סך כל ההכנסות
3,080,049	0	0	0	480,735	222,358	2,376,956	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
97,285	0	0	0	68,507	7,369	21,409	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,982,764	0	0	0	412,228	214,989	2,355,547	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
423,427	-39,914	0	31,945	100,167	107,378	223,851	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
238,165	-2,995	12,035	46,218	12,464	18,870	151,573	הוצאות הנהלה וכלליות
4,497	0	0	1,178	2,212	0	1,107	הוצאות אחרות
38,138	-3,810	37,196	173	1,205	91	3,283	הוצאות מימון
3,686,991	-46,719	49,231	79,514	528,276	341,328	2,735,361	סך כל ההוצאות
6,296	0	3,434	132	-56	0	2,786	חלק ברווחי (בהפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
48,615	-934	-12,707	17,740	3,773	1,204	39,539	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
-100,167	0	-33,860	-7	-23,864	-4,889	-37,547	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
-51,552	-934	-46,567	17,733	-20,091	-3,685	1,992	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
100,590,142	0	0	0	0	2,115,368	98,474,774	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
35,547,372	0	0	0	5,461,681	1,135,477	28,950,214	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

^(*) נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 28,828 אלפי ש"ח, בתחום הבריאות בסך של 7,026 אלפי ש"ח ובתחום כללי בסך של 4,994 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח (המשך)

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
3,099,326	0	0	0	609,532	315,477	2,174,317	פרמיות שהורווחו ברוטו
203,433	0	0	0	115,303	40,458	47,672	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,895,893	0	0	0	494,229	275,019	2,126,645	פרמיות שהורווחו בשייר
1,822,037	-5,933	25,822	-90	29,676	43,640	1,728,922	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
433,801	0	0	0	0	0	433,801	הכנסות מדמי ניהול
103,076	-44,104 ^(*)	0	86,071	23,082	17,892	20,135	הכנסות מעמלות
5,903	-961	207	6,004	653	0	0	הכנסות אחרות
5,260,710	-50,998	26,029	91,985	547,640	336,551	4,309,503	סך כל ההכנסות
4,156,095	0	0	0	408,584	236,135	3,511,376	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
44,221	0	0	0	11,706	19,037	13,478	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,111,874	0	0	0	396,878	217,098	3,497,898	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
422,970	-42,929	0	35,894	112,581	93,211	224,213	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
237,239	-3,488	9,830	42,863	13,245	19,149	155,640	הוצאות הנהלה וכלליות
4,962	0	0	1,173	2,581	0	1,208	הוצאות אחרות
28,043	-3,406	30,345	127	-2,002	66	2,913	הוצאות (הכנסות) מימון
4,805,088	-49,823	40,175	80,057	523,283	329,524	3,881,872	סך כל ההוצאות
7,731	0	4,284	190	126	0	3,131	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
463,353	-1,175	-9,862	12,118	24,483	7,027	430,762	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
8,843	0	26,090	377	12,834	-2,172	-28,286	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
472,196	-1,175	16,228	12,495	37,317	4,855	402,476	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
91,568,818	0	0	0	0	1,938,245	89,630,573	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
33,747,229	0	0	0	5,178,453	913,959	27,654,817	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

^(*) נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 32,092 אלפי ש"ח, בתחום הבריאות בסך של 5,898 אלפי ש"ח ובתחום כללי בסך של 6,114 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח (המשך)

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	מגזרי פעילות אחרים	ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
							לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
12,622,168	0	0	0	2,380,841	1,325,697	8,915,630	פרמיות שהורווחו ברוטו
769,593	0	0	0	482,625	114,348	172,620	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,852,575	0	0	0	1,898,216	1,211,349	8,743,010	פרמיות שהורווחו בשייר
9,548,214	-24,383	171,938	76	138,366	210,420	9,051,797	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,872,811	0	0	0	0	0	1,872,811	הכנסות מדמי ניהול
332,578	-168,658 [*]	0	336,772	74,967	27,980	61,517	הכנסות מעמלות
37,665	-6,329	6,631	35,794	1,569	0	0	הכנסות אחרות
23,643,843	-199,370	178,569	372,642	2,113,118	1,449,749	19,729,135	סך כל ההכנסות
20,780,873	-1,200	0	0	1,826,649	1,019,380	17,936,044	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
411,019	0	0	0	254,131	78,004	78,884	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
20,369,854	-1,200	0	0	1,572,518	941,376	17,857,160	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,659,435	-165,538	0	132,328	464,199	385,485	842,961	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
932,054	-15,358	45,307	176,422	50,713	75,926	599,044	הוצאות הנהלה וכלליות
26,647	0	1,322	4,703	9,955	0	10,667	הוצאות אחרות
129,343	-14,154	131,502	410	-2,383	327	13,641	הוצאות (הכנסות) מימון
23,117,333	-196,250	178,131	313,863	2,095,002	1,403,114	19,323,473	סך כל ההוצאות
40,560	0	21,196	198	882	0	18,284	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
567,070	-3,120	21,634	58,977	18,998	46,635	423,946	רווח לפני מסים על ההכנסה
370,122	0	138,174	660	88,113	10,552	132,623	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
937,192	-3,120	159,808	59,637	107,111	57,187	556,569	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
99,893,609	0	0	0	0	2,090,217	97,803,392	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
34,944,200	0	0	0	5,061,442	1,089,689	28,793,069	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

^{*} נובע מהכנסות מעמלות שמתקבלות בסוכנויות שבבעלות הקבוצה, מהפעילות בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של 121,226 אלפי ש"ח, בתחום ביטוח בריאות בסך של 26,019 אלפי ש"ח ובתחום ביטוח כללי בסך של 21,413 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
2,295,116	0	0	2,295,116	פרמיות שהורווחו ברוטו
37,336	0	0	37,336	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,257,780	0	0	2,257,780	פרמיות שהורווחו בשייר
171,453	465	1,395	169,593	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
328,483	28,382	85,753	214,348	הכנסות מדמי ניהול
14,398	0	0	14,398	הכנסות מעמלות
0	0	0	0	הכנסות אחרות
2,772,114	28,847	87,148	2,656,119	סך כל ההכנסות
2,376,956	0	0	2,376,956	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
21,409	0	0	21,409	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,355,547	0	0	2,355,547	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
223,851	12,543	33,777	177,531	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
151,573	14,125	44,952	92,496	הוצאות הנהלה וכלליות
1,107	1,107	0	0	הוצאות אחרות
3,283	0	0	3,283	הוצאות מימון
2,735,361	27,775	78,729	2,628,857	סך כל ההוצאות
2,786	0	0	2,786	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
39,539	1,072	8,419	30,048	רווח לפני מסים על ההכנסה
-37,547	-436	-1,357	-35,754	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
1,992	636	7,062	-5,706	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
2,174,317	0	0	2,174,317	פרמיות שהורווחו ברוטו
47,672	0	0	47,672	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,126,645	0	0	2,126,645	פרמיות שהורווחו בשייר
1,728,922	65	176	1,728,681	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
433,801	28,819	85,565	319,417	הכנסות מדמי ניהול
20,135	0	0	20,135	הכנסות מעמלות
0	0	0	0	הכנסות אחרות
4,309,503	28,884	85,741	4,194,878	סך כל ההכנסות
3,511,376	0	0	3,511,376	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
13,478	0	0	13,478	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,497,898	0	0	3,497,898	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
224,213	11,266	43,542	169,405	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
155,640	14,945	43,668	97,027	הוצאות הנהלה וכלליות
1,208	1,208	0	0	הוצאות אחרות
2,913	0	0	2,913	הוצאות מימון
3,881,872	27,419	87,210	3,767,243	סך כל ההוצאות
3,131	0	0	3,131	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
430,762	1,465	-1,469	430,766	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
-28,286	422	1,177	-29,885	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
402,476	1,887	-292	400,881	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.1. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

סה"כ	גמל	פנסיה	ביטוח חיים	
8,915,630	0	0	8,915,630	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, מבוקר
172,620	0	0	172,620	באלפי ש"ח
8,743,010	0	0	8,743,010	פרמיות שהורווחו ברוטו
9,051,797	903	2,882	9,048,012	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
1,872,811	114,430	347,024	1,411,357	פרמיות שהורווחו בשייר
61,517	0	0	61,517	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
0	0	0	0	הכנסות מדמי ניהול
				הכנסות מעמלות
				הכנסות אחרות
19,729,135	115,333	349,906	19,263,896	סך כל ההכנסות
17,936,044	0	0	17,936,044	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
78,884	0	0	78,884	השקעה ברוטו
17,857,160	0	0	17,857,160	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
842,961	45,860	154,284	642,817	בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
599,044	56,699	172,734	369,611	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
10,667	10,667	0	0	השקעה בשייר
13,641	0	0	13,641	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
19,323,473	113,226	327,018	18,883,229	הוצאות הנהלה וכלליות
18,284	0	0	18,284	הוצאות אחרות
423,946	2,107	22,888	398,951	הוצאות מימון
132,623	629	1,647	130,347	סך כל ההוצאות
556,569	2,736	24,535	529,298	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי
				המאזני
				רווח לפני מסים על ההכנסה
				רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
				סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים

פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון
פוליסות ללא מרכיב חסכון	פוליסות ללא מרכיב חסכון	פוליסות ללא מרכיב חסכון	פוליסות ללא מרכיב חסכון	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון	פוליסות הכוללות מרכיב חסכון
2,297,942	13,997	138,168	1,445,872	0	610,480	89,425			פרמיות ברוטו
114,898	0	0	114,078	820	0	0			תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
249,860	0	0	96,544	1,016	112,788	39,512			מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
2,388,021	3,965	44,643	1,258,363	1,915	665,332	413,803			תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
-11,065	0	0	-12,177	1,104	8	0			תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיעדות.
2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג.2. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

פוליסות הכוללות מרכיב פוליסות הכוללות מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח	
פוליסות ללא מרכיב חסכון	פוליסות ללא מרכיב חסכון	פוליסות מרכיב חסכון	פוליסות מרכיב חסכון	פוליסות מרכיב חסכון	פוליסות מרכיב חסכון		
100,017	0	0	100,017	0	0	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	
427,660	0	0	82,977	-6,464	234,562	116,585	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
3,477,367	16,919	49,433	1,610,846	-2,623	1,594,641	208,151	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
34,009	0	0	34,292	-283	0	0	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

הערות

- המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
- המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

2.ג. נתונים נוספים לגבי ביטוח חיים (המשך)

פוליסות הכוללות מרכיב		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח	
פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת קבוצתי	מרכיב חסכון לרבות נספחים- לפי מועד הנפקת הפוליסה משנת 2004 שאינו תלוי תשואה	מרכיב חסכון לרבות נספחים- לפי מועד הנפקת הפוליסה משנת 2004 תשואה	מרכיב חסכון לרבות נספחים- לפי מועד הנפקת הפוליסה עד שנת 2003	מרכיב חסכון לרבות נספחים- לפי מועד הנפקת הפוליסה עד שנת 1990		
8,915,783	52,289	521,125	5,454,407	0	2,508,374	379,588	פרמיות ברוטו
450,907	0	0	418,108	32,799	0	0	תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
1,842,999	0	0	366,467	7,293	1,043,776	425,463	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
17,833,105	52,119	293,287	7,483,039	10,011	8,053,650	1,940,999	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
102,939	0	0	90,962	11,930	47	0	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

הערות

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.
2. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

3.ג. נתונים נוספים לגבי ביטוח בריאות

סה"כ	אחר ז"ק ^(*)	אחר ז"א ^(*)	סיעודי קבוצתי	סיעודי פרט	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
358,837	7,283	257,375	1,731	92,448	פרמיות ברוטו
222,358	3,638	133,793	3,692	81,235	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 213,982 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 50,676 אלפי ש"ח.

סה"כ	אחר ז"ק ^(*)	אחר ז"א ^(*)	סיעודי קבוצתי	סיעודי פרט	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
315,952	6,842	224,046	3,776	81,288	פרמיות ברוטו
236,135	5,952	146,596	3,074	80,513	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 192,060 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 38,828 אלפי ש"ח.

סה"כ	אחר ז"ק ^(*)	אחר ז"א ^(*)	סיעודי קבוצתי	סיעודי פרט	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
1,326,388	36,366	930,211	14,936	344,875	פרמיות ברוטו
1,019,380	25,581	587,829	17,583	388,387	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

^(*) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות, ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל. מתוכם פרמיות פרט בסך של 800,967 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 165,610 אלפי ש"ח.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

סה"כ	ענפי חבויות אחרים ^(*)	ענפי רכוש ואחרים ^(*)	רכב רכוש	רכב חובה	
926,564	100,038	179,121	413,303	234,102	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
114,037	19,939	89,696	2,160	2,242	פרמיות ברוטו
812,527	80,099	89,425	411,143	231,860	פרמיות ביטוח משנה
-331,312	-23,447	-15,722	-194,169	-97,974	פרמיות בשייר
481,215	56,652	73,703	216,974	133,886	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
28,953	9,534	2,236	3,533	13,650	פרמיות שהורווחו בשייר
21,512	3,675	17,792	45	0	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
425	144	20	54	207	הכנסות מעמלות
532,105	70,005	93,751	220,606	147,743	הכנסות אחרות
480,735	100,463	90,326	160,856	129,090	סך כל ההכנסות
68,507	21,245	49,502	1,042	-3,282	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
412,228	79,218	40,824	159,814	132,372	ברוטו
100,167	18,153	39,446	36,160	6,408	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
12,464	2,806	3,256	3,374	3,028	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
2,212	218	244	1,119	631	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,205	96	940	37	132	הוצאות הנהלה וכלליות
528,276	100,491	84,710	200,504	142,571	הוצאות אחרות
-56	-17	0	-8	-31	הוצאות מימון
3,773	-30,503	9,041	20,094	5,141	סך כל ההוצאות
-23,864	-8,118	-1,116	-3,006	-11,624	חלק בהפסדי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
-20,091	-38,621	7,925	17,088	-6,483	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
5,461,681	1,820,294	638,091	714,375	2,288,921	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
4,574,268	1,490,863	252,594	710,914	2,119,897	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
					התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
					ליום 31 במרס 2018
					התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר
					ליום 31 במרס 2018

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-96% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-88% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים ^(*)	ענפי רכוש ואחרים ^(*)	רכב רכוש	רכב חובה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
691,595	98,531	189,434	258,802	144,828	פרמיות ברוטו
120,044	17,392	97,057	2,962	2,633	פרמיות ביטוח משנה
571,551	81,139	92,377	255,840	142,195	פרמיות בשייר
-77,322	-25,621	-19,311	-37,645	5,255	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
494,229	55,518	73,066	218,195	147,450	פרמיות שהורווחו בשייר
29,676	10,707	-732	4,625	15,076	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
23,082	3,381	19,537	164	0	הכנסות מעמלות
653	219	30	95	309	הכנסות אחרות
547,640	69,825	91,901	223,079	162,835	סך כל ההכנסות
408,584	74,124	32,186	174,384	127,890	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
11,706	9,273	1,777	628	28	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
396,878	64,851	30,409	173,756	127,862	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
112,581	15,975	39,935	39,983	16,688	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
13,245	2,817	3,430	3,528	3,470	הוצאות הנהלה וכלליות
2,581	366	418	1,155	642	הוצאות אחרות
-2,002	83	-2,234	37	112	הוצאות (הכנסות) מימון
523,283	84,092	71,958	218,459	148,774	סך כל ההוצאות
126	42	5	18	61	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
24,483	-14,225	19,948	4,638	14,122	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
12,834	4,303	609	1,859	6,063	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
37,317	-9,922	20,557	6,497	20,185	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה
5,178,453	1,718,578	554,664	715,257	2,189,954	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס 2017
4,346,164	1,424,931	240,957	711,431	1,968,845	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס 2017

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-95% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-87% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

סה"כ	ענפי חבויות אחרים ^(*)	ענפי רכוש ואחרים ^(*)	רכב רכוש	רכב חובה	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
2,202,009	350,667	678,869	743,904	428,569	פרמיות ברוטו
506,940	108,490	379,985	7,268	11,197	פרמיות ביטוח משנה
1,695,069	242,177	298,884	736,636	417,372	פרמיות בשייר
203,147	-18,079	-6,364	143,300	84,290	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורוחה, בשייר
1,898,216	224,098	292,520	879,936	501,662	פרמיות שהורוחו בשייר
138,366	48,422	4,133	18,316	67,495	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
74,967	11,050	63,620	297	0	הכנסות מעמלות
1,569	536	83	203	747	הכנסות אחרות
2,113,118	284,106	360,356	898,752	569,904	סך כל ההכנסות
1,826,649	278,497	303,358	671,636	573,158	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
254,131	53,248	181,356	2,916	16,611	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,572,518	225,249	122,002	668,720	556,547	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
464,199	65,500	163,837	174,728	60,134	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
50,713	11,073	13,219	13,604	12,817	הוצאות הנהלה וכלליות
9,955	1,405	1,736	4,275	2,539	הוצאות אחרות
-2,383	369	-3,405	145	508	הוצאות (הכנסות) מימון
2,095,002	303,596	297,389	861,472	632,545	סך כל ההוצאות
882	301	47	114	420	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
18,998	-19,189	63,014	37,394	-62,221	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
88,113	30,083	4,718	11,376	41,936	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
107,111	10,894	67,732	48,770	-20,285	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
5,061,442	1,754,555	598,066	522,229	2,186,592	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2017
4,181,985	1,435,461	228,875	519,145	1,998,504	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2017

^(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק, מטענים בהובלה וביטוח הנדסי אשר הפעילות בגינם מהווה כ-97% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אחריות מעבידים, אחריות צד שלישי ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה כ-86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. חברות הקבוצה, שהינן גופים מוסדיים, כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה").

ב. משטרי ההון החלים על החברה

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "חוזר סולבנסי"), לפיו חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי בהתאם לחוזר סולבנסי כאמור, וזאת מבלי לגרוע מחובתה לקיים את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן - "תקנות ההון").

ביום 4 למרס 2018 פורסם חוזר הכולל הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח (להלן: חוזר דרישות הון משטר קודם). חוזר דרישות הון משטר קודם נועד לבוא במקום ההוראות בדבר ההון העצמי הקיים והנדרש הכלולות בתקנות ההון הקיימות והוראותיו תחולנה לאחר ביטול תקנות ההון, על חברת ביטוח שאינה כפופה לחוזר סולבנסי וכן על חברת ביטוח הכפופה לחוזר סולבנסי עד לקבלת אישור הממונה שבוצעה ביקורת רואה חשבון לראשונה על יישום הוראות חוזר סולבנסי. לפיכך, עד לקבלת אישור הממונה כאמור, על החברה חלות תקנות ההון וחוזר סולבנסי במקביל.

עם כניסתם לתוקף של חוזר סולבנסי וחוזר דרישות הון משטר קודם כאמור לעיל, התעורר צורך להבהיר את משמעותם של המונחים 'הון נדרש' ו'הון מוכר' בתנאי מכשירי הון מורכב אשר הונפקו בעבר ובפרט בהתייחס לנסיבות משהות. על רקע האמור, בחודש מרס 2018 פורסמה עמדת ממונה "הגדרת הון מוכר והון נדרש במכשירי הון מורכב" (להלן - "העמדה"). העמדה קובעת כי הפרשנות הראויה למונחים 'הון נדרש' ו'הון מוכר' לעניין נסיבות משהות (כמפורט בבאור 1.ה.24 ו-2.ה.2). לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017), בתנאי מכשירי הון מורכב, תהיה בהתאם להגדרות המונחים הרלוונטיים בהוראות האסדרה אשר באות במקום תקנות ההון, היינו חוזר סולבנסי וחוזר דרישות הון משטר קודם, לפי העניין, כמפורט להלן:

1) לגבי חברות ביטוח שקיבלו את אישור הממונה לביצוע ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי המונחים "הון נדרש" ו"הון עצמי" יפורשו בהתאם להגדרות המונחים כאמור בחוזר סולבנסי.

2) לגבי חברות ביטוח שלא קיבלו את אישור הממונה לביצוע ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, המונחים "הון עצמי" ו"הון עצמי נדרש לכושר פירעון" יפורשו בהתאם להגדרתם בחוזר "דרישות הון משטר קודם", דהיינו לפי תקנות ההון הקודמות.

יש לקרוא את המידע לעניין דרישות ההון על פי תקנות ההון וחוזר סולבנסי יחד עם המידע הכלול בבאור 14.ה. לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017 ועם האמור בסעיף 3.2 בדוח הדירקטוריון.

באור 6 - ניהול ודרישות ההון של חברות הקבוצה (המשך)

ג. משטר ההון לפי תקנות ההון

להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות ההון, באלפי ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2017 מבוקר	ליום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	
4,438,896	4,492,982	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון והנחיות הממונה ⁽¹⁾
5,473,513	5,442,959	הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון הון ראשוני בסיסי
2,908,011	2,906,475	הון משני מורכב
0	1,108,461	מכשיר הון רוברד 2, ראה סעיפים ד' ו-ו' להלן
704,916	705,183	הון שלישוני מורכב
0	-1,093,480	ניכוי בשל מגבלה על שיעורו המרבי של ההון המשני והשלישוני המורכב ⁽²⁾
3,612,927	3,626,639	סך הכל הון רוברד 2 מוכר
9,086,440	9,069,598	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
4,647,544	4,576,616	עודף ליום הדוח

פעולות הוניות שאירעו לאחר תאריך הדיווח

1,108,198	0	מכשיר הון רוברד 2 שתמורתו התקבלה לאחר תאריך הדיווח, ראה סעיפים ד' ו-ו' להלן
-1,086,549	0	ניכוי בשל מגבלה על שיעורו המרבי של הון רוברד 2 ⁽²⁾
4,669,193	4,576,616	עודף בהתחשב בפעולות הוניות לאחר תאריך הדיווח

300,759	310,636	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות הממונה, ולפיכך מהווים עודפים מרותקים
63,929	63,929	סכום הפחתה בדרישות ההון בגין עלות רכישת קופות גמל המהווה עודף מרותק
4,304,505	4,202,051	עודף בהתחשב בפעולות הוניות לאחר תאריך המאזן לאחר ניכוי עודפים מרותקים, ראה גם סעיף ו' להלן

⁽¹⁾ הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין

473,211	480,930	פעילות בביטוח כללי
44,735	46,034	פעילות בביטוח סיעודי
467,553	470,907	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
1,608,154	1,629,890	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואשפוז
11,106	10,846	דרישות בגין תכניות מבטיחות תשואה
9,786	8,185	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
329,577	328,284	השקעה בחברות ביטוח וחברות מנהלות מאוחדות
-63,929	-63,929	הפחתה בדרישות ההון בגין עלות רכישת קופות גמל
994,160	1,003,174	נכסי השקעה ונכסים אחרים
260,670	266,973	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
302,196	310,024	סיכונים תפעוליים
1,677	1,664	ערביות
4,438,896	4,492,982	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות הממונה

⁽²⁾ בהתאם לחוזר ביטוח בדבר הרכב הון עצמי מוכר של מבטח משנת 2011, הקובע כי שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון הראשוני לא יפחת מ-60% מסך ההון העצמי המוכר של המבטח.

ד. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

כאמור לעיל, בחודש יוני 2017 פורסם חוזר סולבנסי שנועד לכוון משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל. זאת, בהתבסס על הוראות דירקטיבה שאומצה על ידי האיחוד האירופי המכונה "Solvency II" (להלן - "הדירקטיבה").

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים:

נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי שעניינו דרישות גילוי.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני 2017, על נתוני 31 בדצמבר 2016.

בהתאם להוראות קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד על בסיס ההנחיות ליישום משטר כושר הפירעון החדש. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.
- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון").

בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי תקנות ההון לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מדרישות ההון.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר כלהלן:

- (1) ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה ב-5% בכל שנה החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.
- (2) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

לפי חוזר סולבנסי, ההון העצמי של חברת ביטוח יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2 (הכולל, בין היתר, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה). החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR, כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (במהלך תקופת הפריסה - 50% מדרישות ההון בתקופת הפריסה).

על פי חישוב שביצעה החברה ליום 31 בדצמבר 2016, בהתחשב בהוראות המעבר בתקופת הפריסה, לחברה עודף הון. ללא הוראות המעבר לחברה גרעון בהון, להשלמה עד 31 בדצמבר 2024 כאמור לעיל. תוצאת החישוב כאמור, אינה כוללת הנפקת הון רובד 2 (אגרות חוב סדרה ו') (ראה באור 7.ה.), את השפעת פעילות החברה ותוצאותיה בשנת 2017 וברבעון הראשון של שנת 2018, על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות והשפעות אקסוגניות כגון שינוי של עקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית. לפירוט נוסף, בלתי מבוקר ובלתי סקור, ראה סעיף 3.2 בדוח הדירקטוריון.

החישוב שערכה החברה כאמור, אינו מבוקר ואינו סקור. לפי הנחיות הממונה, הוגש לממונה דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר (שאינו מהווה ביקורת או סקירה) שמטרתו, בין היתר, בדיקת התהליך, הבקורות ושלמות הנתונים ששימשו לחישוב שביצעה החברה כאמור.

למודל במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד. כמו כן, קיימים גורמים המשפיעים מהותית על תוצאות הדיווח, הטיפול בהם טרם נקבע סופית ונמצא בדיון בין הממונה לבין חברות הביטוח בישראל. חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש ("חישוב ההון") מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית הדמוגרפית וההתנהגותית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

ד. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

יודגש כי, חישוב יחס כושר פירעון בהתאם לחוזר סולבנסי, מבוסס על תזרימי מזומנים המופקים ממערכות עזר שונות שאינן חלק אינטגרלי ממערכת החשבונות השוטפת. תזרימים אלו כוללים שורה של הנחות והקצאות תמחיריות אשר טרם הושלמה בחינת רגישותן ותיקופן. בנוסף, החישוב כולל, בין היתר, שורה ארוכה של קורלציות בין הסיכונים השונים. החברה פועלת להטמעת מערכות המאפשרות בקרה וניתוח אפקטיביים. כמו כן, הוחל בהגדרת תהליכים לצורך הבטחת אפקטיביות הבקרה הפנימית.

החישובים הנדרשים ליחס כושר פירעון בהתאם לחוזר סולבנסי הינם מורכבים ביותר בהיבטים רבים. הכלים הקיימים כיום, ובכלל זה המודלים האקטואריים, אינם ערוכים במלואם לחישוב ברמת הפירוט והדיוק הנדרשת להבטחת נאותות הדיווח והבקרה על יחס כושר פירעון. החברה ממשיכה להשקיע משאבים במיכון התהליכים התומכים, על מנת לצמצם את החשיפה והפערים בנושא, שהשפעתם אינה ידועה.

בהתאם לכל האמור לעיל, התוצאות יכולות להיות שונות באופן מהותי.

הוראות נוספות בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי

בחודש בדצמבר 2017 פורסם חוזר "מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II" (להלן: "חוזר הגילוי"). על פי חוזר הגילוי, הדיווח על יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2017 יבוצע במועד פרסום הדוח התקופתי של הרבעון השני של שנת 2018. בחוזר נקבעו, בין היתר, הוראות לפיהן החל מהחישוב על נתוני דצמבר 2018 יינתן גילוי על תוצאות החישוב במסגרת הדוח הכספי העוקב למועד החישוב, וכן נקבע כי תוצאות החישוב תהיינה מבוקרות או סקורות, בהתאם לעניין, החל מהחישוב על נתוני דצמבר 2018, שיתפרסם במהלך שנת 2019. כמו כן החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

ה. דרישות ההון מחברות מנהלות בקבוצה כוללות דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. נכון למועד דוח זה חברות אלו עומדות בדרישות תקנות ההון.

ו. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017 (להלן - "המכתב"), חברת ביטוח לא רשאית לחלק דיבידנד אלא אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש ("יחס כושר פירעון") בשיעור של 115% לפחות לפי תקנות ההון הקיימות (טרם ההפחתה בגין הקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות) ויחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100% לאחר ביצוע החלוקה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

בהתאם למכתב, לאחר מועד קבלת אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות חוזר סולבנסי - חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד אם עמדה ביחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי כאמור לעיל, ללא בחינת עמידה ביחס הון עצמי נדרש לפי תקנות ההון. החישוב שערכה החברה ליום 31 בדצמבר 2016, כמפורט בסעיף ד' לעיל, ובסעיף 3.2 בדוח הדירקטוריון, המתבסס על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות לאותו יום, משקף יחס כושר פירעון נמוך מיחס כושר הפירעון כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר כנדרש על פי המכתב.

תוצאת חישוב יחס כושר הפירעון כאמור, אינה כוללת הנפקת הון רובד 2 (אגרות חוב סדרה ו') (ראה באור 7.ה.), את השפעת פעילות החברה ותוצאותיה בשנת 2017 וברבעון הראשון של שנת 2018, על תמהיל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות והשפעות אקסוגניות כגון שינוי של עקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית.

על חברת הביטוח למסור לממונה בתוך עשרים ימי עסקים ממועד החלוקה תחזית רווח שנתית של החברה לשנתיים העוקבות למועד חלוקת הדיבידנד; תכנית שרות חוב מעודכנת של החברה שאושרה על ידי דירקטוריון החברה, וכן תכנית שרות חוב מעודכנת של חברת האחזקות המחזיקה בחברה שאושרה על ידי דירקטוריון חברת האחזקות; תכנית ניהול הון שאושרה על ידי דירקטוריון החברה; פרוטוקול הדיון בדירקטוריון החברה בו אושרה חלוקת הדיבידנד, בצרוף חומר הרקע לדיון.

ז. לעניין הנפקת אג"ח סדרה ו' ראה באור 7.ה.

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, באלפי ש"ח:

ליום 31 בדצמבר 2017 מבוקר	ליום 31 במרס 2017 בלתי מבוקר	ליום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	
5,992,310	5,708,713	6,071,673	נדל"ן להשקעה
			<u>השקעות פיננסיות</u>
30,526,127	29,465,593	32,153,369	נכסי חוב סחירים
16,088,830	13,381,181	17,503,441	נכסי חוב שאינם סחירים ^(*)
17,711,499	17,386,088	16,528,575	מניות
20,965,722	17,259,392	22,093,412	השקעות פיננסיות אחרות
85,292,178	77,492,254	88,278,797	סך השקעות פיננסיות
8,497,605	8,252,236	5,829,628	מזומנים ושוי מזומנים
743,722	916,654	1,557,908	אחר
100,525,815	92,369,857	101,738,006	סך נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
908,248	905,582	912,811	^(*) מתוכם נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת
1,065,222	1,091,775	1,057,411	שווי הוגן של נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

במהלך התקופות המדווחות, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	ליום 31 במרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
				<u>השקעות פיננסיות</u>
32,153,369	0	3,950,030	28,203,339	נכסי חוב סחירים
16,590,630	2,895,848	13,694,782	0	נכסי חוב שאינם סחירים
16,528,575	1,618,453	0	14,910,122	מניות
22,093,412	2,987,373	34,984	19,071,055	השקעות פיננסיות אחרות
<u>87,365,986</u>	<u>7,501,674</u>	<u>17,679,796</u>	<u>62,184,516</u>	סך השקעות פיננסיות

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	ליום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
				<u>השקעות פיננסיות</u>
29,465,593	0	3,201,768	26,263,825	נכסי חוב סחירים
12,475,599	1,609,197	10,866,402	0	נכסי חוב שאינם סחירים ^(*)
17,386,088	1,528,452	0	15,857,636	מניות
17,259,392	2,178,584	214,957	14,865,851	השקעות פיננסיות אחרות
<u>76,586,672</u>	<u>5,316,233</u>	<u>14,283,127</u>	<u>56,987,312</u>	סך השקעות פיננסיות

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	ליום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
				<u>השקעות פיננסיות</u>
30,526,127	0	2,622,014	27,904,113	נכסי חוב סחירים
15,180,582	2,634,313	12,546,269	0	נכסי חוב שאינם סחירים ^(*)
17,711,499	2,072,516	0	15,638,983	מניות
20,965,722	2,758,254	121,505	18,085,963	השקעות פיננסיות אחרות
<u>84,383,930</u>	<u>7,465,083</u>	<u>15,289,788</u>	<u>61,629,059</u>	סך השקעות פיננסיות

^(*) סווג מחדש.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	מידת שווי הוגן במועד הדיווח, נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
7,465,083	2,758,254	2,072,516	2,634,313	0	יתרה ליום 1 בינואר 2018
96,718	44,540	34,461	17,717	0	סך רווחים שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
1,034,321	458,517	237,925	337,879	0	השקעות מימושים
-416,955	-273,938	-128,130	-14,887	0	פדיונות
-79,174	0	0	-79,174	0	העברות מתוך רמה 3
-598,319	0	-598,319	0	0	יתרה ליום 31 במרס 2018
<u>7,501,674</u>	<u>2,987,373</u>	<u>1,618,453</u>	<u>2,895,848</u>	<u>0</u>	
					<u>מתוכם^(*)</u>
					סך רווחים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2018
<u>83,485</u>	<u>44,713</u>	<u>32,204</u>	<u>6,568</u>	<u>0</u>	

המעבר מתוך רמה 3 נובע מהנפקת נייר ערך לראשונה.

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים ^(**)	נכסי חוב סחירים	מידת שווי הוגן במועד הדיווח, נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
5,316,200	2,127,840	1,618,624	1,569,736	0	יתרה ליום 1 בינואר 2017
-294,460	-107,810	-131,698	-54,952	0	סך הפסדים שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
319,725	164,621	42,925	112,179	0	השקעות מימושים
-7,466	-6,067	-1,399	0	0	פדיונות
-17,766	0	0	-17,766	0	יתרה ליום 31 במרס 2017
<u>5,316,233</u>	<u>2,178,584</u>	<u>1,528,452</u>	<u>1,609,197</u>	<u>0</u>	
					<u>מתוכם^(*)</u>
					סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2017
<u>-295,332</u>	<u>-107,664</u>	<u>-131,698</u>	<u>-55,970</u>	<u>0</u>	

^(**) סווג מחדש.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים ^(**)	נכסי חוב סחירים	מידת שווי הוגן במועד הדיווח, נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, מבוקר באלפי ש"ח
5,316,200	2,127,840	1,618,624	1,569,736	0	יתרה ליום 1 בינואר 2017
72,657	-5,377	126,638	-48,604	0	סך רווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
2,624,397	744,577	410,191	1,469,629	0	השקעות
-118,620	-108,786	-9,834	0	0	מימושים
-429,551	0	-73,103	-356,448	0	פדיונות
<u>7,465,083</u>	<u>2,758,254</u>	<u>2,072,516</u>	<u>2,634,313</u>	<u>0</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
					<u>מתוכם^(*)</u>
-179,130	-209,960	68,639	-37,809	0	סך רווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 2017

^(**) סווג מחדש.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות להלן מציגות ניתוח של המכשירים הפיננסיים המוצגים על פי שוויים ההוגן. היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגביה, חייבים ויתרות חובה תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם. במהלך התקופות המדווחות לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	ליום 31 במרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
11,788,512	0	1,291,447	10,497,065	נכסי חוב סחירים
0	0	0	0	נכסי חוב שאינם סחירים
1,073,703	66,290	0	1,007,413	מניות
2,625,424	823,015	10,158	1,792,251	אחרות
<u>15,487,639</u>	<u>889,305</u>	<u>1,301,605</u>	<u>13,296,729</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	ליום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
9,249,132	0	1,983,266	7,265,866	נכסי חוב סחירים
0	0	0	0	נכסי חוב שאינם סחירים
1,015,851	51,901	0	963,950	מניות
2,452,663	479,508	126,757	1,846,398	אחרות
<u>12,717,646</u>	<u>531,409</u>	<u>2,110,023</u>	<u>10,076,214</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	ליום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
10,933,555	0	1,245,907	9,687,648	נכסי חוב סחירים
0	0	0	0	נכסי חוב שאינם סחירים
1,047,120	63,896	0	983,224	מניות
2,485,244	671,821	52,308	1,761,115	אחרות
<u>14,465,919</u>	<u>735,717</u>	<u>1,298,215</u>	<u>12,431,987</u>	סך השקעות פיננסיות אחרות

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	מדידת שווי הוגן במועד הדיווח, נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
735,717	671,821	63,896	0	0	יתרה ליום 1 בינואר 2018
-7,638	-7,638	0	0	0	סך רווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
18,696	16,302	2,394	0	0	ברווח כולל אחר
142,530	142,530	0	0	0	השקעות מימושים
0	0	0	0	0	
<u>889,305</u>	<u>823,015</u>	<u>66,290</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	יתרה ליום 31 במרס 2018
					<u>מתוכם</u> ^(*)
-7,638	-7,638	0	0	0	סך רווחים (הפסדים) לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2018

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים	מדידת שווי הוגן במועד הדיווח, נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
576,938	522,907	54,031	0	0	יתרה ליום 1 בינואר 2017
-15,503	-15,215	-288	0	0	סך הפסדים שהוכרו ברווח והפסד ^(*)
-58,000	-56,158	-1,842	0	0	ברווח כולל אחר
27,974	27,974	0	0	0	השקעות מימושים
0	0	0	0	0	
<u>531,409</u>	<u>479,508</u>	<u>51,901</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	יתרה ליום 31 במרס 2017
					<u>מתוכם</u> ^(*)
-15,503	-15,215	-288	0	0	סך הפסדים לתקופה שטרם מומשו בגין נכסים פיננסיים המוחזקים נכון ליום 31 במרס 2017

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח, נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה, מבוקר באלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	נכסי חוב סחירים
576,938	522,907	54,031	0	0
-56,425	-55,950	-475	0	0
-6,212	-16,552	10,340	0	0
221,416	221,416	0	0	0
0	0	0	0	0
<u>735,717</u>	<u>671,821</u>	<u>63,896</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
-56,424	-55,949	-475	0	0

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פרוט התחייבויות פיננסיות

שווי הוגן	ערך בספרים	
0	0	ליום 31 במרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
4,030	4,031	א) <u>התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת</u>
4,996,030	4,756,004	הלוואות מתאגידים בנקאיים
5,000,060	4,760,035	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים
		כתבי התחייבות נדחים (להלן: "אגרות חוב") ^(*)
		סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
		ב) <u>התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד</u>
768,283	768,283	נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
132,084	132,084	נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
900,367	900,367	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
<u>5,900,427</u>	<u>5,660,402</u>	סך הכל
		בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבויות נדחים המוצגת במאזן
	35,885	בסעיף זכאים
	<u>5,624,517</u>	סך התחייבויות פיננסיות

^(*) השווי הוגן של אגרות החוב שאינן סחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, ניתן על ידי חברת מרווח הוגן. ראה באור 7.ד. השווי הוגן של אגרות החוב הסחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע בהתאם למחירן בסגירת המסחר נכון למועד הדיווח.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

1. פרוט התחייבויות פיננסיות (המשך)

שווי הוגן	ערך בספרים	ליום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
2,033	2,033	(א) התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
3,854	3,851	הלוואות מתאגידים בנקאיים
3,770,094	3,625,846	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים
3,775,981	3,631,730	כתבי התחייבות נדחים (להלן: "אגרות חוב") [*]
		סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
84,423	84,423	(ב) התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
17,619	17,619	נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
102,042	102,042	נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
3,878,023	3,733,772	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
		סך הכל
	21,234	בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבויות נדחים המוצגת במאזן
	3,712,538	בסעיף זכאים
		סך התחייבויות פיננסיות

שווי הוגן	ערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
0	0	(א) התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
3,955	3,954	הלוואות מתאגידים בנקאיים
3,959,861	3,677,828	הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים
3,963,816	3,681,782	כתבי התחייבות נדחים (להלן: "אגרות חוב") [*]
		סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת
73,542	73,542	(ב) התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
30,144	30,144	נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
103,686	103,686	נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
4,067,502	3,785,468	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
		סך הכל
	64,900	בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבויות נדחים המוצגת במאזן
	3,720,568	בסעיף זכאים
		סך התחייבויות פיננסיות

^{*} השווי הוגן של אגרות החוב שאינן סחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, ניתן על ידי חברת מרווח הוגן. ראה באור 7.ד. השווי הוגן של אגרות החוב הסחירות, הניתן לצורכי גילוי בלבד, נקבע בהתאם למחירן בסגירת המסחר נכון למועד הדיווח.

באור 7 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד. היתרה בדוחות הכספיים של זכאים ויתרות זכות תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	ליום 31 במרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
900,367	22,802	436,749	440,816	נגזרים
900,367	22,802	436,749	440,816	סך התחייבויות פיננסיות

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	ליום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
102,042	0	44,230	57,812	נגזרים
102,042	0	44,230	57,812	סך הכל התחייבויות פיננסיות

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	ליום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
103,686	3,629	64,142	35,915	נגזרים
103,686	3,629	64,142	35,915	סך התחייבויות פיננסיות

ד. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

ה. בחודש דצמבר 2017 ביצעה חברה בת של החברה, מגדל ביטוח גיוס הון בע"מ (להלן - "מגדל גיוס הון"), מכרז שבמסגרתו התקבלו הזמנות לרכישת 1,120,617,000 אגרות חוב (סדרה ו'), בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת, וזאת על פי דוח הצעת מדף מיום 28 בדצמבר 2017 ועל פי תשקיף מדף אשר פורסם ביום 17 באוגוסט 2016. אגרות החוב אינן צמודות למדד. שיעור הריבית השנתית אותה נושאות אגרות החוב (סדרה ו') הינו 2.63%. הריבית בגין אגרות החוב (סדרה ו') משולמת פעם בשנה, ביום 31 בדצמבר, בין השנים 2018 ל-2030. אגרות החוב (סדרה ו') תיפרענה בתשלום אחד ביום 31 דצמבר 2030.

תמורת ההנפקה מאגרות החוב (סדרה ו') הופקדה ונרשמה בדוחות הכספיים ביום 1 בינואר 2018 בחברה ובהתאם לאישורי הממונה הן תוכרנה כהון רובד 2 בחברה, בכפוף למגבלות על שיעורו המרבי של ההון המשני. החברה התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שיהיו דרושים לפירעון אגרות החוב (סדרה ו') למחזיקים בהן. אגרות החוב (סדרה ו') דורגו בדירוג של Aa3.il (hyb) על ידי מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג"). אופק הדירוג יציב.

החברה התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שיהיו דרושים לפירעון אגרות החוב. התחייבות זו של החברה הינה בעלת מעמד שווה, ועומדת בדרגת פירעון שווה לאגרות חוב נדחות שהנפיקה מגדל גיוס הון מסוג הון משני מורכב ונדחות ליתר התחייבויותיה של החברה למעט כלפי זכויותיהם של נושים על-פי הון רובד 1.

במסגרת תנאי אגרות החוב נקבע כי בהתקיימן של נסיבות משהות (המפורטות להלן) יידחה תשלום הקרן ו/או הריבית עד למועד בו יחדלו להתקיים הנסיבות המשהות או עד לשלוש שנים ממועד פירעון הקרן ו/או הריבית הקבוע במקור, לפי המוקדם מביניהם, וזאת אלא אם אישר הממונה את תשלום הקרן ו/או הריבית במועד מוקדם יותר.

"נסיבות משהות" בהתייחס לאגרות חוב המהוות הון משני מורכב, משמען התקיימות אחת או יותר מהנסיבות הבאות:

ביחס לדחיית תשלום ריבית - על פי הדוח הכספי האחרון של החברה שפורסם קודם למועד פירעון ריבית, לחברה אין רווחים ראויים לחלוקה כמשמעותם בחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות");

ביחס לדחיית תשלום קרן ו/או תשלומי ריבית -

1. על פי הדוח הכספי האחרון של החברה שפורסם טרם מועד פירעון קרן ו/או ריבית רלוונטי, סכום ההון העצמי המוכר של החברה נמוך מההון המינימלי הנדרש ממנה (על-פי תקנות ההון), והחברה לא ביצעה השלמת הון נכון למועד פרסום הדוח.

2. דירקטוריון החברה הורה על דחיית תשלום קרן או ריבית, אם ראה כי יש חשש ממשי קרוב ליכולתה של החברה לעמוד בהון העצמי המינימלי הנדרש ממנה (על-פי תקנות ההון), או לפרוע במועדן התחייבויות שדרגת הקדימות שלהן גבוהה מזו של אגרות החוב, ובלבד שהתקבל לכך אישור מראש של הממונה.

3. הממונה הורה על דחיית תשלום קרן או ריבית אם ראה כי יש פגיעה משמעותית בהון העצמי המוכר של החברה או כי קיים חשש ממשי קרוב ליכולתה של החברה לעמוד בהון העצמי המינימלי הנדרש ממנה (על-פי תקנות ההון).

לעניין עמדת הממונה שפורסמה בחודש מרס 2018 בדבר הפרשנות הראויה למונחים 'הון נדרש' ו'הון מוכר' בקשר לנסיבות משהות, ראה באור 6.6 לעיל.

במסגרת תנאי אגרות החוב נקבע כי כל עוד לא נפרעו תשלומי קרן ו/או ריבית אשר מועד תשלומם נדחה, החברה לא תבצע כל חלוקה, כהגדרתה בחוק החברות, לא תפרע כל שטר הון, כתב התחייבות או הלוואה מאת בעלי השליטה בה או שלבעלי השליטה בה יש עניין אישי בהם ולא תשלם כל סכום כסף בשל עסקה שאושרה או הטעונה אישור בהתאם להוראות סעיף 270(4) סיפא לחוק החברות אלא לאחר שנפרעו כל תשלומי הקרן או הריבית שנדחו כאמור. המגבלות כאמור לא יחולו על סוגי תשלומים כמפורט בחוזר הממונה בנושא "הרכב הון עצמי מוכר של המבטח".

החברה תהא רשאית לפדות את אגרות החוב בפדיון מוקדם, מלא או חלקי, ובתנאי שהמועד הראשון לפדיון המוקדם יהא כמפורט בתנאי אגרות החוב. ככל שלא תנוצל זכות זו לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית על הריבית אותה נושאות אגרות החוב באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפירעון בפועל) שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. ביצוע הפדיון המוקדם יתאפשר באחד מאלה: (א) הנפקה של מכשיר הון (כמשמעותו בחוזר הרכב ההון) בעל איכות זהה או עדיפה; (ב) באישור מראש של הממונה ובתנאים שיקבע.

נקבע כי ניתן יהיה להעמיד לפירעון מידי את אגרות החוב בקרות מקרים מסוימים, כגון איחור מעל תקופה קצובה בפירעון סכום כלשהו בקשר לאגרות החוב, פירוק מגדל גיוס הון, מינוי מפרק או כונס נכסים למגדל גיוס הון וכד'. דחייתם של תשלומי קרן ו/או ריבית בגין אגרות החוב, בשל התקיימותן של נסיבות משהות כאמור, אינה מקימה זכות להעמדה לפירעון מידי של אגרות החוב. הנאמן לא יהיה רשאי להעמיד לפירעון מידי את אגרות החוב שטרם נפרעו ללא קבלת אישור מראש ובכתב של הממונה.

הוצאות הנפקה נדחות בגין אגרות חוב כאמור בסך של כ-3.3 מיליון ש"ח שולמו לצד קשור של החברה.

א. הליכים משפטיים ואחרים - כללי

סעיפים (ב) עד (ו) (כולל) להלן כוללים פרטים בדבר הליכים משפטיים ואחרים כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות, אשר אינם במהלך העסקים הרגיל של עסקיהן. בסעיף (ב) להלן מתוארות בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות לרבות תובענות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה ("הליכים ייצוגיים"), בסעיף (ג) להלן מתוארים הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח, בסעיף (ד) להלן מתוארים הליכים משפטיים אחרים ובסעיף (ו) להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה.

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה ו/או חברות מאוחדות של החברה. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברות המאוחדות. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה ו/או החברות המאוחדות להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות. ההליכים הייצוגיים, מצויים בשלבים שונים של הבירור המשפטי, החל מהשלב של בירור הבקשה לאישור תובענה כייצוגית ועד שלב שבו תביעה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

ניתן להגיש תובענות ייצוגיות בעילות שונות המפורטות בחוק לעניין זה והן כוללות ביחס למבטח כל ענין שבין החברה לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו. במסגרת החוק נקבעו תהליך ומגבלות בכל נוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות שמקשות על כינון פשרה בתובענות ייצוגיות ובהן, בין היתר, זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים אחרים להגיש התנגדות להסדר הפשרה וכן מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה. היקפה של התובענה הייצוגית נקבע עם אישורה והוא תלוי בעילות התביעה שאושרו והסעד שאושר ביחס לעילות אלו.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") - דהיינו הסתברות העולה על 50%) כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר בהימ"ש את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות המאוחדות.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי בהימ"ש, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי בהימ"ש והוגש ערעור על ידי התובע בו הוא עותר להרחיב את פסק הדין שניתן, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות בערעור, אם, לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרה בו, במי מההליכים קיימת נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפשרה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים ויש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות או סכום הנכונות לפשרה, לפי הגובה מביניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הפרשה בגובה הערכת החברה ו/או חברות מאוחדות לעלות הסדר הפשרה.

בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה) אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה לא חל האמור לעיל, וכן בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית) הנמצאים בשלבים ראשוניים ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים ב.33, ב.35, ב.36 ובסעיף 3.1 להלן, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין בקשות אלו.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות או הפרשה בגובה נכונות החברה ו/או חברות מאוחדות לפשרה, לפי העניין.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

להלן פירוט של הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות העומדות ותלויות כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה, בסדר כרונולוגי לפי מועד הגשתן:

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
1	9/1999 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה	שימוש בלוח תמותה מיושן לקביעת הפרמיה בביטוח חיים, שאינו מותאם לתוחלת החיים. הסעדים המבוקשים כוללים בקשה להצהרה כי המבקש זכאי לבטל את הסכמי הביטוח ו/או זכאי לקבל סעדים הנובעים מהפרת חוזה.	מי שרכשו פוליסת ביטוח החל מיום תחילת החוק, קרי מיום 5 באוגוסט 1997.	ביום 10 בנובמבר 2011 פסק ביהמ"ש המחוזי: (א) חלה התיישנות בנושא ובהתאם הגדרת הקבוצה צומצמה למי שרכש פוליסות הכוללות מרכיב ריסק מחודש אוגוסט 1997 ועד למועד עדכון לוחות התמותה בחודש יוני 2001, בלבד, וכן, (ב) על צמצום עילות התביעה להטעיה ועושה. ביום 7 בפברואר 2016 נתן ביהמ"ש המחוזי החלטה הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 26 ביוני 2016 הוגש ערעור על פסק הדין על-ידי התובע לביהמ"ש העליון. ביום 2 באוגוסט 2016 הוגשה על-ידי החברה בקשה למחיקת הערעור, שבעקבותיה החליט ביהמ"ש העליון ביום 15 ביוני 2017 למחוק את חלק הערעור המופנה כלפי החלטת ההתיישנות (אשר נתנה ביום 10 בנובמבר 2011) והתובע הגיש הודעת ערעור מתוקנת. הערעור מצוי בסיכומים שלאחריהם תינתן החלטה. כמו כן נקבע מועד להשלמת טיעון בפני הרכב בית המשפט העליון. ביום 26 בספטמבר 2017 החליט בית המשפט העליון, לאחר חילופי כתבי טענות, כי טענות החברה באשר למחיקת חלקים גם מהודעת הערעור המתוקנת שהגיש התובע, יתבררו במסגרת דיון בפני ההרכב.	-
2	1/2008 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית מרכיב פרמיה המכונה "תת-שנתיות" שלא כדין ביחס לרכיבים ו/או כיסויים מסוימים בפוליסה ובסכום החורג מן הסכום המותר. במסגרת הסעדים נכללה בקשה להורות על החזר הסכום שנגבה מחברי הקבוצה כתת שנתיות שלא כדין וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שנגבה ממנו תשלום בגין רכיב "תת שנתיות" בנסיבות ובסכום החורגים מהמותר.	ביום 29 ביולי 2016 נתן ביהמ"ש החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית ביחס לכל מי שנגבה ממנו תשלום בגין תת שנתיות ביחס לרכיב החסכון בפוליסות מסוג מעורב או ביחס לרכיב גורם פוליסה או ביחס לפוליסות המבטחות בריאות, נכות, מחלות קשות, אובדן כושר עבודה וסיעוד. החברה ויתר החברות הנתבעות הגישו ביום 15 בדצמבר 2016 בקשת רשות ערעור על החלטה הנ"ל לביהמ"ש העליון. ביום 2 באפריל 2017 קיבל ביהמ"ש העליון את הבקשה שהגישו החברה ויתר חברות הביטוח לעיכוב ביצוע וקבע כי הדיון בפני ביהמ"ש המחוזי יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות הערעור. ביום 8 בפברואר 2018 התקיים דיון בבית המשפט העליון. הצדדים ממתנים לפסק דין בבקשת רשות הערעור.	כ-2,300 מיליון ש"ח, מיוחס לחברה כ-827 מיליון ש"ח.

1 תאריך ההגשה של התובענות והבקשות הינו התאריך של הגשת התובענה והבקשה המקורי והערכאה בה הוגש במקור ההליך.
 2 הפניות לחוקים הנם בשמם המלא אך ללא שנת חקיקתם.
 3 הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, קבוצה אשר מהווה בסיס לאומדן סכום התובענה בכתב התביעה.
 4 הסכום אותו העריך התובע בתביעה. הסכומים נקובים בקירוב.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
3	4/2008 בי"ד אזורי לעבודה - י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	הענקת גמלה חודשית לנשים בהגיען לגיל פרישה בסכום נמוך מהגמלה החודשית לגברים בעלי נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. זאת, כאשר הפרמיה הנגבית מנשים בגין ביטוח ריסק מוות הינה בשיעור זהה לזאת שנגבית מגברים למרות ששיעורי התמותה של נשים נמוכים יותר. במסגרת הסעדים התבקש סעד הצהרתי של ביהמ"ש כי ההפליה האמורה הינה פסולה וכי תינתן למבוטחות הזכות לבחור בין החלופות הבאות: (א) השוואת מקדמי הגמלה לאלו הנהוגים לגברים. (ב) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה.	כלל הנשים שרכשו פוליסות ביטוח מנהלים בהן נעשתה אבחנה בין נשים וגברים לעניין תשלום הגמלה אך לא נעשתה אבחנה לעניין פרמיית הריסק.	ביום 17 באוגוסט 2014 נתן בית הדין האזורי לעבודה החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית. ביום 2 בדצמבר 2014 הוגשה על ידי החברה ויתר הנתבעות בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר נעתר לבקשה. ביום 22 בדצמבר 2016 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו בנושא התומכת בטענות החברה ויתר הנתבעות. הצדדים ממתינים להחלטת ביה"ד הארצי לעבודה בבקשת רשות הערעור.	"מאות מיליוני ש"ח".
4	4/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי החזרת פרמיות לאחר הפסקת ביטוח במהלך החודש, כאשר הפרמיה נגבית מראש בתחילת החודש ו/או החזרת פרמיה בערכים נומינליים (ללא הפרשי הצמדה וריבית). במסגרת הסעדים נכללה בקשה להחזר סכומי הפרמיות העודפות שנגבו ממבוטחים שלא כדין וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן ולהשיב למבוטחים דמי ביטוח מיום היווצרות הזכות להחזר בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.	כל מבטוח של מי מהמשיבות שהפוליסה שלו (למעט פוליסת ביטוח אלמנטר) הופסקה בין אם עקב ביטולה ובין אם עקב קרות מקרה הביטוח.	ביום 23 ביוני 2015 נתן ביהמ"ש החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית, ביחס לסעד של השבה של דמי ביטוח שנגבו בגין התקופה שלאחר הפסקת הכיסוי הביטוחי בפוליסות ביטוח (למעט פוליסת ביטוח אלמנטר), הכלולות הוראה הקובעת כי הביטול ייכנס לתוקף באופן מידי; וביחס למקרים בהם פוליסת הביטוח התבטלה עקב קרות מקרה הביטוח; וכן ביחס לתשלום הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק חוזה הביטוח בגין דמי ביטוח שהוחזרו למבוטחים בערך נומינאלי עקב ביטול הפוליסה שלהם או שקיבלו החזר תגמולי ביטוח בערך נומינאלי, בהתאמה, במהלך 7 שנים לפני מועד הגשת הבקשה (18 באפריל 2010) ועד ליום 14 במרס 2012.	כ-225 מיליון ש"ח (לתקופה של 10 שנים).
					ביום 13 בספטמבר 2016 הוגש לביהמ"ש הסכם פשרה כולל הוראה לפיה על החברה ויתר המשיבות להעביר לתרומה 80% מסכום ההחזר שימצא על ידי בודק, וכן התייחסות לגבי אופן ההתנהלות בעתיד. תוקפו של הסכם הפשרה מותנה באישור ביהמ"ש. ביום 2 במרס 2017 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו ביחס להסכם הפשרה בה פרט את הסתייגותיו ביחס אליו, והחברה הגישה תגובתה ביחס אליה. ביום 14 ביוני 2017 ניתנה החלטת בית משפט למינוי בודק להסכם הפשרה. הבודק הודיע לבית המשפט כי יגיש ממצאיו עד לחודש יולי 2018.	

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
5	4/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית כספים בגין "גורם פוליסה" ללא הסכמה חוזית וללא מתן גילוי נאות. הסעדים המבוקשים כוללים תשלום פיצוי/השבה השווה לסכום "גורם פוליסה" שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה ומתן צו עשה המורה לחדול מגבייה של סכומים אלה.	כל מי שהוא ו/או היה מבוטח אצל המשיבות ונגבה ממנו סכום כלשהו כ"דמי ניהול אחרים" ו/או כ"גורם פוליסה".	ביום 10 ביוני 2015 הוגש לביהמ"ש הסכם הפשרה שבמסגרתו הוסכם על החזר כספי ביחס לעבר אשר יחולק לבעלי פוליסות מסוג "עדיף"/"יותר" של חברי הקבוצה המיוצגת בסכום כולל של 100 מיליון ש"ח, כשחלקה של החברה בו הינו 44.5 מיליון ש"ח. ביחס לעתיד הוסכם על הנחה של 25% מסכום גורם הפוליסה שנגבה בהן בפועל. שכר הטרחה לתובע ובא כוחו הובא בהסכם הפשרה לאישור ביהמ"ש והינו בסך 43 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ, כשחלקה של מגדל בו הינו 44.5%. הבודק שמונה על ידי ביהמ"ש קבע כי קיים קושי לאשר את הסכם הפשרה במתכונתו הנוכחית והמליץ להחיל את ההסדר לעתיד על השנים 2013 עד 2015. ביום 26 בפברואר 2016 הוגשה עמדת היועמ"ש ביחס להסדר הפשרה לפיה אין לאשרו במתכונתו הנוכחית. ביום 21 בנובמבר 2016, נתן ביהמ"ש החלטה הדוחה את הסדר הפשרה ומקבלת באופן חלקי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית וקבע כי למרות שהמפקח התיר לחברות הביטוח לכלול בפוליסות ביטוח חיים הסדר המאפשר להם לגבות את גורם הפוליסה, הן לא כללו בפוליסות הביטוח, הסדר חוזי כזה ועל כן אין בסיס משפטי לגביית גורם הפוליסה והעברת הכספים לטובת גורם הפוליסה הקטינה את היקף החסכון שנצבר לטובת המבוטחים. יחד עם זאת, נקבע כי אין מקום לאישור התובענה כייצוגית ביחס לפוליסות ריסק. ביחס לפוליסות משולבות חיסכון, לעומת זאת, נקבע כי קיים בסיס לאישור ניהול התובענה כייצוגית מאחר והעברת הכספים לטובת גורם פוליסה הקטינה את היקף החיסכון שנצבר לטובת המבוטחים. עוד קבע ביהמ"ש כי הסדר הפשרה אינו הוגן וסביר וזאת לאחר וחלק ההחזר בגין העבר אמנם מבטיח לחברי הקבוצה הטבה בהיקף משמעותי אולם אינו הוגן וסביר בהתחשב בחישובים שערכו גורמי הפיקוח שלפיהם העריך הבודק את סך הכספים שנגבו על ידי הנתבעות בתיק בין השנים 2004 ל-2012 (ועד בכלל) בגין גורם פוליסה כדי סך המגיע לכ-700 מיליון ש"ח וכן חלק ההנחה העתידית במסגרת הסדר הפשרה, אינו עומד גם בדרישות ההרתעה שכן משמעותו היא הכשרה בדיעבד ומכאן ולהבא של גביית עיקר גורם הפוליסה על חשבון רכיב החסכון. בהתאם, בקשת האישור התקבלה ביחס לגביית גורם פוליסה החל משבע שנים קודם למועד הגשת התובענה (החל מ-2004.21.4) ממבוטחים בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 2003-1992, אשר החיסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית גורם פוליסה. הסעדים הנתבעים שהוגדרו במסגרת אישור התובענה כייצוגית הינם עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטחים בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתם אילו לא היה נגבה גורם פוליסה או פיצוי המבוטחים בסכום האמור וכן הפסקת גביית גורם פוליסה מכאן ואילך. ביום 16 במאי 2017 הגישו החברה ויתר חברות הביטוח הנתבעות בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון על החלטת ביהמ"ש לעיל, אשר דחתה את הסדר הפשרה וקיבלה, באופן חלקי, את בקשת האישור. ביום 11 ביוני 2017 הורה ביהמ"ש העליון על עיכוב ההליכים בבירור התביעה הייצוגית בביהמ"ש המחוזי. ביום 14 באוגוסט 2017 ניתנה החלטה המאחדת את בקשת רשות הערעור של החברה עם בקשות רשות ערעור שהגישו חברות אחרות על אותה החלטה. ביום 24 באוקטובר הוחלט שהערעור בנושא יועבר למותב של 3 שופטים וכן כי ביהמ"ש לא ידון תחילה (כפי שביקשו החברות) בשאלת אי אישור הסכם הפשרה, ורק לאחר מכן, אם יהיה צורך בכך, יתקיים דיון בבקשות רשות הערעור על אישור התובענה כייצוגית אלא כי שני חלקי הערעור יידונו יחד. ביום 3 במאי 2018 אישר בית המשפט העליון למספר מבקשים, אשר התנגדו להסכם הפשרה בפני ביהמ"ש המחוזי, להצטרף כמשיבים לבקשת רשות הערעור.	כ-2,325 מיליון ש"ח (לתקופה של 7 שנים) מתוכם מיוחס לחברה סך של כ-1,024 מיליון ש"ח.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
6	5/2013 מחוזי - ת"א	מבטחות בפוליסות ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות ⁵	אי תשלום הפרשי ריבית בגין תגמולי ביטוח מ-30 ימים לאחר מסירת התביעה ועד למועד התשלום. הסעד המבוקש הינו תשלום הפרשי הריבית אשר לא שולמו כדיון.	כל מי שקיבל ב-3 שנים שקדמו להגשת התביעה או יקבל עד למתן פסק דין תגמולי ביטוח מבלי שצורפה להם ריבית כדיון.	ביום 7 באוגוסט 2015 נתן ביהמ"ש החלטה לפיה הבקשה לאישור התביעה כייצוגית נדחתה בכל הקשור להפרשי הצמדה, אך התקבלה ביחס לתביעת הריבית החל מחלוף 30 יום ממסירת התביעה לתשלום תגמולי ביטוח, וזאת ביחס לתקופה של 3 שנים לפני הגשת התביעה. ביום 19 באוקטובר 2015 הוגשה לביהמ"ש העליון בקשת רשות ערעור מטעם החברה ויתר המשיבות על החלטתו של ביהמ"ש המחוזי לאישור התביעה כאמור. ביום 3 באוגוסט 2016 התקיים דיון בבקשת רשות הערעור, אשר בסיומו נמחקה בקשת רשות הערעור, בהמלצת ביהמ"ש העליון ובהסכמת הצדדים, תוך שמירת זכותן של החברה ויתר המשיבות לשוב ולהעלות את הטענות מושא בקשת רשות הערעור במסגרת הערעור שיוגש, ככל שיוגש, על פסק הדין בתביעה הייצוגית. ההליך מצוי בבירור התביעה הייצוגית לגופה בפני ביהמ"ש.	כ-503 מיליון ש"ח, מתוכם כ-120 מיליון ש"ח ביחס לחברה.

⁵ עילת התביעה, הקבוצה והסכום הנתבע ביחס לקבוצה המתוארים הינם בהתאם להחלטה המאשרת את התביעה כייצוגית מיום 7 באוגוסט 2015. נתונים אלו בעת הגשת הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית היו שונים.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
7	7/2014 מחוזי - מרכז	עמותות וארגונים הפועלים עבור האוכלוסייה המבוגרת	שימוש חסר תום לב בזכות על פי התקנון להעלות את דמי הניהול לשיעור המקסימלי המותר, בעת פרישת העמית לפנסיה וכן אי מתן הודעה מוקדמת לפני הפרישה לפנסיה. הסעדים המבוקשים הינם סעד של חיוב להשיב לפנסיונרים או לקופת הפנסיה את דמי הניהול העודפים שנגבו מהם ו/או שיגבו מהם שלא כדין, לחילופין להשיב לקופת קרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו מן הפנסיונרים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים שנגבו שלא כדין מהפנסיונרים, בין כל עמיתי הפנסיה, לאסור על המשיבות להעלות את דמי הניהול ביחס לכל מבוטח בסמוך לפני יציאתו לפנסיה, לקבוע כי התנאי הקיים בתקנוני הנתבעות המתיר להן להעלות את דמי הניהול מעת לעת הינו (כביכול) תנאי מקפח בחוזה אחיד, וכן להורות על ביטולו או שינויו באופן המסיר את הקיפוח הנטען.	כל עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה של המשיבות שזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל פנסיית זקנה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. לבקשת ביהמ"ש, הועברו לפיקוח על הביטוח מספר שאלות להתייחסות לגבי הנושאים השנויים במחלוקת בתובענה. ביום 4 בספטמבר 2017 הוגשה עמדת המפקח בתיק התומכת בעמדת קרנות הפנסיה לפיה דמי הניהול בעת הפרישה אינם דומים במהותם לדמי ניהול מהחיסכון השוטף. בהמלצת בית המשפט הצדדים פנו להליך גישור בתיק.	48 מיליון ש"ח "לכל הפחות מבלי שכומתו בשלב זה יתר הסעדים" וכן פיצוי בגין העתיד, לכל הנתבעות.
8	8/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים	אי תשלום בנכס של השתתפות ברווחים על פי נספח לפוליסת ביטוח המכונה "כפולה" והמרתו בסכום ביטוח נוסף מבלי להודיע על כך למבוטחים; תשלום סכום נמוך בהרבה מהסכום לו זכאים המבוטחים על פי הנספח האמור; אי קביעת שיעור השתתפות של המבוטח ברווחים מידי שנה בחיי הפוליסה וקביעת שיעור אחיד ונמוך באורח בלתי סביר לשיעור השתתפות זה.	כל מי שהתקשר עם החברה ורכש ממנה פוליסת ביטוח חיים שלפיה הוא זכאי לתשלום במזומן של חלקו ברווחי הפוליסה עם הגיעו לגיל 65.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 25 ביוני 2017 הורה ביהמ"ש על החלפת תובע ייצוגי, לאחר שהתובע הייצוגי הלך לעולמו. בהמלצת בית המשפט, הצדדים מצויים בגישור.	600 מיליון ש"ח.
9	9/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחת בפוליסת סיעוד	הפרת תנאי פוליסה עקב נקיטת עמדה פרשנית ביחס לאופן שבו ניתן ניקוד בגין רכיב "שליטה על הסוגרים" בעת בחינת זכאות מבוטחים לקבלת תגמולי ביטוח סיעוד רק במקום בו מצב זה הוא בשל מחלות אורולוגיות או גסטרואנטרולוגיות, בעוד שלפי הטענה יש מקום לתן ניקוד בגין רכיב זה גם אם מדובר באי שליטה תפקודית ואי עמידה בחובות גילוי עובר לרכישת הפוליסה בהקשר זה. הסעדים הנתבעים כוללים חיוב התובעות בפיצוי.	כל מי שהיה מבוטח בביטוח סיעודי ולא קיבל בעת מקרה ביטוח ניקוד מתאים בגין רכיב שליטה על הסוגרים עקב הפרשנות האמורה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בהמלצת בית המשפט הצדדים פנו לגישור בתיק.	עשרות ואף מאות מיליוני ש"ח.
10	9/2015 מחוזי - ת"א	עמית בקרן פנסיה	טענה לפיה המשיבות משלמות לסוכני ביטוח עמלות הנגזרות מדמי הניהול, באופן שיוצר ניגוד עניינים בפעילות סוכני הביטוח ומביאות את העמית למצב בו הוא משלם דמי ניהול גבוהים מן הראוי. הסעדים הנתבעים הינם סעד הצהרתי לפיו המשיבות חייבות לשנות את ההסדר עם הסוכנים ולהתאימו לחוק, השבת כל דמי הניהול שנגבו ביתר וכל סעד אחר הנראה לביהמ"ש נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמיתי קופות הגמל של החברות המנהלות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בינואר 2017 אישרה הכנסת את תיקון 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשע"ז-2017 שקובע כי עמלת הפצה של קופות גמל לא תחושב בזיקה לשיעור דמי הניהול שהחברה המנהלת תגבה מעמית.	2 מיליארד ש"ח ככל הנראה ביחס לכל הנתבעות.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
11	9/2015 מחוזי - מרכז	עמיתים בחברה ומגדל מקפת נ' החברה ומגדל מקפת	נזקים שנגרמו עקב מעשיו של סוחר לשעבר בדסק מניות של מגדל שהורשע, על פי הודאתו בעסקת טיעון, בפרשת תרמית של הרצת מניות וביצוע מניפולציות בניירות ערך. לעניין ההליכים הפלילים בנושא זה, ראה סעיף 2.1 להלן. הסעדים הנתבעים כוללים פיצוי על הנזק שנגרם לעמיתים בכל דרך שימצא ביהמ"ש לנכון.	כל אחד מעמית/לקוחות החברה ו/או מקפת אשר נפגעו מהפעולות הנטענות בין השנים 2006-2011.	בקשה לסילוק על הסף שהגישה מגדל נדחתה. ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, לאחר שנכשל הליך גישור בנושא. ביום 14 במרס 2018 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור התובענה כייצוגית וטרם הוגשה תשובה לבקשה זו. ראה לעניין זה גם סעיף 2.1.	הנזק לעמיתים הוערך בכ-65 מיליון ש"ח.
12	1/2016 מחוזי - מרכז	עמיתה בקרן הפנסיה נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות אחרות	טענה בקשר עם החזקת אגרות חוב בדירוג אשראי נמוך בחריגה מהשיעור שהיה מותר בהתאם למגבלות ההשקעה, אשר חלו עליהן על פי תקנה 2ד41 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) (להלן: "תקנות קופות הגמל") במועדים הרלבנטיים לתובענה, וגבייה של דמי ניהול בגין חריגות אלו בניגוד להוראות תקנות קופות הגמל. הסעדים הנתבעים הינם בין היתר: השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי המשיבות במקרה של חריגה מתקנות קופות הגמל, כפי שהיו בתוקף באותו המועד, פיצוי בגין הנזק שנגרם לחברי הקבוצה עקב החריגה הנטענת מתקנות קופות הגמל וכל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, הנראה לביהמ"ש נכון וצודק בנסיבות העניין.	עמית קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות שהחזיקו בקופות נשוא התובענה החל מיום 1 בינואר 2009 ועד ליום 4 ביולי 2012.	ביום 24 בנובמבר 2016 הורה ביהמ"ש, בעקבות בקשת הנתבעות, על העברת הדין לבית הדין לעבודה. בית הדין הורה על קבלת עמדת הפיקוח על הביטוח ביחס לנושאים השנויים במחלוקת בבקשה לאישור התובענה כייצוגית, אשר הוגשה ביום 23 במאי 2017. החברה מפרשת את עמדת הפיקוח ככזו שתומכת בטענותיה בתיק. ההליך מצוי בשלב המתנה להחלטת בית המשפט בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	לא הוערך על ידי התובע.
13	1/2016 מחוזי - מרכז	עמית בקרן הפנסיה נ' מגדל מקפת וחברות מנהלות אחרות	העלאת דמי ניהול לעמיתים מבלי שנסלחה אליהם הודעה, מראש או בדיעבד, על אותה העלאה ואגב כך הפרה של חובת הנאמנות והזהירות, הפרה של חובת הגילוי והדיווח על פי דין. התובע מבקש לבסס את תביעתו, בין היתר, על החלטת ביהמ"ש המחוזי בתל-אביב לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 16623-04-12 לוי נגד פסגות. הסעדים המבוקשים הינם: פיצוי ו/או השבה בגובה דמי הניהול שנגבו ביתר, פיצוי בגובה סכום הפסד התשואה של דמי ניהול ששולמו ביתר וסעד כספי של פגיעה באוטונומיה; סעד הצהרתי לפי הפער בין דמי הניהול ששולמו לאחר ההעלאה ללא הודעה לבין דמי הניהול שהיו משולמים אלמלא ההעלאה הם חלק מנכסי העמית וכי הקרן הפרה את הוראות הדין ולחילופין כל סעד אחר שיימצא ביהמ"ש כנכון וצודק בנסיבות העניין.	כל מי שהינו עמית במגדל מקפת אשר דמי הניהול הנגבים ממנו הועלו ללא מתן הודעה וזאת במהלך 7 שנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד למתן פסק דין סופי בה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. התיק הועבר לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ראה גם תובענה מס' 7 ו-15 בסעיף זה.	לא הוערך על ידי התובע.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
14	1/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	<p>פגיעה בזכויות המבוטחים במסגרת יישום תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"). זאת, לפי הטענה, מאחר והנתבעת לא נתנה למבוטחים, שברשותם הייתה פוליסה הונית לפני כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, את מקדמי הקצבה אשר היו להם בפוליסה קצבתית קודמת שהייתה ברשותם, אצל הנתבעת או בחברת ביטוח אחרת (להלן: "פוליסה קצבתית מוקדמת").</p> <p>התובע מבקש לבסס את תביעתו בין היתר, על החלטת ביהמ"ש המחוזי מרכז לאישור תובענה ייצוגית בת"צ 48006-03-10 גרניט נגד כלל ביטוח ("תיק גרניט").</p> <p>הסעדים הנתבעים כוללים הוראה לנתבעת להצמיד לפוליסות ההוניות של מבוטחיה את מקדם הקצבה שהיה קיים להם קודם לתיקון 3 לחוק קופות הגמל בפוליסה קצבתית המוקדמת בעלת מקדם הקצבה העדיף; לחילופין, לחייב את הנתבעת לאפשר לתובע וליתר חברי הקבוצה להפריש את מלוא כספי החסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקצבתית המוקדמת; לחילופין, לחייב את הנתבעת לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק הנטען לזכויותיהם הפנסיוניות של חברי הקבוצה בגובה התעשרותה על חשבון חברי הקבוצה כתוצאה ממדיניותה ה"נ"ל; וכן לגבי מבוטחים שכבר פרשו מאז 1 בינואר 2008 והחלו לקבל קצבה נמוכה מכפי שהיו זכאים, לפי טענת התובע, על פי המקדם העדיף - להורות לנתבעת להשיב למבוטחים אלה את ההפרש בין הקצבה לה היו זכאים על פי המקדם העדיף, לבין הקצבה שקיבלו בפועל.</p>	<p>כל מי שהייתה בבעלותו, קודם לכניסתו לתוקף של תיקון 3 לחוק קופות הגמל, הן פוליסה הונית של הנתבעת והן פוליסה קצבתית (בין אם של הנתבעת ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון ה"נ"ל לחוק לא קיבל מקדם קצבה בפוליסה ההונית או שקיבל בפוליסה הונית מקדם קצבה גרוע ממקדם הקצבה בפוליסה הקצבתית הישנה שלו.</p>	<p>ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 4 במאי 2017 ניתנה החלטת ביהמ"ש המורה על העברת ההליך לבית הדין לעבודה.</p> <p>ביום 22 באוגוסט נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש התובע על החלטה זו לבית המשפט העליון.</p> <p>בהחלטה מיום 7 בפברואר 2018 דחה בית הדין לעבודה את בקשת התובע לאשר את התביעה כייצוגית על יסוד תיק גרניט וקבע כי יש לבחון התנהלות החברה מול מבוטחיה בנפרד.</p> <p>ביום 4 באפריל 2018 הודיע היועמ"ש, אשר הגיש בתיק גרניט, כי החליט שלא להתייצב בתיק התיק בשלב הסיכומים.</p>	<p>50 מיליון ש"ח לשנה. נזק מצטבר יהיה מכפלה של הנזק השנתי במספר השנים הרלבנטיות שייקבעו בפסק הדין.</p>

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
15	1/2016 מחוזי - מרכז	עמותת רשומה הפועלת למען אוכלוסיות חלשות ואנשים בעלי צרכים מיוחדים נ' מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל	גביית דמי ניהול בגין קצבאות נכות ושארירים מקרן הפנסיה וזאת מבלי לגלות לעמיתים כי ייגבו מהם דמי ניהול בקשר עם קצבאות אלה ומבלי לגלות כי יגבו בגין קצבאות אלה דמי ניהול בשיעור המקסימלי עם התחלת קבלת קצבת הנכות או השארירים. זאת, בעת שמקבלי הקצבאות, אינם יכולים לנייד את יתרת החשבון האישי או את סכום עתודות הקצבאות שהקרן מחזיקה עבורם, תוך ניצול מצוקתם. הסעדים הנתבעים הינם: סעד כספי של השבה לכל אחד ממקבלי קצבאות הנכות את כל דמי הניהול שנגבו מהם ו/או שייגבו מהם שלא כדין ולחילופין להשיב לקרן הפנסיה את כל דמי הניהול שנגבו ו/או שייגבו מהם שלא כדין, לבצע חלוקה צודקת והוגנת של הכספים; לאסור על גביית דמי ניהול מקצבאות נכות ושארירים ולחילופין לחייב את המשיבות להפחית את דמי הניהול הנגבים ולקבעם בשיעור ראוי; לחייב את המשיבות להשיב את ההפרש למקבלי הקצבאות ו/או לקרן ולחייב את המשיבות לבצע גילוי יזום בקשר עם דמי ניהול מקצבאות אלו וכן לקבוע כי התנאי הקבוע בתקנוני הקרן המתיר להן לקבוע מעת לעת את דמי הניהול באופן חד צדדי הוא תנאי מקפח בחוזה אחיד.	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות מכל מין וסוג שהוא וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאירים וכן כל עמית פעיל ו/או מבוטח ו/או חבר בקרן פנסיה חדשה שנמנית על הנתבעות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי ניהול בקשר עם קצבאות נכות ושארירים.	ההליך מצוי בברור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 29 בינואר 2018 ניתנה החלטת ביהמ"ש המורה על העברת ההליך לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ראה גם תובענות מס' 7 ו-13 בסעיף זה.	לא הוערך על ידי התובע.
16	5/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים נ' החברה	טענות לפיהן החברה מחלקת את כספי הפרמיות המתקבלות אצלה באופן שרירותי בניגוד להוראות שמתקבלות אצלה, ובניגוד להסכמים ולהוראות הדין; שהחברה מעבירה חלק מהכספים שנגבו ביתר לתכנית ביטוח אחרת שהמבוטח כלל לא ביקש; שהחברה גובה פרמיה מהמבוטחים עבור סיכונים שלא קיימים ועושה תיקונים רטרואקטיביים בדוחות שהיא מוציאה תוך הטעיית המבוטחים וכי החברה נמנעת מלהכניס מנגנוני בדיקה שיכולים להתריע על טעויות אפשרויות וימנעו גביה בלתי חוקית. הסעדים העיקריים הנתבעים הינם: (א) לפצות את חברי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והלא ממוניים שנגרמו להם; (ב) לחייב את החברה להתאים את הפרמיות שהיא גובה למה שצריך היה לגבות ולאכוף על החברה את תיקון הדוחות; (ג) לחייב את החברה להשיב פרמיות שקיבלה ללא זכות שבדין ושעולות על המוסכם, וכן להשיב רווחים שהפיקה ודמי ניהול על כספים שגבתה ביתר; (ד) להצהיר כי החברה גבתה כספים שלא כדין ועליה לפעול לשנות את המצב הקיים; (ה) ליתן צו עשה בדבר שינוי נהלי עבודה ומערכות ובאשר לניסוח פוליסות.	(א) כל בעלי פוליסה ו/או המבוטחים ו/או המוטבים בביטוח חיים ששילמו פרמיה גבוהה מזו שהוטחה להם בפוליסה, בין אם הפרמיה נקבעת ביחס לשכר המבוטח ובין אם הפרמיה נקבעת בסכום קבוע. (ב) כל המבוטחים בביטוח חיים אשר הכספים שהועברו חולקו שלא בהתאם להסכם ולחלוקה שחילק המעביד, ובכלל זה בין הקופות הפנימיות השונות. (ג) כל המבוטחים אשר בדוחות השנתיים שלהם שונתה יתרת הפתיחה (לרבות בדרך של "יתרת פתיחה עדכנית") מבלי שנמסר להם גילוי מלא ומפורט על השינוי ועל נימוקיו. (ד) כל מבוטח שכספים שהופקדו בעבורו הועברו לביטוח חדש שנפתח ללא הסכמתו. (ה) כל מבוטח אשר הפרמיה שנגבתה ממנו או חלקה אינם מטיבים את מצבו של המבוטח ו/או מניבים כל פיצוי נוסף בהינתן מקרה הביטוח.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	לא הוערך על ידי התובע.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום ⁴
17	6/2016 מחוזי - ת"א	עמותה רשומה הפועלת למען האוכלוסייה המבוגרת נ' החברה, חברות ביטוח נוספות ומשרד האוצר	טענה לפיה הפיקוח על הביטוח אישר לחברות הביטוח למכור וחברות הביטוח מכרו, פוליסות ביטוח סיעודי קולקטיבי שהינן "מוצר פגום" וזאת בשל התנאי בפוליסה המאפשר לחברות הביטוח לסיים באופן חד צדדי את הפוליסה או לא לחדשה לאחר תקופה מוגבלת, ללא אזהרת המבוטחים מראש באופן ראוי, תוך גרימת נזקים ישירים ועקיפים להם. התובענה הוגשה בעילות הטעייה, תרמית, הפרת חובה חקוקה ורשלנות, ומבוקשים במסגרתה סעד כספי וכן סעדים הצהרתיים וצווי עשה בדבר כיסוי ביטוחי והבטחת זכויות לחברי הקבוצה.	כל לקוח שהחזיק פוליסת ביטוח סיעודי קולקטיבי שבוטלה ו/או שונו תנאיה באופן קיצוני ואשר הוטעה ו/או לא הוזרה ו/או לא יודע כי פוליסה זו אינה צוברת לזכותו כל סכום, וכי לא תעמוד לזכותו בימי זקנתו, וזאת לתקופה של 7 השנים שקדמו להגשת התובענה לכל הפחות ו/או מיום ההפקדה הראשונה של הלקוח.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 18 באוקטובר 2017 ניתן פסק דין חלקי בעניין מדינת ישראל, המסלק את בקשת האישור והתביעה האישית של המבקשות כנגדה.	7 מיליארד ש"ח ביחס לכל החברות הנתבעות.
18	10/2016 בית הדין האזורי לעבודה - ירושלים	מבוטח בקרן השתלמות נ' מגדל מקפת	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בתקנון בנושא. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה/עמלות שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות למגדל מקפת להימנע מלנכות מחשבונותיהם של חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות/עמלות.	כל עמית בקרן "מגדל השתלמות" (בשמה זה ובשמותיה הקודמים, ולרבות כל הקרנות שמזוגו לתוכה) בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 14 במאי 2018 הגישה רשות שוק ההון עמדתה בתיק המציינת כי הגופים המוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מהעמיתים גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי ובלבד שבוצע בהתאם לתקנות. ראה גם תובענות מס' 20 ו-22 בסעיף זה.	כ-94 מיליון ש"ח.
19	10/2016 מחוזי - מרכז	עמית בקופת גמל לקצבה נ' החברה, מגדל מקפת ומבטח סימון	טענה לסיווג שגוי של כספי תגמולים המופקדים בקופות גמל לקצבה, אשר לכאורה יוביל למיסוי יתר של הקצבה שתתקבל מקופות הגמל במועד הזכאות. הסעד המבוקש הראשי הינו צו עשה, שיורה לחברה ולמגדל מקפת לפעול לתיקון הרישומים לשם התאמתם לדין. הסעד החלופי המבוקש הוא פיצוי בסכום שלא הוערך בבקשת האישור. כמו כן התבקש בבקשת האישור צו עשה לשינוי התנהלות המשיבות ביחס לעתיד, כך שידרשו לקבל הוראות סיווג מתאימות.	שתי תתי קבוצות: (1) לקוחות מי מהנתבעות אשר הכספים שהופקדו על ידם או עבורם פוצלו בעת ההפקדה לשתי קופות גמל לקצבה שבניהול מקפת ו/או מגדל, ואשר בשל פיצול זה כספים אלו סווגו בחסר ל"קצבה מוכרת", כהגדרת המונח בסעיף 9א(א) לפקודת מס הכנסה. (2) לקוחות מי מהנתבעות, שהם עמיתים שכירים בקופת גמל לקצבה שבניהול מגדל מקפת או החברה, אשר הפקידו לקופה כספים על חשבון מרכיב תגמולי העובד, ואשר בשל כך כספים אלו סווגו בחסר ל"קצבה מוכרת".	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 28 במרס 2018 הגישה רשות המיסים מענה לשאלות בהמשך לפניית בית המשפט אשר להערכת יועציהן המשפטיים של הנתבעות תומך בעמדתן. בהקשר זה יצויין כי ביום 1 במאי 2018 פרסם המפקח חוזר ביחס למרכיבי חשבון בקופות גמל אשר מתייחס למקרים נשוא התובענה אשר אף הוא לפי הערכת יועציה המשפטיים של הנתבעות, תומך בעמדתן.	לא ניתן להערכה אך מצוי בסמכותו של בית המשפט (הערכה בלתי מחייבת של כ-9.5 מיליון ש"ח).
20	12/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח מנהלים נ' החברה	טענה לגביית הוצאות ניהול השקעה ללא הוראה חוזית בפוליסות המתירה זאת. הסעד המבוקש הוא השבה של כל הוצאות ניהול ההשקעה שנגבו מחברי הקבוצה במהלך שבע שנים מלפני מועד הגשת התביעה, בצירוף ריבית שקלית כחוק וכן להורות לחברה להימנע מלנכות מחשבונותיהם על חברי הקבוצה סכומים כלשהם בגין הוצאות ניהול השקעות.	כל המבוטחים בביטוחי המנהלים ששווקו על ידי החברה (משתתף ברווחים, "ותר", "מגדלור" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בניגוד לדין ו/או כאשר הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לחברה לגבות הוצאות אלו.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביהמ"ש החליט ביום 15 ביוני 2017 על העברת התיק לבית הדין לעבודה. בהחלטה מיום 19 בפברואר 2018 הפנה בית הדין לממונה של שוק ההון מספר שאלות בנושא לקבלת התייחסות. ראה גם תובענה מס' 18 לרבות עמדת הממונה שהוגשה בתיק זה וכן תובענה מס' 22 בסעיף זה.	567 מיליון ש"ח.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
21	1/2017 מחוזי - מרכז	שני מבוטחים בביטוח רכב חובה נ' החברה	טענה לפיה החברה נמנעת מלגלות למבוטחיה כי על פי פרקטיקה הנוהגת אצלה (והקיימת גם אצל יתר חברות הביטוח), הם זכאים להפחתת הפרמיה המשולמת על ידם בהגיעם למדרגות גיל ו/או וותק נהיגה הנהוגות אצלה. הסעדים המבוקשים הם לחייב את החברה להשיב לחברי הקבוצה את דמי הביטוח העודפים שנגבו בניגוד לדין עקב התנהלותה כאמור לעיל וכן צו עשה, המורה לחברה לשנות את דרך התנהלותה כאמור לעיל.	מבוטחי החברה בביטוח רכב חובה, צד ג' ומקיף בתקופה שתחילתה בשבע השנים הקודמות להגשת התובענה, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת גיל ו/או וותק נהיגה המזכה על פי דין וכן על פי הפרקטיקה הנהוגה אצל החברה בהפחתת דמי הביטוח, ואשר החברה נמנעה מלנהוג כלפיהם על פי דין וכן על פי אותה פרקטיקה נהוגה וכתוצאה מכך לא קבלו את ההפחתה בפרמיה.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	כ-62 מיליון ש"ח.
22	2/2017 מחוזי - מרכז	עמותת רשומה הפועלת למען האוכלוסייה המבוגרת נ' מגדל מקפת	טענה לפיה מגדל מקפת גבתה מעמיתיה בקרן הפנסיה ובקופות הגמל, תשלום בגין "הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל" (הוצאות ישירות), בניגוד להוראות התקנון ובניגוד למצגיה החוזיים והטרומ חוזיים כלפי עמיתיה. בכך נטען שמגדל מקפת מפרה את החוזה בינה לבין עמיתיה ומפרה גם את הוראות הדין. הסעדים המבוקשים הם: (א) ליתן צו לפיו התנהלות מגדל מקפת הינה בלתי חוקית, באשר היא מפרה החוזה - התקנון בינה לבין עמיתיה; (ב) לחייב את מגדל מקפת להשיב לכל אחד מחברי הקבוצה את הסך המצטבר שנגבה ו/או נוכה מחשבונו בקשר עם כל סוג של הוצאה בקשר עם הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופות הגמל; (ג) לחילופין לחייב את מגדל מקפת להשיב לנכסי קרן הפנסיה ולנכסי קופות הגמל את כל ההוצאות הישירות שנגבו שלא כדי ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של כספים אלה. (ד) להורות למגדל מקפת להציג באופן ברור ומפורש מעתה ואילך, בכל טופסי ההצטרפות ובכל התקנונים כי בנוסף לדמי הניהול ייגבה ו/או ינוכה סך נוסף בקשר עם הוצאת ישירות וכן לציין את השיעור המקסימלי שיגבה.	כל מי שהוא בעל זכות מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקרן הפנסיה אשר בניהולה של מגדל מקפת החל מחודש יולי 2013 ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור. וכן כל מי שהוא בעל זכות, מכל מין וסוג שהוא, בכספים המצויים בקופת הגמל אשר בניהולה של מגדל מקפת בשבע שנים שקדמו להגשת בקשת האישור ואילך, וכן כל מי שהיה בעבר בעל זכות בכספים כאמור.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. בית המשפט החליט ביום 7 במרס 2018 על העברת התיק לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ראה גם תובענות מס' 18 ו-20 בסעיף זה.	כ-287 מיליון ש"ח.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
23	2/2017 מחוזי-ת"א	מבטח בפוליסת ביטוח חיים בחברה נ' החברה	טענה לפיה החברה גבתה דמי עריכה או כל תשלום אחר מלקוחותיה בגין העמדת הלוואות בניגוד לטיטוט עמדת הפיקוח על הביטוח בנושא גביית דמי טיפול בהלוואות ובניגוד להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח). הסעדים המבוקשים במסגרת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית הם: (א) השבת מלוא הסכומים שגבתה החברה מלקוחותיה בניגוד לדין; ו-(ב) צווים הצהרתיים המורים כי החברה פעלה שלא כדין וכי כל אדם שחויב בגין הסכומים הבלתי חוקיים, יהיה זכאי להשבה של מלוא הסכומים העודפים ששילם.	כלל הלקוחות של החברה שנטלו הלוואה ואשר חויבו בדמי עריכה או כל תשלום אחר כדמי הקמת הלוואה או כדמי טיפול בה ב-7 השנים האחרונות.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 23 בדצמבר 2017 פרסם המפקח הכרעה הכוללת הוראות להשבת דמי הטיפול שנגבו בגין הלוואות בתקופה של 7 שנים קודם ליום 30 ביוני 2017. בהכרעה זו צוין כי היא אינה חלה במקרים שבהם מוחזרים דמי הטיפול שנגבו לתיק העמיתים כפי שארע ביחס לחברה. בהמלצת בית המשפט הצדדים הופנו לגישור.	כ-2 מיליון ש"ח.
24	5/2017 מחוזי - ת"א	עובדים של מעסיקים, שהנתבעות מנהלות ההסדר שלהם מבטח סימון וסוכנויות ביטוח נוספות	טענה לפיה הנתבעות גרמו בפעילותן כסוכנויות ביטוח (מנהלות הסדר פנסיוני) לנזקים כלכליים לחברי הקבוצה, מאחר ועד לתיקוני חקיקה (תיקונים שבוצעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב ל-2015 ו-2016), עלויות תפעול ההסדרים הפנסיוניים, שסיפקו הנתבעות למעסיקים, סובסדו על ידי העובדים של אותם מעסיקים והנתבעות העדיפו את טובת המעסיקים, עמם התקשרו בהסכמי שירותים, על פני טובת העובדים, ששילמו בפועל על שירותי התפעול הללו, באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם. הנזק הנטען לחברי הקבוצה הוא התשלום העודף של עלויות התפעול כאמור, שהועמס לפי הטענה על חברי הקבוצה באמצעות דמי ניהול עודפים שנגבו מהם. הסעדים הנתבעים הינם פיצוי/השבה בגין דמי ניהול עודפים שנגבו לטענת התובעים מחברי הקבוצה וכן כל סעד אחד שייראה לביהמ"ש כנכון וצודק בנסיבות העניין.	כל מי שנמנה על מצבת לקוחות הנתבעות בזמן שהן סיפקו למעסיק שירותי ניהול הסדר פנסיוני, במשך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם להגשת התובענה ועד שהמעסיק החל לשאת בעלויות התפעול בהתאם לתיקון מס' 6 לחוק הייעוץ.	בקשת האישור כוללת טענות דומות לאלו שפורטו בבקשה לאישור תובענה ייצוגית אחרת, קודמת בזמן, שנמחקה על-ידי ביהמ"ש ביום 28 בנובמבר 2016 לנוכח המלצתו למחוק את ההליך. ביום 2 באוגוסט 2017 הוגשה מטעם המשיבות בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף, ולחלופין העברתה לבית הדין לעבודה ולקביעת ערובה להוצאות וכן ביום 3 בדצמבר 2017 הגישה החברה תגובה לבקשת האישור.	357 מיליון ש"ח, מתוכם כ-131 מיליון ש"ח כנגד מבטח סימון וסוכנות לביטוח.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
25	5/2017 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח רכב לעובדי המדינה נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	טענה לפיה הנתבעות, גבו ממבוטחים בביטוח רכב לעובדי מדינה, פרמיית ביטוח המגלמת סיכון גבוה יותר שאינו רלבנטי לתובעים ולחברי הקבוצה, וזאת תוך הפרה של הוראות סעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח (איסור תיאור מטעה ואיסור פגיעה), הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות חוק החוזים לרבות הפרת חובת תם הלב בשלב המשא ומתן ובשלב החוזה ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים העיקריים הנתבעים: ליתן צו המורה לנתבעות להשיב על שאלונים ו/או לגלות בפני התובעים את כל המידע שיש בידם בקשר לגודל הקבוצה ושיעור הנזק שנגרם לה; להתיר לתובעים לתקן את כתב התובענה באופן של עדכון הנתונים המספריים והסכומים המתאימים כפי שיגולו על ידי הנתבעות; לפסוק לטובת חברי הקבוצה את סכום התובענה המהווה אומדן של שיעור הנזק שנגרם לחברי הקבוצה; וליתן צו המחייב את הנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות.	כל לקוח של הנתבעות, בשבע השנים האחרונות אשר רכש ממי מהנתבעות פוליסת ביטוח רכב לעובדי מדינה והיה זכאי להנחה בפרמיית הביטוח בשל העדר תביעות בשלוש שנים הקודמות, אך שילם פרמיה גבוהה יותר בשל אי התחשבות בעברו הביטוחי ו/או לפי פרמיה של העדר עבר ביטוחי.	כ- 155 מיליון ש"ח כנגד כל הנתבעות יחד.	
26	6/2017 מחוזי - מרכז	חברה המעסיקה עובדים נ' אליהו בטוח בע"מ	השבה של דמי הפגיעה כמשמעותם בסעיף 94 לחוק ביטוח הלאומי ששילמו מעסיקים/מעבידים למוסד לביטוח לאומי בתקופה המתחילה בחודש ה-84 שקדם למועד הגשת בקשת האישור ומסתיימת במועד פסה"ד בתובענה ייצוגית או לחילופין עד מועד אישור הבקשה כתובענה ייצוגית (להלן: "התקופה הרלבנטית") בגין תקופת הזכאות הראשונה (12 הימים הראשונים שבעדם זכאי העובד לדמי פגיעה כמשמעותה בסעיף 94 לחוק הביטוח הלאומי וזאת בעקבות תאונות דרכים שנגרמו לעובדיהם, אשר הוכרו גם כתאונות עבודה ע"י המל"ל. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התביעה הם פיצוי/השבה של דמי הפגיעה ששולמו על ידי חברי הקבוצה במהלך התקופה הרלבנטית בגין "תקופת הזכאות הראשונה" עקב תאונות דרכים שאירעו לעובדי חברי הקבוצה אשר הוכרו גם כתאונות עבודה. התביעה נכללת במסגרת תיק Run Off בביטוח כללי שרכשה החברה מאליהו בטוח, בעלת השליטה בחברה ביום 21 באפריל 2016. במסגרת ההסכם לרכישת תיק ה-Run Off נכללו הסדרים בנוגע לכיסוי ביטוח משנה בגין תביעות הכלולות בתיק ה-Run Off אשר נרכשו וכן נכללו הסדרי שיפוי במקרים מסוימים. יוער כי - הודעה על כך נמסרה על ידי החברה לאליהו בטוח. לעניין עסקת Run Off בביטוח כללי באליהו ראה באור 2.ה.38. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017.	ציבור המעבידים ומעסיקים "הרגילים" למעט המדינה וקבוצות שהורגו בבקשה, אשר שילמו/החזירו לביטוח לאומי במהלך התקופה הרלבנטית, בגין עובדיהם הניזוקים, דמי פגיעה בגין תקופת הזכאות הראשונה עקב תאונות דרכים שאירעו לעובדיהם אשר הוכרו גם כתאונות עבודה ע"י הביטוח לאומי ואשר הנתבעת הנפיקה פוליסות ביטוח החובה המכסות את האירועים נשוא התאונות הרלבנטיות.	כ-14.5 מיליון ש"ח (חלקה של אליהו בטוח).	

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
27	7/2017 בית הדין האזורי לעבודה - ת"א	מבוטח בביטוח מנהלים נ' החברה	טענה לפיה החברה אינה מחשבת את סכום הקצבה המשולמת למבוטח, כולה או חלקה, על פי מקדם המרה הנקוב בנספח המצורף לפוליסת ביטוח מנהלים הונית ו/או בהתאמה לו. נטען כי החברה מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם הקצבה שבנספח הנ"ל אך ורק ביחס להפרשות המעביד לתגמולים, ואילו ביחס ליתר הכספים שבפוליסה מאפשרת את המרת סכום הביטוח ההוני לפי מקדם קצבה נחות. הסעדים המבוקשים הינם: (א) להורות לחברה לשלם לכל עמית החבר בקבוצה, אשר קיבל קצבה שחושבה או שחלקה חושב לפי מקדמים גבוהים מאלו המפורטים בנספח ו/או מן המקדמים הנגזרים מאלה הנקובים בנספח, פיצוי בגובה הפרש בין הקיצבה ששולמה לו בפועל לבין הקיצבה שצריכה הייתה להיות משולמת לו אילו חושבה כולה לפי המקדמים הנקובים בנספח ו/או בהתאמה להם (בהתאם לגיל המבוטח במועד ההמרה), והכל בתוספת ריבית והפרשי הצמדה כדון. (ב) לצוות על החברה לחשב ולשלם לעמיתים חברי הקבוצה, מכאן ולהבא את הקצבה במלואה, לפי המקדמים המפורטים ו/או המותאמים למקדמים הנקובים בנספח.	כל מי שהתקשר עם החברה בהסכם להבטחת קיצבה הנספח לפוליסת ביטוח מנהלים הונית (תהא כותרתו אשר תהא) שקיבל בפועל ו/או עתיד לקבל מהחברה סכום קצבה שחלקה ו/או כולה מחושב לפי מקדם הגבוה מזה הנקוב בנספח (לרבות נגזרותיו של אותו מקדם הנקוב בנספח)	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית. לא הוערך על ידי התובע.	לא הוערך על ידי התובע.
28	8/2017 בית הדין האזורי לעבודה - ת"א	מבוטח נ' החברה	סירובה של החברה להגיש תביעת חוב לביטוח לאומי בגין הפרשים של הפרשות של חסכון פנסיוני במצב של מעסיק בהליכי פירוק תוך התעלמות מהדין המהותי, לטענת התובע, בכל הקשור לזכות לפנסיה לפי צו ההרחבה לפנסייית חובה וזאת כאשר לטענת התובע זכות התביעה בנושא זה הינה של קופת הגמל בלבד. הסעדים העיקריים הנתבעים: (א) סעד הצהרתי ולפיו במצב של פירוק המעסיק מחויבת החברה להגיש תביעת חוב על בסיס הדין המהותי החל על העובד וכי בכל מקרה שלא תוגש תביעה חוב כאמור עד למועד חיסול החברה (שלאחריו לא ניתן עוד להגיש תביעת חוב), היא תפצה את העובד בגובה התשלומים לפי תביעת החוב, (ב) צו עשה המורה לחברה לשנות נהליה ולהגיש תביעות חוב בגין זכויות פנסיוניות שלא שולמו, ככל שהחברות טרם חוסלו וכן לפרסם נוהל שיעגן את חובת הגשת תביעת חוב בהתאם לדין המהותי במצב של מעסיק בפירוק, (ג) צו עשה המורה לחברה לפנות למבוטחיה בעת שחברה נכנסת להליכי פירוק בהתאם לנתוני הכנ"ר על מנת שניתן יהיה לבחון את הפרשות ואם הם מלאות וכן (ד) סעד כספי - פיצוי כל חברי הקבוצה אשר מעסיקיהם חוסלו בגובה הפרשות הפנסיוניות שלא נתבעו באמצעות הכחות החוב.	כל העובדים המבוטחים בחברה שמעסיקיהם נכנסו להליכי פירוק וקיים פער מהותי בין הדין החל בעניינם לבין תנאי הפוליסה עליה חתמו, ב-7 השנים שקדמו להגשת הבקשה ולא הוגשה בעניינם תביעת חוב על ידי החברה.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. הצדדים מנהלים מגעים בדבר הסתלקות.	לא הוערך על ידי התובע.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
29	9/2017 מחוזי-ים	מבוטח נ' החברה ואליהו בטוח	<p>לטענת התובעים, הנתבעות אינן מיישמות כנדרש את סעיף 5(ב) בחוק פסיקת ריבית והצמדה ואינן משלמות, כעניין של מדיניות, ריבית (לרבות ריבית פיגורים) והצמדה הנדרשים על פי אותו חוק.</p> <p>הסעדים העיקריים הינם: (א) הצהרה כי הנתבעות הפרו את הוראות הדין ק פסיקת ריבית והצמדה, כאשר הן לא הוסיפו לסכומי הכסף ששילמו הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה במקרים בהן הן שילמו סכומים במועד מאוחר למועד הפירעון; (ב) לחייב את הנתבעות בפיצוי בגין הנזקים שנגרמו כתוצאה מהפרה זו; (ג) לחייב את הנתבעות לתקן את מדיניותן מכאן ואילך באופן שהן יחויבו לקיים את הוראות החוק ביחס לתשלום ריבית והצמדה על תשלום חוב פסוק.</p> <p>בנוגע לחלק התביעה אשר הוגשה כנגד אליהו חברה לביטוח בע"מ, הרי שבהתאם להסכם רכישת תיק Run Off בביטוח כללי שרכשה החברה מאליהו בטוח, בעלת השליטה בחברה ביום 21 באפריל 2016, ככל שהתביעה נגד אליהו חברה לביטוח כלולה בתיק ה-Run Off הרי היא מצויה באחריותה של החברה. היבטים של התביעה שאינם כלולים במסגרת תיק ה-Run Off אם וככל שיהיו לא יועברו לאחריותה של מגדל. במסגרת ההסכם לרכישת תיק ה-Run Off נכללו הסדרים בנוגע לכיסוי ביטוח משנה בגין התביעות הכלולות בתיק ה-Run Off אשר נרכש וכן נכללו הסדרי שיפוי במקרים מסוימים.</p> <p>יוער כי - הודעה על כך נמסרה על ידי החברה לאליהו בטוח. לעניין עסקת Run Off בביטוח כללי באליהו ראה באור 38.ה.2. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017.</p>	<p>כל מי ששולמו לו על ידי הנתבעות סכומי כסף שנפסקו לזכותו על ידי רשות שיפוטית במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרת המונח בחוק פסיקת ריבית והצמדה) מבלי שהתווספו לתשלום הסכום הפסוק הפרשי הצמדה וריבית ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה.</p>	<p>ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.</p>	<p>עשרות מיליוני ש"ח אם לא למעלה מכך, בכל מקרה מעל 2.5 מיליון ש"ח לצורך סמכות בית המשפט לעניין זה.</p>

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
30	10/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה	<p>לטענת התובע לפיה מגדל ביטח מתעלמת מהוראות הדין לעניין הסדרת הליך השיווק והמכירה של כתבי השירות, וזאת בכך שהחברה משווקת למבוטחים תוכניות ביטוח רכב כוש הכוללות כחלק אינהרנטי ובלתי ניתן להפרדה כתבי שירות, וזאת מבלי שהיא מציגה ללקוחות את מחיר כתבי השירות במהלך הליך השיווק והן לאחריו, ומבלי שהיא מאפשרת למבוטח לוותר על כתבי שירות ולקבל בתמורה מחיר נמוך יותר שישקף את עלות כתב השירות שהוסר; תוך יצירת התניה בפועל בין רכישת כתבי השירות לתוכנית הביטוח; תוך אי מסירת מידע מהימן ושלם למבוטחים בהליך השיווק והמכירה ולאחריו; ותוך אי התאמת הביטוח לצרכי המועמד לביטוח.</p> <p>הסעדים העיקריים: (א) פיצוי ו/או השבה בגובה הסכומים ששולמו ביתר בגין כתבי השירות שנמכרו במסגרת תוכנית הביטוח המקיף ו/או צד ג' לו החברה הייתה עומדת בחובותיה ע"פ דין במסגרת הליך השיווק והמכירה: עלות כתבי השירות שלא היו נרכשים כלל על ידי המבוטחים; הפער בין עלות כתבי השירות ששולמה לחברה על ידי המבוטחים במסגרת פוליסת הביטוח המקיף או צד ג' לבין העלות שהייתה משולמת על ידם לו היו נרכשים מצדדים שלישיים ו/או מהחברה במחיר נמוך יותר ו/או בתנאים עדיפים ולאחר עריכת סקר שוק, (ב) צו עשה שיורה לחברה להציג למבוטחיה במסגרת הליך השיווק של תוכניות הביטוח לרכב (ובכלל) את מחיר כתב השירות בנפרד ממחיר פוליסת הביטוח; שלא להתנות רכישת תוכנית ביטוח ברכישת כתב שירות; להורות לחברה לאפשר למבוטחיה שלא לרכוש את כתבי השירות ו/או חלקם במסגרת תוכנית הביטוח תוך הפחתת עלותם מעלות תוכנית הביטוח באופן שיוזיל את עלות תכנית הביטוח בהתאם.</p>	<p>כל מי שרכש מהחברה כתבי שירות במסגרת פוליסת הביטוח רכוש רכב, צד ג' או מקיף, תוך שהחברה הפרה את הוראות הדין ביחס להליך השיווק והמכירה של כתבי השירות; וזאת בתקופה שהחלה 7 שנים לפני הגשת בקשת האישור ועד למועד מתן פסק דין סופי בתובענה.</p>	<p>לא הוערך על ידי התובע.</p>	

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
31	11/2017 מחוזי - מרכז	תנועת ויצו - הסתדרות עולמית לנשים ציוניות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	גביית פרמיית ביטוח הכוללת "תוספת סיכון", הנובעת מאופי עבודתם של המבוטחים וזאת למרות העובדה שהמבוטחים כלל אינם עובדים במועד שבו נרכש הכיסוי הביטוחי וגם כאשר המבוטחים הספיקו לעבוד בעבודה אשר הצדיקה גביית פרמיה גבוהה יותר. הסעדים העיקריים המבוקשים במסגרת התובענה הינם בין היתר: להורות לנתבעות (א) למסור נתונים בנוגע לכל מי ששילם פרמיות בעבור כיסויים ביטוחיים שכללו תוספת בגין סיכון מקצועי ב-7 שנים שקדמו למועד הגשת התובענה; (ב) להשיב את הסכומים שגבו ביתר מחברי הקבוצה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית; (ג) להימנע מגביית "תוספת מקצועית" או כל תוספת לפרמיה שעניינה סיכון הכרוך בעבודתו של המבוטח שעה המבוטח אינו עובד, ולהטמיע הוראות והנחיות שיוודאו הימנעות מגביה כגון זו בעתיד.	כל מי ששילם ב-7 שנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד למועד אישורה כייצוגית פרמיות בגין כיסויים ביטוחיים (לרבות, אך לא רק, אובדן כושר עבודה וביטוח חיים ו/או ריסק) בגין תקופה בה המבוטח לא עבד בפועל ונגבתה ממנו פרמיה הכוללת "תוספת מקצועית" או תוספת אחרת מכל סוג שהוא הנובעת מסיכון הכרוך בעבודתו.	טרם הוגשה תשובה לבקשת אישור התובענה כייצוגית. אינו ניתן להערכה.	סכום התביעה ⁴
32	12/2017 מחוזי - ים	מבוטח נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	סירוב לבטח את המבקשים ואנשים נוספים המצויים על הספקטרום האוטיסטי בביטוח סיעודי; קביעת תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלות; אי מתן תשובה מפורטת ומכבדת למועמד לביטוח אודות הסירוב וההנמקות המפורטות עליו וכן הסירוב איננו מסתמך על נתונים סטטיסטיים אקטואריים או רפואיים רלבנטיים, והכל בניגוד, לפי הטענה, למתחייב מחוק שוויון לאנשים על מוגבלות (להלן: "חוק השוויון"). מתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שונה לאחד או בדבר סירוב לבטחו), ("תקנות השוויון"). הסעדים העיקריים המבוקשים במסגרת התובענה הינם: מתן צו הצהרתי כי המשיבות הפרו את חוק השוויון והתקנות; מתן צו עשה המורה למשיבות להפסיק להפלות את חברי הקבוצה, לקבוע נוהלי עבודה ברורים באשר לטיפול יחידי ללא משוא פנים לבעלי מוגבלויות, על בסיס הוראות חוק השוויון; מתן צו עשה למשיבות למלא אחר הוראות הדין ואחר ההכרעה העקרונית של המפקחת על הביטוח הקובעים הליך מסודר בכל הנוגע לסירוב להענקת ביטוח; מתן צו עשה שיורה למשיבות לבטח באופן רטרואקטיבי את חברי הקבוצה, אשר ימצאו כשירים לקבלת ביטוח סיעודי לאחר הליך חיתום שוויוני בהתאם לנהלים שאוזכרו לעיל; פיצוי לחברי הקבוצה בהתאם לאמור בסעיף 19 נא' לחוק השוויון בפיצויים ללא הוכחת נזק ובמידת הצורך אף בפיצוי בנזק לא ממוני; פיצוי חברי הקבוצה בגין נזק ממוני.	אנשים עם מוגבלות מסוג אוטיזם אשר ביקשו להיות מבוטחים בביטוח סיעודי אצל מי מהמשיבות וקיבלו מהמשיבות יחס שונה ומפלה שלא כדיון בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור.	טרם הוגשה תגובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. לטענת המבקשים הנזק האישי שנגרם להם עולה כדי עשרות אלפי שקלים חדשים לכל מבקש. סכום הנזק לכל חברי הקבוצה לא ניתן להערכה מדויקת בשלב זה, מדובר בסכום שבסמכות בית המשפט המחוזי.	סכום התביעה ⁴

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
33	1/2018 מחוז - מרכז	חברה לתועלת הציבור נ' החברה וחברות ביטוח נוספות	אי תשלום תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על עלות הנזקים במקרים שבהם הנזקים לא תוקנו בפועל. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה הם: (א) הצהרה כי הימנעות הנתבעות מלשלם תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על התיקון במקרים שבהם הנזק לא תוקן בפועל נעשית שלא כדין; (ב) ליתן צו המורה לנתבעות מעתה ואילך לכלול במסגרת תגמולי הביטוח שהן משלמות גם את המע"מ החל על עלות התיקון, וזאת גם אם הנזק לא תוקן; כאשר כתוצאה מכך, גם באותו המקרה שבו מקבל מבוטח או צד ג' תגמולי ביטוח ב"ערך שיפוי" ולא ב"ערך כינון", יחויבו הנתבעות לשלם לו תגמולי ביטוח בגין מלוא הנזק, לרבות המע"מ. ובאשר לחברי תת הקבוצה לכלול בתגמולי הביטוח כאמור גם את המע"מ בשיעור שאינו מקוזז על ידי חברי תת הקבוצה; (ג) לחייב את הנתבעות בתשלום הפיצוי לחברי הקבוצה; (ד) בנוסף ו/או לחילופין למבוקש בס"ק ג' לעיל, היה ויפסק כי הפיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי בנסיבות העניין, עותרת התובעת להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור כפי שימצא בית המשפט לנכון בנסיבות העניין.	כל מבוטח ו/או מוטב ו/או צד ג', בכל סוג ביטוח שהוא, אשר במועד הגשת תביעת הביטוח לא תיקן את הנזק שתבע בגינו, ואשר קיבל מחברת הביטוח תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין הנזק מבלי שתגמולי הביטוח כללו את רכיב המע"מ החל על עלות התיקון.	תובענה זו ובקשת האישור שנלוות לה הוגשו באותה עילה בגינה הוגשו תובענה ובקשה לאישורה כייצוגיות קודמות כנגד הנתבעות (במסגרת ת"צ 55177-05-15) ("התביעה הקודמת") אשר נמחקה, ראה סעיף ג.1 להלן. החברה הגישה בקשה לסילוק של הבקשה על הסף. ביום 7 במרס 2018 קבע בית המשפט כי אין בבקשת סילוק על הסף כדי לעכב הגשת תגובה בתיק. טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	להערכת התובעת הפיצוי לחברי הקבוצה מהחברה בגין כל שנה הינו בסך 12,996,194 ש"ח וכנגד כל החברות הינו 82,228,952 ש"ח לכל שנה. תקופת הפיצוי המבוקשת היא מה-4 ביוני 2001 עד שפורסם פסק הדין בעניין ע"א 1772/99 זלוצין נגד דיור לעולה בע"מ, פ"ד נה (4) 203, או לחילופין למשך תקופה שמאז הגשת התביעה הקודמת שהוגשה כנגד הנתבעות באותה העילה במסגרת ת"צ 55177-05-15 (סעיף ב.1. להלן) או לחילופי חילופין למשך תקופה של 7 שנים ממועד הגשת התובענה דן.

ב. הליכים ייצוגיים - בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

מס'	תאריך וערכאה ¹	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים ²	הקבוצה ³	פרטים	סכום התביעה ⁴
34	2/2018 מחוזי - תל אביב - יפו	עמיתים של גופים מוסדיים ביניהם מגדל מקפת נ' הגופים המוסדיים	טענה כי הגופים המוסדיים גובים מעמיתים אשר נטלו מהם הלוואות מהחברות המנהלות תשלום בגין דמי טיפול/דמי גביה/דמי תפעול/עמלה/עמלת פירעון מוקדם בקשר עם העמדת הלוואות ו/או עריכת מסמכי הלוואות ו/או גביית תשלומי פירעון הלוואות ו/או ניהול הלוואות. הסעד הנתבע הינו השבת כל סכומי העמלות שנגבו על ידי הגופים המוסדיים, במהלך תקופת שבע השנים שקדמו למועד הגשת התביעה וכן מתן צו עשה או פסק דין הצהרתי המורה כי הנתבעות אינן רשאיות לגבות לכיסן את העמלות נשוא התובענה.	כל עמיתי הנתבעות שנטלו הלוואות ואשר חויבו בתשלום כלשהו כמפורט בתביעה בקשר עם הלוואה.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית והצדדים הסכימו לצרף תובענה זו להליך הגישור האמור. ראה גם תובענה 23 לעיל.	10 מיליון ש"ח.
35	2/2018 ביה"ד האזורי לעבודה - ת"א	עמיתים של קרנות פנסיה ביניהם מגדל מקפת נ' מגדל מקפת וקרנות פנסיה נוספות	טענה בדבר קיומה של חובה אקטיבית של גילוי יזום הכולל הסבר לעמיתים רווקים שביטוח שאירים הינו מוצר ביטוחי חסר כל ערך עבורם ועל כן מומלץ להם להימנע מרכישתו ומתשלום דמי ביטוח עבורו. הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התובענה כוללים: ליתן צו עשה המורה לנתבעות לזקוף לטובת קופת החסכון של חברי הקבוצה את כל הכספים ששולמו על ידם ונזקפו לטובת דמי ביטוח שאירים, בתוספת התשואה שהיו חברי הקבוצה מקבלים על הכספים אלו אילו הם היו נזקפים לטובת קופת החסכון שלהם במועד תשלומם לקרן הפנסיה; ליתן צו עשה המורה לנתבעות לגלות, להבהיר ולהסביר כראוי לכל מי שמצטרף או מצורף לקרן כי אם אין לו שאירים מוטב לו "לוותר" על רכישת ביטוח שאירים; וכן ליתן צו עשה המורה לנתבעות לגלות, להבהיר ולהסביר כראוי לכל מי שהן מעבירות אותו למסלול ביטוח שאירים על פי הוראות החוזר, כי אם אין לו שאירים מוטב לו להודיע שהוא "מוותר" על רכישת ביטוח שאירים.	כל מי שאין לו שאירים, אשר צורף או הצטרף לקרן פנסיה המנוהלת בידי מי מהנתבעות ואשר הקרן גבתה מהם דמי ביטוח בגין ביטוח שאירים למרות שאין לו שאירים.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	לא ניתן להעריך.
36	5/2018 מחוזי - מרכז	מבוטחת נ' החברה	טענה כי בפועלה של הנתבעת במסגרת בסילוק תביעות ביטוח בגין אובדן או גניבה של כבודה בביטוח נסיעות לחו"ל, פועלת הנתבעת שלא כדין ככל שהיא דוחה את הכיסוי עקב העדר אישור של הגשת תלונה במשטרה לגבי האובדן/הגניבה. הסעדים הנתבעים כוללים תשלום כל התביעות שנדחו עקב העדר אישור תלונה במשטרה, הצהרה כי הנתבעת הפרה את הוראות הדין והוראות הפוליסה, צו עשה המורה לנתבעת לפעול בהתאם לדין והפוליסה, השבה מלאה של כל הסכומים שנתבעו לפי פוליסת הביטוח ותביעתם נדחתה שלא כדין ופיצויים על נזק ממוני ושאינו ממוני מכוח דיני הנזיקין, הגנת הצרכן, חוק חוזה ביטוח, חוק החוזים וחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה).	כל מבוטחי הנתבעת בביטוח נסיעות לחו"ל אשר תביעתם בגין אובדן/גניבה נדחתה רק מחמת אי המצאת אישור הגשת תלונה במשטרה וזאת ב-7 השנים הקודמות לבקשה.	טרם הוגשה תגובה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	לא ידוע במדויק. אומדן של 3 מיליון ש"ח.

ג. הליכים ייצוגיים שהסתיימו במהלך תקופת הדיווח ועד לתאריך פרסום הדוח

מס'	תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1	5/2015 מחוזי - מרכז	מבוטח פוליסת דירה של החברה נ' החברה	הימנעות המשיבות מלשלם תגמולי ביטוח ו/או שיפוי בגין רכיב המע"מ במקרים שהנזק לא תוקן בפועל.	כ-91 מיליוני ש"ח.	ביום 20 בפברואר 2017 דחה ביהמ"ש את הבקשה להחלפת המבקשים הייצוגיים באמון הציבור, חברה לתועלת הציבור ("אמון הציבור") וקיבל את הבקשה לסילוק על הסף של בקשת אישור התובענה כייצוגית. בהתאם לכך, הורה ביהמ"ש על מחיקת בקשת האישור והתובענה. ביום 3 בינואר 2018 קיבלו התובעים את המלצת בית המשפט העליון אליו ערערו ומשכו את ערעורם תוך שמירת זכותם להגיש תובענה ייצוגית חדשה בשם אמון הציבור. בהתאם הערעור שהוגש נדחה ללא צו להוצאות. לעניין תובענה ייצוגית בשם אמון הציבור שהוגשה לאחר מכן ראה סעיף ב.33 לעיל.
2	6/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח רכב חובה נ' החברה וחברות נוספות	תשלום כספים שעוכבו אצל המשיבות מחמת עיקולים ושולמו בערך נומינלי ללא הפרשי הצמדה וריבית בגין התקופה בה עוכבו עקב העיקול. עילות התביעה נסמכות על טובת ההנאה שהפיקו המשיבות בתקופת העיכוב בהתאם לסעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט ו/או סעיף 28 לחוק חוזה הביטוח. הסעד המבוקש הינו תשלום הפרשי הצמדה וריבית בשיעור המשקף את טובת ההנאה שהפיקו המשיבות בתקופת העיכוב.	כ-350 מיליון ש"ח.	ביום 29 במרס 2018, לאחר שאשר את התובענה כייצוגית ביום 12 בדצמבר 2012, אישר בית המשפט הסכם פשרה הכולל מנגנון לפיצוי בסכום הנקוב בהסכם הפשרה, הסדרה לעתיד והמלצה לגבי תשלום גמול ושכ"ט. במסגרת הפשרה, החברה תתרום את הכספים המתחייבים בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות.

להלן מתוארות תובענות מהותיות אחרות, סכום התביעות מוצג נכון למועד הגשתן.

תאריך וערכאה	הצדדים	עיקרי התביעה	סכום	פירוט
1/2018 מחוזי - מרכז	התעשייה האווירית לישראל בע"מ נ' פלתורס סוכנויות ביטוח בע"מ (חברה נינה של החברה, "פלתורס") וכנגד נתבעות נוספות	תביעה לתשלום יתרת תגמולי הביטוח בקשר עם אובדנו המוחלט של הלוויין "עמוס 6" (להלן: "הלוויין") בתוספת ריבית מירבית לפי סעיף 28א לחוק חוזה הביטוח (להלן: "הריבית"). על פי הנטען בתובענה, המבטחים בפוליסת טרום השיגור של הלוויין (הנתבעים אף הם בתביעה) חבים כלפי התעשייה האווירית לישראל במלוא יתרת תגמולי הביטוח שטרם שולמו על ידיהם בתוספת הריבית. עוד נטען בתובענה, כי פלתורס וחברת Marsh Ltd. (להלן: "מארש"), אשר על פי הנטען בתובענה שימשו בהתאמה, כסוכן ביטוח וכברוקר בקשר עם פוליסת טרום השיגור כאמור, הפרו את חובותיהן כלפי התעשייה האווירית וחבות אף הן במלוא יתרת תגמולי הביטוח, בנוסף ו/או לחילופין לחבות המבטחים. עיקר עילות התביעה הנטענות כלפי פלתורס במסגרת התובענה הן: הפרת חוזה, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובות סוכן ביטוח והתרשלות. הסעדים המבוקשים נגד המבטחים הם: תשלום יתרת תגמולי הביטוח במלואם, פיצויים בגין הנזקים שנגרמו לכאורה לתעשייה האווירית עקב העיכוב בתשלום יתרת התגמולים וכן תשלום הריבית. הסעדים המבוקשים נגד פלתורס ומארש הם: (א) לקבוע כי כל אחת מבין פלתורס ומארש חבה בתשלום יתרת תגמולי הביטוח לתעשייה האווירית, בנוסף ו/או לחילופין לחבות המבטחים; (ב) לקבוע כי כל אחת מבין פלתורס ומארש נושאת באחריות לכל נזק שנגרם לכאורה לתעשייה האווירית בגין מחדליה הנטענים, וכי על כל אחת מהן לפצות את התעשייה האווירית בגין כך.	סכום התביעה (כולל הריבית) הועמד על סך של כ-303 מיליון ש"ח. יחד עם זאת, על פי המצוין בתובענה, על המבטחים לשלם לתעשייה האווירית סכום נוסף של 21 מיליון דולר, בתמורה להגשת התובענה נגד כלל הצדדים המעורבים (לרבות פלתורס ומארש). על פי דיווחיה של התעשייה האווירית, הסכום האמור אכן שולם לה על ידי המבטחים בחודש מרס 2018, והוא אמור להיות מנוכה מסכום התביעה, כך שזה צפוי לעמוד על כ-231 מיליון ש"ח.	הוגשו כתבי הגנה בתיק. מארש הגישה הודעת צד ג' כנגד המבטחים ופלתורס ובמסגרתה היא עותרת לחיוב של מי מאלו, היה ותימצא חייבת בתשלום לתעשייה האווירית.

ה. סיכום נתוני תביעות משפטיות

1. להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות, כפי שצינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו.

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע באלפי ש"ח ⁽¹⁾
תובענות שאושרו כתביעות ייצוגיות⁽²⁾ (3)	5	2,196,061
צוין סכום המתייחס לקבוצה	3	1,971,061
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	1	225,000
לא צוין סכום התביעה	1	0
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות⁽³⁾	31	11,047,705
צוין סכום המתייחס לקבוצה ⁽⁴⁾	12	1,844,690
התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה	4	9,203,015
לא צוין סכום התביעה	15	0
תביעות מהותיות אחרות	1	302,900
צוין סכום המתייחס לקבוצה	1	302,900

(1) כל הסכומים באלפי ש"ח ובקירוב, למועד הגשת הבקשות או התובענות לפי העניין.
 (2) כולל תובענה בה לא צוין סכום תביעה מדויק (שורה 3 בטבלה בסעיף ב' לעיל), שם הוערך סכום התביעה במאות מיליוני ש"ח מבלי שנקב בסכום תביעה.
 (3) מקום בו צוין סכום המתייחס לקבוצה, הובא בחשבון הסכום המתייחס לקבוצה ולא הסכום המתייחס לכלל התובעות.
 (4) כולל תובענה בה לא צוין סכום תביעה מדויק וניתנה הערכה בלתי מחייבת של כ-9.5 מיליון ש"ח (שורה 19 בטבלה בסעיף ב' לעיל)

2. סכום ההפרשה הכולל בגין התובענות הייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, שהוגשו כנגד הקבוצה כמפורט בטבלה המסכמת בסעיף 1 לעיל מסתכם בכ-76 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2017 כ-81 מיליון ש"ח).

3. סך כל ההפרשות הכולל בגין כל ההליכים כנגד הקבוצה, לרבות תובענות ייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות, לרבות בגין הליכים כמפורט בסעיף ו' להלן, הינן כ-163 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2017 כ-166 מיליון ש"ח).

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה

להלן מתוארים הליכים משפטיים נוספים ואחרים המתנהלים כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות:

1. בחודש דצמבר 2012 פורסמה טיוטת הכרעה שעניינה הפקדות חד-פעמיות בפוליסות מבטיחות תשואה של החברה. על-פי טיוטת ההכרעה, המפקח סבור כי היה על חברות הביטוח להודיע ו/או לקבל הסכמה לזקיפת תשואות תיק משתתף ברווחים ביחס להפקדות חד-פעמיות שנעשו בפוליסות מבטיחות תשואה. על פי טיוטת ההכרעה של המפקח יש לבצע פעולות מסוימות תוך חלוקת המבוטחים לשתי קבוצות - האחת מבטחים שהפקדותיהם החד-פעמיות נשאו תשואה נמוכה מהתשואה המובטחת, החברה הגישה תגובתה לטיטת ההכרעה, התקיים החד-פעמיות נשאו תשואה נמוכה מהתשואה המובטחת. טרם הוצאה הכרעה בנושא.

2. ביום 27 ביולי 2015 הורשע בביהמ"ש המחוזי בתל אביב יפו (המחלקה הכלכלית) במסגרת הסדר טיעון עובד לשעבר בתחום המסחר בשוק ההון של הגופים המוסדיים בקבוצה ("הגופים המוסדיים", "העובד", בהתאמה). כתב האישום בו הודה העובד הוגש ביום 11 בפברואר 2015 על ידי פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה) כנגד העובד וכנגד נאשם נוסף, אשר לפי כתב האישום פעל עם העובד ("הנאשם הנוסף"). על פי כתב האישום העובד והנאשם הנוסף ניצלו את השליטה והידע של העובד, מתוקף תפקידו ומעמדו בגופים המוסדיים לשם השאת רווחים לטובת עצמם וזאת באמצעות מסחר בניירות ערך עבור עצמם, בין על ידי רכישת מניות במתווה המלווה בהוראות מכירה של הגופים המוסדיים ו/או מכירת מניות במתווה המלווה בהוראות רכישה או בטרם תבוצע רכישה זו לחשבונות הגופים המוסדיים ובין על ידי שילוב של פעולות אלו. כמו כן, על פי כתב האישום העובד לשעבר והנאשם הנוסף פעלו באופן מרמתי במסחר בניירות ערך בעשרות ניירות ערך שונים, על ידי העברת מידע על ידי העובד לנאשם הנוסף בדבר הוראות בחשבונות הגופים המוסדיים וביצוע מוקדם של פעולות בניירות ערך על ידי הנאשמים בשערי רכישה נמוכים ושערי מכירה גבוהים יותר על פני חשבונות הגופים המוסדיים. על פי כתב האישום, בעשותו את האמור, נהג העובד לשעבר במרמה והפרת אמונים וכן לקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו כעובד ציבור ותמורת השוחד שקיבל, ניצל העובד את תפקידו ומעמדו בגופים המוסדיים על מנת להפיק רווחים אישיים לו ולנאשם הנוסף. כמו כן, על פי כתב האישום פעולותיהם של הנאשמים השפיעה בדרכי תרמית על תנודותיהם של כ-59 שערי ניירות ערך, וקיבלו במרמה בנסיבות מחמירות רווחים בסך של כ-11.5 מיליון ש"ח. ביום 8 בספטמבר 2015 ניתן גזר הדין במסגרתו הוטל על העובד עונש מאסר בפועל של 44 חודשים; 18 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים; וקנס כספי בסך 500 אלפי ש"ח או 18 חודשי מאסר חלף הקנס. ביום 8 בינואר 2018 ניתן פסק דין בערעור שהגיש העובד על שיעור הקנס, המאסר חלף הקנס ומועד הורשעו 2017 הורשעו הנאשם הנוסף שיעור הקנס נדחה אך תקופת המאסר חלף הקנס הופחתה לשנה. ביום 8 בדצמבר 2017 הורשעו הנאשם הנוסף בגין אותה פרשה בעבירות של מתן שוחד, קבלת דבר בנסיבות מחמירות, תרמית בניירות ערך ואיסור הלבנת הון. ביום 24 באפריל 2018 ניתן גזר הדין בעניינו של הנאשם הנוסף במסגרתו הוטל על הנאשם הנוסף עונש מאסר בפועל של 33 חודשים; 15 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים; וקנס כספי בסך 1.5 מיליון ש"ח או 18 חודשי מאסר חלף הקנס.

לתובענה בנושא זה, יחד עם בקשה לאישורה כייצוגית ראה סעיף ב.11 לעיל.

3. בחודש יולי 2017 קיבלה החברה הודעה מחברה מנהלת שאיננה בבעלות החברה (להלן: "הנתבעת"), אודות כתב תביעה שהוגש בחודש אוקטובר 2016 נגד הנתבעת לביהמ"ש המחוזי בתל-אביב בת"צ 35374-10-16 ע"י בניו של מנוח שהינם מוטבים של המנוח בקופת גמל שמנוהלת ע"י הנתבעת (להלן: "התובעים"). יחד עם התובענה הוגשה נגד הנתבעת בקשה לאישור התובענה כייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות. בהודעה הנ"ל ציינה הנתבעת כי עניינה של התובענה הוא בביטוח חיים קבוצתי אשר רכשה הנתבעת (וקודמותיה) עבור עמיתיה. עוד ציינה הנתבעת בהודעה הנ"ל, כי התובעים טוענים בבקשת האישור, בין השאר, כי הנתבעת (וקודמותיה), הפרה את חובותיה על-פי דין, ונמנעה מלשלוח הודעות למוטביו או ליורשיו של עמית שנפטר אודות קיומה של פוליסת ביטוח חיים וזכאותו לקבלת תגמולים מכוח אותה פוליסה, כך שבסופו של יום חלה התיישנות על התביעה הביטוחית. בנוסף, מציינת הנתבעת, כי התובעים טוענים בבקשת האישור, כי היה על הנתבעת לפעול באופן אקטיבי לצורך קבלת כספי ביטוח החיים, להתריע בפני המוטבים או היוורשים כי קיימת תקופת התיישנות מקוצרת על-פי הדין לצורך הגשת תביעה ביטוחית, ואף להגיש תביעה על-מנת לקבל את תגמולי הביטוח עבור אותם מוטבים/יורשים, אשר יוחזקו בחשבון העמית. כמו כן, טענה הנתבעת בהודעה הנ"ל כי היא אינה מרוויחה מקיומה של פוליסת ביטוח חיים קבוצתי לעמיתיה, וכי תשלומי הפרמיה שמשלמים העמיתים מועברים לחברת הביטוח במלואם; ועל-כן הגורם היחיד שהתעשר, לטענתה, כתוצאה מאי תשלום פוליסת ביטוח החיים למוטבי או יורשי העמית (ככל שהיו מקרים כאלה) היא החברה המבטחת (ובין היתר החברה). כן הנתבעת ציינה בהודעתה, כי היא שומרת על טענותיה וזכויותיה כלפי החברה ככל שהתביעה תתקבל.

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

4. לעניין שומות המס בקשר עם שנות המס 2007, 2009 ו-2010 בסך של כ-72 מיליון ש"ח, וערעור שהגישה מגדל אחזקות נדל"ן בע"מ בביהמ"ש המחוזי בתל-אביב בסוגיית מיסוי החברה בגין קבלת דיבידנדים שמקורם ברווחי שערך ראה באור 2.ד.21. לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017.
לעניין סוגיה זו, להערכת הנהלת החברה, לא נדרשת הפרשה למס מעבר לרשום בדוחות הכספיים.

לעניין שומות המס לשנים 2011 ו-2012 בסוגיית החבות במס רווח בגין דיבידנד מחברות מוחזקות ששורשיהן לחברה וערעורים שהגישה החברה בבית משפט המחוזי בתל-אביב, ראה באור 1.ד.21. לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017.

חבות המס הנובעת מהשומות לשנים 2011-2012 (כולל הפרשי הצמדה וריבית למועד פרסום הדוחות הכספיים) מסתכמת בכ-1.5 מיליון ש"ח.

לעניין סוגיה זו, להערכת הנהלת החברה, לא נדרשת הפרשה למס בגין השומות האמורות וההשלכה שלהן לשנות מס אחרות מעבר לרשום בדוחות הכספיים.

5. בהמשך לאמור בבאור 7.1.1.39) לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017, יצוין כי בחודש מאי 2018 האריכה ועדת הכספים של הכנסת בשנתיים את התקנות לעניין גביות 'הוצאות ישירות' על עסקאות, המגבילות את גובה ההוצאות הישירות הנגבות מעבר לעמלות דמי הניבול במסגרת השקאות שונות, ומעמידות אותן על 0.25% לכל היותר.

6. החברה ו/או החברות המאוחדות חשופות לתביעות או לטענות נוספות בעילות שונות, שאינן תביעות לכיסוי ביטוחי של מקרה ביטוח על פי הפוליסה שהופקה על ידי החברה, מצד לקוחות, לקוחות בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, מזה סכום מצטבר בגין תביעות שהוגשו בסך של כ-75 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2017 כ-62 מיליון ש"ח) וזאת מעבר לחשיפות הכלליות המתוארות בבאור זה ובכללן בסעיף 7.1 ו-8.1 לבאור זה.

7. הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של הקבוצה אשר יכולים להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכולים להם ליצור חשיפה לקבוצה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופים המבטחים לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהמפקח מפרסם ואשר ברגיל תחולתם העתידית.

כנגד הקבוצה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים ו/או עמיתים על פי תוכניות ביטוח ו/או קרנות ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בקבוצה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של המפקח בתלונות אלו, ניתנות באופן רחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בגופים המוסדיים בקבוצה ו/או מעביר אליהם בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול הגופים המוסדיים, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי הגופים המוסדיים, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל המפקח עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

1. הליכים משפטיים נוספים והליכים אחרים, הוראות פיקוח על הביטוח, אירועים והתפתחויות שיש בגינם חשיפה כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות שלה (המשך)

8. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי קביעת תעריפים, תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיכום לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי הפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקות חברות הקבוצה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. הגופים המוסדיים בקבוצה מטפלים, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה וחברות מאוחדות חשופות לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בקבוצה לרבות סוכנויות הקבוצה וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. הקבוצה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

לעניין חשיפות כלליות נוספות, ראה באור 37.א. לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017.

באור 9 - מיסים על הכנסה

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על חברות הקבוצה, לרבות מוסדות כספיים:

שנה	שיעור מס חברות %	שיעור מס רווח %	שיעור מס כולל במוסדות כספיים %
2016	25.00	17.00	35.90
2017	24.00	17.00	35.04
2018 ואילך	23.00	17.00	34.19

באור 10 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח

ביטוח חיים

בשנים האחרונות נצפו תופעות שהשפיעו על הנחות אקטואריות מרכזיות המשמשות בסיס לחישוב העתודות. בכללן עלייה בתוחלת החיים, עלייה בשיעורי מימוש גמלה, מעבר למסלולי השקעה מותאמי גיל, ירידה מתמשכת בשיעורי הריבית ובשיעורי התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוחיות ושינויים בהסדרי המיסוי שנועדו להביא למשיכת החיסכון הסוציאלי בדרך של גמלה. כל אלו הביאו לעלייה בהתחייבויות לתשלומי הגמלה.

העתודה המשלימה לגמלה נצברת באופן הדרגתי בגין הכספים שנצברו בפוליסות במקביל להכרה ברווחים מדמי הניהול וזאת לאורך התקופה שנותרה עד למועד הגיע המבוטח לגיל פרישה. עבור פרמיות הצפויות להתקבל במסגרת הפוליסות תיצבר ההפרשה ממועד קבלתן ועד לגיל הפרישה כאמור.

ההפרשה ההדרגתית נעשית על ידי שימוש בפקטור K הנגזר משיעור ההכנסות העתידיות כאמור (להלן: "פקטור K"). פקטור זה נלקח בחשבון בחישוב צבירת ההשלמה לעתודה לתשלום קצבה. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

אקטואר החברה קובע בהתאם להנחיות הממונה שני ערכי K נפרדים. פקטור K האחד נקבע עבור התחייבויות בגין פוליסות משתפות ברווחים, והשני בגין פוליסות מבטיחות תשואה.

נכון לתאריך הדוחות הכספיים ערך ה-K שהחברה משתמשת בו עבור פוליסות מבטיחות תשואה עומד על 0.02% ועבור פוליסות משתפות ברווחים 0.82% (ליום 31 בדצמבר 2017 0.02% ו-0.83% בהתאמה, וליום 31 במרס 2017 0.09% ו-0.87% בהתאמה).

הירידה בשיעור ה-K של פוליסות משתפות ברווחים ברבעון האחרון ביחס לרבעון הקודם נובעת מקיטון תחזית הרווחים הנגזרת מירידת שיעורי הריבית חסרת הסיכון והשפעתה מוצגת להלן.

בעקבות השינויים בעקום הריבית שאירעו בתקופת הדוח, עודכנו ההנחות בדבר שיעורי ריבית ההיוון המשמשים לחישוב ההפרשות לגמלה ולחישוב נאותות העתודות, לרבות השפעת הריבית על נכסי מקבלי הקצבאות ודמי הניהול הנגזרים מהם.

שינויים בעקום הריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 גרמו להגדלת ההפרשות בסך של כ-48 מיליון ש"ח לפני מס, מזה: גידול של כ-133 מיליון ש"ח לפני מס בגין בחינת נאותות העתודות (LAT), וקיטון בסך של כ-85 מיליון ש"ח בעתודה המשלימה לגמלאות.

באור 10 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)

ביטוח חיים (המשך)

השפעת התופעות הנ"ל על התוצאות הכספיות מפורטת להלן, במיליוני ש"ח:

	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 בלתי מבוקר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	
110	0	-106	שינוי בשיעור ריבית היוון בחישוב העתודה המשלימה לגמלאות
70	-41	21	הגדלת (הקטנת) העתודות לגמלה בעקבות הקטנת צפי ההכנסות העתידיות הנגזר משינוי הריבית (K)
180	-41	-85	סך הגידול (קיטון) בהפרשות לגמלה כתוצאה משינוי הריבית
57	0	0	שינוי בהנחות הגמלה
237	-41	-85	סך הכל השפעה על עתודה משלימה לגמלה
215	-127	133	גידול (קיטון) בעקבות בחינת נאותות העתודות
452	-168	48	סך הכל לפני מס
294	-109	31	סך הכל לאחר מס

באור 10 - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)

ביטוח כללי

החל מיום 31 בדצמבר 2015 בוחנת החברה את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי המפורטים בבאור 2.2.2(ד.4) לדוחות הכספיים השנתיים. בעקבות בחינה זו מצאה החברה במאזן דצמבר 2015, כי נדרש להשלים עתודות על פי עקרונות הנוהג המיטבי בענפים חבות צד ג' ומעבידים ובהתאם לכך החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים בענפים אלו. ההיוון הינו לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

ירידה של עקום הריבית חסרת הסיכון לטווח הקצר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018, הביאה להגדלת ההתחייבויות הביטוחיות בענפים האמורים בסך של כ-21 מיליון ש"ח וזאת לעומת הגדלה של ההתחייבויות הביטוחיות בכ-10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. לעניין יישום הוראות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II, ראה באור 6.

ג. ביום 25 במרס 2018 הודיעה הממונה כי אינה מתנגדת לאישור מינויו של פרופ' עודד שריג ליו"ר דירקטוריון החברה. ביום 1 באפריל 2018 פרש מר יוחנן דנינו מכל תפקידיו בקבוצת מגדל.

ד. ביום 14 בינואר 2018 הודיע מר עופר אליהו לדירקטוריון החברה ולדירקטוריון מגדל אחזקות על רצונו לסיים את תפקידו כמנכ"ל החברה ביום 1 ביוני 2018. ביום 13 במרס 2018 אישרו דירקטוריון החברה ודירקטוריון מגדל אחזקות את מינויו של מר דורון ספיר, כמנכ"ל החברה. ביום 25 במרס 2018 הודיעה הממונה כי אינה מתנגדת לאישור מינויו של מר דורון ספיר לתפקיד מנכ"ל החברה. ביום 17 באפריל 2018 נקבע מועד תחילת כהונתו ליום 1 ביוני 2018.

ה. ביום 26 במרס 2018 אישר דירקטוריון החברה למנות את מר שלמה אליהו ליו"ר דירקטוריון מגדל אחזקות, בכפוף לאישור האסיפה הכללית של מגדל אחזקות. עד למועד אישור המינוי באסיפה הכללית יכהן ד"ר גבריאל פיקר כיו"ר זמני של מגדל אחזקות.

ו. לעניין הנפקת אג"ח (סדרה ו') של מגדל גיוס הון, ראה באור 7.ה.

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א'
תל-אביב, 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

לכבוד
בעלי המניות של מגדל חברה לביטוח בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981 של מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן "החברה") ליום 31 במרס 2018 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד מתוך הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת שווי מאזני אשר ההשקעה בהן הינה כ-343,361 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2018 וחלקה של החברה ברווחיהן הינו כ-6,127 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדוחות הכספיים של אותן חברות נסקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי נפרד לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בחוזר ביטוח 2015-1-15.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

מבקרים משותפים

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב,
27 במאי 2018

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), למעט העניינים הבאים:

1. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת, ששיעור ההחזקה בהן מעל 50% ושהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

תמצית דוחות ביניים על המצב הכספי, באלפי ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2017 מבוקר	ליום 31 במרס 2017 בלתי מבוקר	ליום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	
			נכסים
407,989	411,006	405,552	נכסים לא מוחשיים
1,814,192	1,766,521	1,871,632	הוצאות רכישה נדחות
488,074	499,340	482,009	רכוש קבוע
1,319,061	1,233,980	1,335,794	השקעות בחברות מוחזקות
5,992,310	5,708,713	6,071,673	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
812,711	812,407	842,421	נדל"ן להשקעה - אחר
1,035,690	976,328	1,050,449	נכסי ביטוח משנה
106,502	5,829	135,618	נכסי מסים שוטפים
549,722	945,900	1,432,331	חייבים ויתרות חובה
765,307	844,619	934,754	פרמיות לגביה
85,292,178	77,492,254	88,278,797	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			<u>השקעות פיננסיות אחרות</u>
10,805,439	9,125,183	11,644,120	נכסי חוב סחירים
23,479,461	23,993,782	23,775,955	נכסי חוב שאינם סחירים
1,034,807	1,003,290	1,062,413	מניות
2,458,097	2,432,657	2,590,627	אחרות
<u>37,777,804</u>	<u>36,554,912</u>	<u>39,073,115</u>	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
8,497,605	8,252,236	5,829,628	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
2,094,993	1,574,188	2,207,971	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>146,954,138</u>	<u>137,078,233</u>	<u>149,951,744</u>	סך הכל נכסים
<u>100,525,815</u>	<u>92,369,857</u>	<u>101,738,006</u>	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על המצב הכספי, באלפי ש"ח (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017 מבוקר	ליום 31 במרס 2017 בלתי מבוקר	ליום 31 במרס 2018 בלתי מבוקר	
			הון
512,345	512,345	512,345	הון מניות ופרמיה
562,578	311,764	496,660	קרנות הון
4,398,590	4,333,978	4,433,954	עודפים
<u>5,473,513</u>	<u>5,158,087</u>	<u>5,442,959</u>	סך הכל הון
			התחייבויות
34,949,829	33,751,809	35,552,462	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
99,900,303	91,576,584	100,596,354	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
523,803	428,025	492,532	התחייבויות בגין מסים נדחים
295,516	286,180	306,398	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
23,421	143,362	23,744	התחייבויות בגין מסים שוטפים
2,071,174	2,027,626	1,916,953	זכאים ויתרות זכות
3,716,579	3,706,560	5,620,342	התחייבויות פיננסיות
<u>141,480,625</u>	<u>131,920,146</u>	<u>144,508,785</u>	סך הכל התחייבויות
<u>146,954,138</u>	<u>137,078,233</u>	<u>149,951,744</u>	סך הכל הון והתחייבויות

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים, באלפי ש"ח

	לתקופה של שלושה חודשים	לתקופה של שלושה חודשים	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	שהסתיימה ביום 31 במרס 2017	שהסתיימה ביום 31 במרס 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
12,622,168	3,099,326	3,253,666	פרמיות שהורווחו ברוטו
769,593	203,433	179,868	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
11,852,575	2,895,893	3,073,798	פרמיות שהורווחו בשייר
9,554,720	1,824,080	230,351	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,622,628	371,200	267,975	הכנסות מדמי ניהול
164,464	61,109	40,618	הכנסות מעמלות
2,220	860	574	הכנסות אחרות
23,196,607	5,153,142	3,613,316	סך הכל הכנסות
20,782,073	4,156,095	3,080,049	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
411,019	44,221	97,285	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי התחייבויות בגין חוזי ביטוח
20,371,054	4,111,874	2,982,764	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,544,006	387,915	398,464	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
684,606	176,216	173,634	הוצאות הנהלה וכלליות
9,955	2,581	2,212	הוצאות אחרות
128,290	27,705	37,707	הוצאות מימון
22,737,911	4,706,291	3,594,781	סך הכל הוצאות
88,494	13,661	22,624	חלק החברה בתוצאות נטו של חברות מוחזקות
547,190	460,512	41,159	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
170,470	159,708	5,795	מסים על הכנסה
376,720	300,804	35,364	רווח (הפסד) לתקופה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על הרווח הכולל, באלפי ש"ח

	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018	
	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
	376,720	300,804	רווח לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לרווח כולל אחר	591,301	3,509	-1,577
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד	-278,788	-20,731	-105,119
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לרווח והפסד	68,183	22,569	8,083
חלק ההחברה ברווח כולל אחר, נטן של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני	3,241	654	-1,187
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ	-1,672	-875	247
השפעת המס על נכסים פיננסיים זמינים למכירה	-128,381	-1,784	33,717
השפעת המס על רכיבים אחרים של רווח כולל אחר	570	298	-82
	254,454	3,640	-65,918
			סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר שהוכרו לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
רווח ממדידה מחדש בשל תכנית הטבה מוגדרת	-14,485	2,961	0
חלק החברה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלת לפי שיטת השווי המאזני	510	332	0
השפעת המס	4,952	-1,012	0
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס	-9,023	2,281	0
	245,431	5,921	-65,918
	622,151	306,725	-30,554
			רווח (הפסד) כולל לתקופה

נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון, מיוחס לבעלי מניות החברה באלפי ש"ח

סה"כ הון	עודפים	קרנות הון מחדש הערכה	קרנות הון תרגום של פעילות חוץ	קרנות הון נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרנות הון עסקה עם בעל שליטה	קרנות הון חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה
5,473,513	4,398,590	3,352	-1,157	485,945	21,368	53,070	512,345
35,364	35,364	0	0	0	0	0	0
-65,918	0	0	165	-66,083	0	0	0
-30,554	35,364	0	165	-66,083	0	0	0
<u>5,442,959</u>	<u>4,433,954</u>	<u>3,352</u>	<u>-992</u>	<u>419,862</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2018 (מבוקר)

רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)

סה"כ הון	עודפים	קרנות הון מחדש הערכה	קרנות הון תרגום של פעילות חוץ	קרנות הון נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרנות הון עסקה עם בעל שליטה	קרנות הון חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה
4,851,362	4,030,893	3,352	-55	230,389	21,368	53,070	512,345
300,804	300,804	0	0	0	0	0	0
5,921	2,281	0	-577	4,217	0	0	0
306,725	303,085	0	-577	4,217	0	0	0
<u>5,158,087</u>	<u>4,333,978</u>	<u>3,352</u>	<u>-632</u>	<u>234,606</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2017 (מבוקר)

רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

סה"כ הון	עודפים	קרנות הון מחדש הערכה	קרנות הון תרגום של פעילות חוץ	קרנות הון נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרנות הון עסקה עם בעל שליטה	קרנות הון חלוקת מניות הטבה	הון מניות ופרמיה
4,851,362	4,030,893	3,352	-55	230,389	21,368	53,070	512,345
376,720	376,720	0	0	0	0	0	0
245,431	-9,023	0	-1,102	255,556	0	0	0
622,151	367,697	0	-1,102	255,556	0	0	0
<u>5,473,513</u>	<u>4,398,590</u>	<u>3,352</u>	<u>-1,157</u>	<u>485,945</u>	<u>21,368</u>	<u>53,070</u>	<u>512,345</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2017 (מבוקר)

רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
סך הכל רווח (הפסד) כולל

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ס"ה כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	ליום 31 במרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
11,788,512	0	11,788,512	0	נכסי חוב סחירים
23,806,703	23,806,703	0	0	נכסי חוב שאינם סחירים
1,073,703	0	1,073,703	0	מניות
2,625,424	0	2,422,535	202,889	אחרות
39,294,342	23,806,703	15,284,750	202,889	סך השקעות פיננסיות אחרות

ס"ה כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	ליום 31 במרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
9,249,132	0	9,249,132	0	נכסי חוב סחירים
24,041,153	24,041,153	0	0	נכסי חוב שאינם סחירים
1,015,851	0	1,015,410	441	מניות
2,452,663	0	2,317,533	135,130	אחרות
36,758,799	24,041,153	12,582,075	135,571	סך השקעות פיננסיות אחרות

ס"ה כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	ליום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
10,933,555	0	10,933,555	0	נכסי חוב סחירים
23,541,114	23,541,114	0	0	נכסי חוב שאינם סחירים
1,047,120	0	1,047,120	0	מניות
2,485,244	0	2,357,557	127,687	אחרות
38,007,033	23,541,114	14,338,232	127,687	סך השקעות פיננסיות אחרות

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

		1. נכסי חוב סחירים
עלות מופחתת	הערך בספרים	ליום 31 מרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
7,747,845	7,828,769	אגרות חוב ממשלתיות
3,867,890	3,959,743	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
11,615,735	11,788,512	סך נכסי חוב סחירים
	2,951	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
עלות מופחתת	הערך בספרים	ליום 31 מרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
4,916,228	4,893,978	אגרות חוב ממשלתיות
4,267,719	4,355,154	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
9,183,947	9,249,132	סך נכסי חוב סחירים
	297	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
עלות מופחתת	הערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
6,972,522	7,045,799	אגרות חוב ממשלתיות
3,726,908	3,887,756	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
10,699,430	10,933,555	סך נכסי חוב סחירים
	1,866	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. מניות

עלות ^(*)	הערך בספרים	
849,209	1,007,413	ליום 31 מרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
36,367	66,290	מניות סחירות
885,576	1,073,703	מניות שאינן סחירות
	115,251	סך מניות
		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

עלות ^(*)	הערך בספרים	
845,954	963,950	ליום 31 מרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
36,555	51,901	מניות סחירות
882,509	1,015,851	מניות שאינן סחירות
	96,944	סך מניות
		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

עלות ^(*)	הערך בספרים	
786,496	983,224	ליום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח
36,368	63,896	מניות סחירות
822,864	1,047,120	מניות שאינן סחירות
	126,193	סך מניות
		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(*) בניכוי הפרשות לירידת ערך.

נספח ב' - פירוט נכסים עבור השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. אחרות

ליום 31 מרס 2018		ליום 31 מרס 2018, בלתי מבוקר באלפי ש"ח
הערך בספרים	עלות ^(*)	
בלתי מבוקר		השקעות פיננסיות סחירות
אלפי ש"ח		
1,630,950	1,792,251	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
692,137	833,173	סך השקעות פיננסיות אחרות
<u>2,323,087</u>	<u>2,625,424</u>	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
	<u>347,997</u>	
ליום 31 מרס 2017, בלתי מבוקר באלפי ש"ח		השקעות פיננסיות סחירות
הערך בספרים	עלות ^(*)	
1,752,728	1,846,398	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
412,297	606,265	סך השקעות פיננסיות אחרות
<u>2,165,025</u>	<u>2,452,663</u>	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
	<u>294,524</u>	
ליום 31 בדצמבר 2017, מבוקר באלפי ש"ח		השקעות פיננסיות סחירות
הערך בספרים	עלות ^(*)	
1,586,472	1,761,115	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
492,270	724,129	סך השקעות פיננסיות אחרות
<u>2,078,742</u>	<u>2,485,244</u>	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
	<u>334,817</u>	

^(*) בניכוי הפרשות לירידת ערך.

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, קרנות גידור, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.